

Univerza v Ljubljani

Fakulteta za socialno delo

Zala Pešut

**Pogledi staršev na izzive na področju varstva in izobraževanja otrok
s posebnimi potrebami v času zaprtja institucij zaradi epidemije
koronavirusa**

Diplomsko delo

Ljubljana, 2021

Univerza v Ljubljani

Fakulteta za socialno delo

Zala Pešut

**Pogledi staršev na izzive na področju varstva in izobraževanja otrok
s posebnimi potrebami v času zaprtja institucij zaradi epidemije
koronavirusa**

Diplomsko delo

Mentorica: doc. dr. Liljana Rihter

Ljubljana, 2021

Hvala doc. dr. Liljani Rihter za vso strokovno pomoč in svetovanje pri pisanju diplomskega dela.

Za vso podporo družini in Tilnu. Hvala, ker ste verjeli vame vse do konca.

Zahvaljujem se tudi vsem posebnim družinam in Petri. Brez vas mi ne bi uspelo.

Vsem posebnim družinam

PODATKI O DIPLOMSKEM DELU

Ime in Priimek: Zala Pešut

Naslov: Pogledi staršev na izzive na področju varstva in izobraževanja otrok s posebnimi potrebami v času zaprtja institucij zaradi epidemije koronavirusa

Mentorica: doc. dr. Liljana Rihter

Kraj: Ljubljana

Leto: 2021

Število strani: 122   **Število tabel:** 1   **Število prilog:** 5

Ključne besede: otroci s posebnimi potrebami, COVID-19, zaprtje institucij, izobraževanje od doma

Povzetek: V diplomskem delu raziskujem poglede staršev na izobraževanje in varstvo otrok s posebnimi potrebami v času zaprtja vseh izobraževalnih in drugih institucij. V kvalitativno raziskavo sem vključila deset staršev otrok s posebnimi potrebami, ki so v tem času obiskovali izobraževalne institucije. Želela sem ugotoviti, kako je potekal dan v njihovi družini, kako so v tem času opravljali službene dolžnosti in jih usklajevali s poučevanjem in varstvom otrok. Zanimalo me je, kako so se na situacijo odzvali otroci in kako so se počutili v času šolanja od doma. Spraševala sem se, kakšna strokovna pomoč je bila na voljo staršem in otrokom ter v kakšni obliki. Predvsem pa so me zanimali predlogi staršev za boljši odziv stroke na epidemijo.

Rezultati raziskave so pokazali, da je bilo prisotno poslabšanje vedenja otrok, strokovna pomoč je bila v okrnjeni obliki, večinoma so bili dnevi družin polni dela za šolo, pri varstvu in delu za šolo pa so jim pomagali sorodniki. Starši po strokovni pomoči zase niso posegali, nekateri bi se za njo ob ponovnem zaprtju odločili. Predlagam boljšo prilagoditev dela in več pomoči stroke ob morebitnem ponovnem zaprtju ter večjo promocijo strokovne pomoči staršem ob podobnih situacijah. Predlagam tudi povezavo stroke s starši pri oblikovanju smernic ob morebitnem prihodnjem zaprtju ustanov. Predvsem pa ohranjanje odprtih izobraževalnih institucij in dostopnost terapij ter individualnih ur.

Title: Challenges of education and care for children with special needs during the closure of institutions amid the covid-19 pandemic from their parents' perspective

Key Words: Children with Special Needs, Covid-19, closure of institutions, school from home

Abstract: In my dissertation, I explored the views of parents on the education and care of children with special needs during the closure of all educational and other institutions. In the qualitative research, I included ten parents of children with special needs who were attending educational institutions during this time. I wanted to find out the course of their family's day, how they performed their professional duties during this time, and how they coordinated them with the teaching and care of their children. I was interested in how the children reacted to the situation and how the shift to schooling from home affected them. I wondered what professional help was available to parents and children, and in what form. Above all, I was interested in the parents' suggestions for a better response from the profession to the epidemic.

The results of the research showed that there was a deterioration in children's behaviour, professional help was reduced, most of the family days were full of work for the school, and relatives helped them with care and work for the school. The parents did not seek professional help for themselves, some of them would have opted for it in the case of a renewed lockdown. I suggest a better adjustment of the work and help of the profession in the event of re-closure and greater promotion of professional help to parents in similar situations. I also suggest linking the profession with parents to formulate guidelines in the event of future closures of institutions. Furthermore, above all, I suggest ensuring that the families have access to the educational institutions and with that the availability of therapies and individual lessons.

KAZALO VSEBINE

1. TEORETIČNI UVOD	1
1.1. Otroci s posebnimi potrebami.....	1
1.2. Šolanje otrok s posebnimi potrebami	6
1.3. Starši otrok s posebnimi potrebami.....	9
1.4. COVID-19 in zaprtje institucij	10
1.5. Šolanje otrok s posebnimi potrebami od doma	14
2. FORMULACIJA PROBLEMA	17
3. METODOLOGIJA	19
3.1. Vrsta raziskave	19
3.2. Merski instrumenti.....	19
3.3. Populacija in vzorčenje.....	19
3.4. Metoda zbiranja podatkov	19
3.5. Obdelava in analiza podatkov	20
4. REZULTATI	25
Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij.....	25
Pojasnitev okoliščin s koronavirusom	25
Odziv otrok na poučevanje od doma	26
Možnosti varstva	26
Potek dneva v času zaprtja	27
Usklajevanje službe in poučevanja od doma	28
Vedenje otroka.....	28
Pripomočki za delo	29
Pomoč ob poučevanju.....	29
Terapije in druge individualne ure	30

Potreba po pomoči	30
Potrebne spremembe za omogočanje strokovne pomoči	31
5. RAZPRAVA.....	32
6. SKLEP.....	37
7. PREDLOGI.....	39
8. UPORABLJENA LITERATURA	41
9. PRILOGE	46
9.1. Smernice za intervju	46
9.2. Zapis intervjujev s starši	47
9.3. Odprto kodiranje intervjujev	72
9.4. Osno kodiranje intervjujev	99
9.5. Odnosno kodiranje	110

1. TEORETIČNI UVOD

1.1. Otroci s posebnimi potrebami

Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (2011) otroke s posebnimi potrebami opredeljuje kot otroke z motnjami v duševnem razvoju, slepe in slabovidne oziroma otroke z okvaro vidne funkcije, gluhe in naglušne, otroke z govorno-jezikovnimi motnjami, gibalno ovirane otroke, dolgotrajno bolne otroke, otroke s primanjkljaji na določenih področjih učenja, otroke z avtističnimi motnjami in otroke s čustvenimi in vedenjskimi motnjami, ki potrebujejo prilagojeno izvajanje vzgojnih in izobraževalnih programov z dodatno strokovno pomočjo ali prilagojen vzgojno-izobraževalni program oziroma posebni vzgojno-izobraževalni program.

- Otroci z motnjami v duševnem razvoju

O otrocih z motnjami v duševnem razvoju lahko govorimo, če se težave pojavijo pred 18. letom starosti. Otroci imajo znižano (splošno ali specifično) raven inteligentnosti, nižje sposobnosti na govornem, motoričnem, kognitivnem in socialnem področju. Težave imajo tudi na področju pozornosti in pomnjenja, prihaja lahko do pomanjkanja veščin, kar se kaže v neskladju med mentalno in kronološko starostjo. Pomoč potrebujejo predvsem na področjih komunikacije, pri skrbi zase, organiziranju prostega časa, življenju v družini, samostojnem odločanju, organizaciji, ustvarjanju funkcionalnih znanj v šoli, ohranjanju zdravja in varnosti, razvijanju socialnih veščin, uporabi znanj v novih situacijah in okoljih ter na področju orientacije v širšem socialnem okolju. Posebno pozornost moramo nameniti predvsem razvoju telesa, komuniciranju, zaznavanju in čustvovanju, njihovi motoriki, interakciji in komunikaciji z drugimi, spodbujanju socialnega razvoja, samostojnosti, igranju, ponavljanju naučenega, življenjsko praktičnim znanjem in možnosti, da si sami nabirajo izkušnje v ožjem in širšem okolju (Kesič Dimic, 2010).

Ameriško združenje za intelektualne in razvojne motnje opredeljuje motnje v duševnem razvoju kot močno znižane intelektualne sposobnosti in prilagodljivo vedenje, ki zajema veliko vsakdanjih socialnih in praktičnih veščin. Po njihovih kriterijih se motnje v duševnem razvoju lahko zmerijo s pomočjo količnika inteligentnosti. Ta je pri osebi z motnjami v duševnem razvoju nižji od 70 oziroma 75 (American Association on Intellectual and Developmental Disabilities, b. d.). Motnje v duševnem razvoju lahko razdelimo na lažje, zmerne, težje in težke. Otrok z lažjo motnjo v duševnem razvoju ima lahko zakasneli in upočasnjen psihomotoričen

razvoj. V šolah s prilagojenim programom dosegajo dobre rezultate in so v odraslosti sposobni samostojnega življenja. Otrok z zmerno motnjo v duševnem razvoju ima različno razvite sposobnosti. Nauči se lahko osnov pisanja, branja in računanja, druga področja so lahko razvita še boljše. Pri skrbi zase zmore osnovna opravila, razume navodila, potrebuje pa vodenje in različno stopnjo pomoči. Le izjemoma lahko živijo popolnoma samostojno socialno življenje. Otroci s težjo in težko motnjo v duševnem razvoju ne morejo obiskovati šol, lahko jih pa naučimo osnovnih življenjskih spretnosti. Otroci s težjo motnjo imajo zmanjšane sposobnosti in so zato omejeni v gibanju, komuniciranju in skrbi zase. Dela samostojno ne morejo opravljati, pri skrbi zase pa potrebujejo pomoč drugih. Težka motnja v duševnem razvoju pomeni, da so otroci zelo omejeni pri komuniciranju, gibanju in skrbi zase. Potrebujejo stalno varstvo, nego, pomoč in vodenje. Pridružene so lahko druge bolezni (Žerovnik, 2004).

- Otroci, ki so slepi in slabovidni oziroma imajo okvaro vidne funkcije

Otroci, ki so (popolnoma) slepi in slabovidni, imajo okvaro vidnega polja, očesa ali vida, potrebujejo za usvojitev nove snovi kar sedemkrat več časa, kot njihovi sovrstniki. Večina ima še nekaj uporabnega vida. Njihove sposobnosti se razlikujejo. Potrebujejo veliko treninga predvsem pri samourejanju, orientaciji in razvijanju drugih čutil. Veliko vlogo igrajo blazinice prstov, s katerimi si pomagajo pri branju (Kesič Dimic, 2010).

Slabovidne osebe imajo od pet do trideset odstotkov vida ali zoženo vidno polje na 20 stopinj ali manj. Za branje uporabljajo povečan tisk, nekaterim je v pomoč povečevalna lupa, težje opazujejo in vidijo predmete, ki so manjši. Potrebujejo pa tudi primerno svetlobo. Pri delu potrebujejo več časa. Slepe osebe imajo od nič do pet odstotkov vida in uporabljajo Braillovo pisavo, pri hoji pa se orientirajo z belo palico. Nekateri si pri orientaciji pomagajo s psom vodnikom. Popolnoma slepi ne ločujejo med svetlobo in temo (Kesič Dimic, 2010).

Pri delu z otroki, ki so slepi in slabovidni, je pomemben intenzivni telesni kontakt in stalno oglašanje. Pomembno je, da otroci vedo, kaj se dogaja ali se bo dogajalo okoli njih in v prostoru. Pomembno je, da imajo stalen prostor v razredu, v garderobi. Predmeti, ki jih potrebujejo pri pouku, naj bodo zmeraj na enakem mestu, na poteh, kjer se otrok giblje, naj ne bo premičnih predmetov. (Stipanič, Lah in Žunič, 2014)

- Otroci, ki so gluhi in naglušni

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije (b. d.) gluhoto opredeljuje kot »nevidno invalidnost, ki ni samo telesna nepovratna poškodba, ampak vključuje tudi pomanjkanje slušnega doživljanja, česar posledice so somatske, psihične in socialne zaradi omejene zmožnosti glasovno-jezikovne komunikacije«.

Težave s sluhom ima približno tri do pet odstotkov šoloobveznih otrok. Ta odstotek pa se s starostjo povečuje. Izguba sluha je lahko lažja – od 26 do 40 decibelov. Takrat ne slišimo oddaljenega pogovora, govor oseb je težje razumljiv, vendar se v tistem okolju lahko normalno sporazumevajo. Zmerna izguba sluha, od 41 do 55 decibelov, za osebo predstavlja težje razumevanje govora, pri razumevanju uporabljajo ogledovanje. Sledi težja izguba sluha, od 56 do 70 decibelov, kjer oseba sliši glasen govor, vendar vsebine ne bo razumela. Obstajajo še težke izgube sluha, od 71 do 90 decibelov in najtežje od 91 decibelov naprej. Te osebe ne slišijo nič, začutijo pa lahko vibracije. Pri sporazumevanju potrebujejo vizualno oporo (Kesič Dimic, 2010).

Treba je ločiti naglušnost in gluhoto. Pri naglušnosti osebe izgubijo sluh na frekvencah 500, 1000 in 2000 hercev na ravni od 30 do 90 decibelov. Osebe se spopadajo s težavami poslušanja, orientacije, komunikacije, težje se vključijo in prilagajajo v družbi. Nekateri uporabljajo slušne aparate. Gluhoto lahko opredelimo kot najtežjo in popolno izguba sluha, pri kateri osebe uporabljajo polžev vsadek, slušni aparat ali nič od tega. Osebe, ki ne zmorejo komunikacije z govornjem, uporabljajo znakovni jezik (Kesič, Dimic, 2010).

Otroci z okvaro sluha imajo po navadi slabši besednjak, težje berejo oziroma prebrano razumejo, še posebej abstraktno izrazoslovje. Zato je pomembno, da z njimi komuniciramo v poenostavljenem izrazoslovju, preverjamo, če razumejo povedano in večkrat ponovimo, če otrok ne razume (Kesič Dimic, 2010).

- Otroci z govorno-jezikovnimi motnjami

O otrocih z govorno-jezikovnimi motnjami govorimo takrat, kadar niso zmožni tvoriti govora, kadar nekatere glasove ali skupine glasov izgovarjajo nepravilno ali imajo slabo razumljiv govor, kar lahko vpliva na učinkovitost komunikacije (Marot, Jelenc in Korošec, 2018). Lahko se zgodi, da govor sploh ni prisoten ali pa govorijo zelo malo in neradi. Občasno njihovo

govorjenje nima smisla in delajo veliko slovničnih napak. Dogaja se tudi, da mi ne razumemo njih in obratno. Najpogostejše govorno-jezikovne motnje so dizartrija (pojavi se pri tistem delu možganov, ki upravlja govorno mišičje), afazija (zmožnost govora je oslABLJENA ali izgubljena zaradi okvare možganov, ko je bil govor in jezik že usvojen), dislalija (izpuščanje, menjavanje podobnih glasov ali glas napačno izgovarja), motnje branja in pisanja, jezikovne motnje (težave pri razumevanju, izražanju in strukturiranju jezikovnih misli) in drugi razvojni zaostanki (nerazvit govor ali zaostanek v govornem razvoju, zakasnel govorni razvoj) (Kesič Dimic, 2010).

- Otroci, ki so gibalno ovirani

To so otroci, ki imajo »prirojene ali pridobljene okvare ali poškodbe gibalnega aparata, centralnega ali perifernega živčevja in se njihova oviranost odraža v obliki gibalnih in drugih funkcionalnih motenj v različnih oblikah in obsegih« (Logaj, Zadnik, Korenčan, Lisjak Banko in Antosiewicz, 2014, str. 6). Nekateri imajo več težav in pri gibanju potrebujejo invalidski voziček, opornice in drugo, nekateri pa imajo le nekaj težav in različnih pripomočkov ter prilagoditev v okolju ne potrebujejo. Vzrokov za ovire je več, med njimi so posledice poškodb, različne bolezni, stanja. Najpogostejše in najbolj znane so multipla skleroza, cerebralna paraliza, stanja po poškodbi glave in hrbtenice, mišična in živčno-mišična obolenja, spina bifida ter kronične bolezni in obolenja (Kesič Dimic, 2010).

Določeni otroci, ki so gibalno ovirani, lahko pri gibanju uporabljajo pripomočke, kar pomeni, da mora biti temu prilagojena ustanova, ki jo obiskuje otrok. Ob vhodih in prehodih so potrebne klančine, za prehod med nadstropji dvigala ali klančine namesto stopnic, urejene morejo biti tudi sanitarije. Pred ustanovo naj bodo urejena tudi parkirna mesta za invalide (Kesič Dimic, 2010).

- Otroci, ki so dolgotrajno bolni

Dolgotrajne bolezni so tiste, ki ne izzvenijo po treh mesecih. V določenem obdobju lahko bolezen miruje, lahko pa pride do ponovnega izbruha oziroma poslabšanja (Zavrl, Bečan, Lešnik Musek, Toplak in Klinc, 2015, str. 21). Sem prištevamo nevrološke in avtoimune bolezni, motnje prehranjevanja, onkološke, kardiološke in alergološke bolezni. Ti otroci so pogosto hospitalizirani, hodijo na preglede in preiskave, zdravljenja, zato pogosteje izostajajo od

pouka. Zaradi terapij, posegov lahko nastanejo spremembe v vedenju in telesnih znakih, kar pri mladostnikih lahko vpliva na njihovo samopodobo (Kesič Dimic, 2010).

- Učenci s primanjkljaji na posameznih področjih učenja

Otroci s primanjkljaji na posameznih področjih učenja imajo težjo obliko specifičnih učnih težav. Zaradi motenj, ki so lahko znane ali neznanne, ali zaradi razlik v delovanju živčnega sistema (kljub povprečnim ali celo nadpovprečnim intelektualnim sposobnostim) prihaja do pojava težav pri pisanju, branju, računanju. Pojavljajo se tudi težave pri pomnjenju, koordinaciji, komunikaciji, socialnih sposobnostih in podobno (Magajna idr., 2015, str. 23)

Ti otroci po navadi ne dosegajo dobrega šolskega uspeha, ne glede na povprečen ali visok potencial. Velikokrat postanejo tarča posmeha in se umaknejo vase ali pa svoje spopadanje s težavami izražajo na neprimerne načine. S tem so za okolico lahko moteči ali pa tudi premalo opazni. Za te otroke je značilno, da imajo slab slušni spomin, njihova grafomotorika je slabša, imajo slab občutek za čas in težave s koordinacijo, njihova samopodoba je načeta, pri usmerjenem delu jih hitro zmotijo malenkosti, težko se osredotočajo na posamezno nalogo, velikokrat ne morejo nadzirati svojih čustev, hitro se zmedejo, težje delajo v skupini, zapletena in dolgoročna navodila si težje zapomnijo (Kesič Dimic, 2010).

Primanjkljaji na posameznih področjih učenja so navzven skriti. Kljub temu lahko otroci dobijo neprimerne opazke, vendar si brez pomoči strokovnjakov ne morejo sami pomagati (Kesič Dimic, 2010).

- Otroci s čustvenimi in vedenjskimi motnjami

Otroci s čustvenimi in vedenjskimi motnjami se vedejo neprimerno v daljšem časovnem obdobju. To vedenje se ponavlja in ob tem se pojavijo težave s socialno integracijo. Njihovi odnosi z vrstniki so slabši, s starši in učitelji so v stalnih konfliktih, težave se kažejo v čustvovanju in v kršenju pravnih norm. Težave se pojavljajo pri obeh spolih, le da so si med seboj različne. Dekleta se na primer vedejo bolj uporniško, uničujejo prijateljske vezi in razdirajo skupine. Značilno je, da otroci začenjajo pretepe, so nasilni do ljudi in živali, uničujejo tujo lastnino, za dejanja ne prevzemajo odgovornosti, krivijo druge. Imajo nizko toleranco, ne upoštevajo staršev in drugih, uživajo nedovoljene substance, imajo pomanjkanje empatije in skrbi za druge. Znanstveniki trdijo, da otroci verjetno prihajajo iz okolja, kjer je prisoten

alkohol, nasilje, imajo starši psihične težave, z otroki nimajo zdravega, funkcionalnega odnosa, matere so zanosile že kot najstnice, močan je vpliv medijev (Kesič Dimic, 2010).

- Otroci z motnjami avtističnega spektra

Motnje avtističnega spektra opisujejo skupino različnih razvojnih motenj, ki imajo enake osnovne nepravilnosti v vzajemnem sonanašanju socialnih interakcij, komunikaciji in nenavadnih ter togih vzorcih mišljenja in vedenja. Gre za več motenj z različnimi simptomatskimi slikami (klasični avtizem, atipični avtizem, aspergerjev sindrom, neopredeljena pervazivna razvojna motnja) (V. Vodusek, b. d.).

Avtizem se diagnosticira na podlagi izobraževanja in opazovanja otrokovega vedenja. Je razvojna motnja, kar pomeni, da stanje vpliva na potek harmoničnega razvoja otroka. Najbolj prizadeta mesta so področje komuniciranja, vedenja in socializacije. Pojavi se lahko v težji ali lažji obliki. Nekatere značilnosti lahko ostanejo celo življenje, druge se lahko spremenijo ali celo izginejo. Otrok z avtizmom se izogiba socialnih stikov, tudi do svojcev, ki jih pozna, je ravnodušen, ne oblikuje prijateljstev, izogiba se očesnemu stiku, težko govori o svojih čustvih, ob močnih dražljajih (glasen zvok, kričeče barve, močen prijem) lahko odreagira burno, obstaja pa še veliko ostalih znakov, ki nam lahko povedo, da ima otrok avtizem (Kesič Dimic, 2010).

Aspergerjev sindrom imajo osebe z avtizmom, ki so povprečno oziroma nadpovprečno inteligentne. Komunikacija je še zmeraj lahko otežena, saj imajo na socialnem področju enake težave kot osebe z avtizmom. Osebe imajo zelo dobro razvit slovnični jezik, imajo pa težavo z razumevanjem neverbalne komunikacije. Imajo podobne težave kot osebe z avtizmom – težave z močnimi dražljaji, na socialnem in gibalnem področju (Kesič Dimic, 2010).

1.2. Šolanje otrok s posebnimi potrebami

Otrokom s posebnimi potrebami je treba zagotoviti možnost enakovrednega izobrazbenega standarda, kot ga zagotavljajo izobraževalni programi osnovnošolskega, poklicnega in strokovnega izobraževanja ter splošnega srednjega izobraževanja. Otrokom se glede na stopnjo ovire lahko prilagodi organizacija pouka, način preverjanja in ocenjevanja znanja, napredovanje, časovna razporeditev pouka, zagotovi pa se jim tudi dodatna strokovna pomoč (Kesič Dimic, 2010). Otroke, ki ne morejo doseči izobrazbenega standarda po programu osnovnošolskega izobraževanja, se vključi v prilagojen izobraževalni program z nižjim

izobrazbenim standardom in posebnim programom, kamor so vključeni otroci z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju (Šuc, 2019).

Glede na obseg ovir, ki jih ima otrok, se Komisija za usmerjanje otrok s posebnimi potrebami odloči, kateri program bi bil najustreznejši za otroka. Otroku je lahko dodeljen začasni ali stalni spremljevalec, dobi pa tudi dodatne ure strokovne pomoči. Da je do dodatne strokovne pomoči in/ali spremljevalca upravičen, je potrebna formalna ocena, na podlagi katere je izdana odločba o usmeritvi. S to odločbo se določijo tudi potrebne prilagoditve prostora, šolske opreme, pripomočkov in preverjanja znanja (Šuc, 2019).

Postopek usmerjanja v programe vzgoje in izobraževanja

O usmerjanju otrok odloča Zavod Republike Slovenije za šolstvo. Ugotavljanje dejstev in okoliščin ugotavlja prvo- in drugostopenjska komisija, ki poda svoje strokovno mnenje. Člane prvostopenjske komisije imenuje in razrešuje direktor Zavoda Republike Slovenije za šolstvo. Člane drugostopenjske komisije imenuje in razrešuje minister (Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami, 2011). Komisije prve in druge stopnje se imenujejo glede na oviro, motnje in primanjkljaje, ki jih ima otrok. Komisija je sestavljena iz treh članov: specialnega pedagoga ustrezne smeri, psihologa in specialista pediatra, specialista pedopsihiatra ali specialista šolske medicine. Če komisija ne more pripraviti strokovnega mnenja iz gradiva, ki ji je na voljo, se v komisijo na podlagi privolitve uradne osebe, vodje postopka, vključi še specialist pedopsihiater, specialist fizikalne medicine, okulist ali ustrezen specialist medicine, ki jim pomaga pri ugotavljanju otrokovih posebnih potreb. Pred usmerjanjem je treba pridobiti mnenje otrokovega učitelja oziroma vzgojitelja (Murgel, 2014). Postopek lahko zahtevajo starši s pisno zahtevo, vzgojno-izobraževalni ali socialnovarstveni zavod, v katerega je oziroma bo vključen otrok, ali otrok sam, če je star 15 let ali več. Če se postopek ne začne na zahtevo staršev, jih je o tem treba pisno obvestiti tako, da se zahteva o začetku postopka usmerjanja vroči tudi njim. Zahteva se na območno enoto Zavoda Republike Slovenije za šolstvo lahko vloži že pred vpisom v katerikoli zavod in tudi kasneje, ko ga otrok že obiskuje. Vložnik je dolžan priložiti vse dokumente, ki jih ima, in poročilo vzgojno-izobraževalnega oziroma socialnovarstvenega zavoda o otroku. Del postopka je tudi pogovor z otrokom, razen če ga do tega ni možno praviti zaradi njegove starosti ali sposobnosti razumevanja okoliščin. Postopek je uveden šele, ko Zavod Republike Slovenije za šolstvo prejme popolno zahtevo. Svetovalec zavoda, ki vodi postopek, zaprosi za strokovno mnenje komisijo za usmerjanje otrok s

posebnimi potrebami. Ta v svojem mnenju predlaga usmeritev v ustreznih program ali pa ugotovi, da usmeritev sploh ni potrebna. Strokovno mnenje se pošlje staršem oziroma vložniku zahteve in vzgojno-izobraževalnemu zavodu, v katerega je oziroma bo vključen otrok. Če je usmeritev otroka potrebna, se v odločbi določijo njegove vzgojno-izobraževalne potrebe, program vzgoje in izobraževanja ter zavod, v katerega bo vključen. Določi se tudi datum vključitve v program, obseg, oblika in izvajalec posamezne oblike dodatne strokovne pomoči. Po potrebi se otroku določi tudi začasni ali stalni spremljevalec. Navedejo se pripomočki, oprema in drugi pogoji, ki morajo biti zagotovljeni. V 30 dneh po dokončnosti odločbe je treba izdelati individualiziran program za otroka. Za pripravo in spremljanje izvajanja programa ravnatelj oziroma direktor zavoda imenuje strokovno skupino. Vanjo so vključeni strokovni delavci, ki bodo sodelovali pri izvajanju programa (Murgel, 2014). Nekateri starše je treba spodbujati k sodelovanju s strokovnjaki, da lahko otrok dobi ustrezno obliko pomoči dovolj zgodaj. Treba jim je ponuditi več informacij o otrokovem razvoju in posebnih potrebah, da bodo lahko sami razvijali otrokove zmožnosti. Starši so pripravljeni sodelovati s strokovnjaki, če lahko sami aktivno sodelujejo v komunikaciji z njimi. Partnerstvo med starši in strokovnjaki terja spoštovanje, obojestransko pričakovanje in pripravljenost, da se učijo drug od drugega (Kavkler, 2008). Z individualiziranim programom se določita organizacija in izvedba dodatne strokovne pomoči za premagovanje primanjkljaja, izvajanje svetovalnih storitev in izvajanje učne pomoči. Vanj so vključeni starši in otrok. Program se vsaj enkrat v vzgojno-izobraževalnem obdobju evalvira in po potrebi spremeni. (Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami, 2011).

Dodatna strokovna pomoč

Dodatna strokovna pomoč se izvaja kot učna pomoč, pomoč za premagovanje primanjkljajev, ovir oziroma motenj in kot svetovalna storitev.

Učna pomoč se izvaja v osnovni šoli in v programih nižjega in srednjega poklicnega izobraževanja, kadar je otrok dlje časa (dva meseca in več) odsoten zaradi dolgotrajne bolezni. Dodelita se dve uri učne pomoči. Dodatna strokovna pomoč za premagovanje primanjkljajev in ovir se izvaja tedensko ali v strnjeni obliki, če se otroku nudi dodatna strokovna pomoč v zavodu, ki ima takšno obliko izvajanja dodatne strokovne pomoči. V osnovni šoli s prilagojenim izvajanjem poteka največ štiri ure tedensko, za otroke s primanjkljaji na posameznem področju učenja dve uri in v srednji šoli s prilagojenim izvajanjem največ dve uri tedensko. Svetovalna

storitev je namenjena otrokom, staršem, učiteljem in mentorjem. Določi se jo kot eno uro na teden in zajema pomoč pri oblikovanju individualiziranih programov, evalvacijo, svetovanje, supervizijo, strokovno pomoč za predšolske otroke in poklicno usmerjanje (Murgel, 2014).

1.3. Starši otrok s posebnimi potrebami

Starši na rojstvo otroka s posebnimi potrebami različno reagirajo. Rojstvo otroka s posebnimi potrebami lahko obremeni družino na različnih nivojih. Psihično, fizično in socialno. Otrokove potrebe so postavljene v središče družinskega poteka življenja. Skrb za otroka je dolgotrajna, še posebej, če se rodi otrok z zmerno, težjo ali težko motnjo v razvoju. Starši sebe in svoje potrebe odrinejo na zadnje mesto (Novaljan, 2004). Starši nimajo (več toliko) prostega časa, ki bi ga lahko izkoristili zase. Nekateri starši se odločijo, da bodo zapustili delovno mesto, da se lahko osredotočijo na nego otroka. Dnevi postanejo enaki, zapolnjeni z obveznostmi in starši se velikokrat lahko počutijo izčrpani (Restoux, 2010).

Pogosto so v družini otroka s posebnimi potrebami mame tiste, ki se odločijo, da bodo prevzele večji del skrbi zanj. Udeležujejo se obravnav, terapij in obiskov strokovnjakov ter imajo posledično večji dostop do vseh informacij. Če imajo očetje v službi veliko dela, se težje udeležujejo obravnav in terapij in tako ostanejo spregledani. Veliko jih ima po rojstvu in postavitvi diagnoze manj možnosti za predelavo svojih čustev in raziskovanje diagnoze otroka. Ne glede na vse je dobro, da se oba starša potrudita biti enakovredno udeležena v procesu vzgoje, podpore in pomoči otroku (Cameron in Struge-Moore, 1990).

Vloga starša je zahtevna, zato nekateri potlačijo in pozabijo vloge, ki jih imajo izven nje. Dogajati se začne, da se eden izmed partnerjev počuti osamljenega, meni, da se otroku ali zaposlitvi namenja preveč časa, nima več volje za posvečanje časa družini in partnerju. Ko se partnerja oziroma starša tako oddaljita, je treba postaviti meje in ponovno prevzeti svoje vloge (Juul, 2010). Doživljanja staršev pogosto onemogočajo sproščeno komuniciranje, saj imajo občutke krivde, zaznamovanosti, jeze, sramu in sovraštva do okolice. Socialno življenje je vse bolj omejeno, družina se postopoma odmakne od okolice in zapre v svoj krog, kjer so oblikovali svoj način življenja. Starši potrebujejo pomoč in podporo ter razumevanje, da se lahko naučijo, kako zadovoljiti otrokove potrebe, ne da bi se pri tem morali odreči zahtevam svojega življenja (Mikuš, Kos 1999).

Nekateri starši otroka pretirano ščitijo, imajo do njega ambivalenten odnos, ga odklanjajo, so nezmožni ustrezne vzgoje in discipline otroka s posebnimi potrebami. Med starši in ostalimi družinskimi člani zato prihaja do motenj v odnosih. Nekaterim staršem se otrok s posebnimi potrebami smili in začnejo s popuščanjem in izpolnjevanjem vseh želja in zahtev. To vodi do konfliktnih odnosov in porušene hierarhije. Paziti je treba, da otroka in njegovih zmožnosti ne precenjujemo. S tem se lahko otrok umakne v pasivnost, postane lahko tudi agresiven, saj zahtevam ne more več slediti. Pomembno je, da starši od otroka zahtevajo določena opravila, saj tako otroku pokažejo, da mu zaupajo in pri njem razvijajo občutek samospoštovanja in samozaupanja. (Mikuš Kos, 1999).

Pomembno je, da starši sodelujejo tudi s šolo in strokovnjaki, ki so v stiku z njihovimi otroki. Ob vzgoji otrok starše vodi implicitno prepričanje, kaj je za njihove otroke dobro in koristno. Če so ta prepričanja napačna, ima lahko otrok pri odraščanju več težav in težje opravlja razvojne naloge (Steiner, 2008). Pogosto starši na svoje otroke prenašajo takšno vzgojo, kot so je bili sami deležni v svojem otroštvu. V tem so različno uspešni, kar se pokaže, ko otrok vstopi v šolo (Prunk in Stanič, 2008). Zato je dialog med starši in strokovnimi delavci še bolj pomemben. Ta dialog poteka v okviru profesionalnega odnosa. To je odnos med laikom in strokovnim delavcem, ki je podlaga za enakovreden in spodbuden dialog, v katerega mora strokovni delavec prinesiti potrebne vrednote. Strokovnjak nastopa v svoji poklicni vlogi, starši pa kot laiki. (Jensen in Jensen, 2011). Sodelovanje med starši in strokovnimi delavci ugodno vpliva na otrokov razvoj, obenem pa se starši in strokovni delavci drug od drugega veliko naučijo in lahko še bolj pomagajo pri podpori otrokovega razvoja. Starši imajo v otrokovem življenju večjo vlogo kot strokovnjaki, ker imajo z njim več interakcij in posledično širšo sliko o njem (Dukes in Smith, 2007). Od dobrega sodelovanja šole in staršev je odvisen ustrezen razvoj otrok. Šola ne more nadomestiti družinske vzgoje, lahko pa jo dopolnjuje. Šola in družina si prizadevata za zdrav razvoj otroka in dobro prihodnost. Izmenjava stališč lahko prispeva k drugačnemu vzgojnemu ravnanju doma in v šoli. Z obojestranskim sodelovanjem staršev in šole dobimo celostno podobo otroka (Prunk in Stanič, 2008).

1.4. COVID-19 in zaprtje institucij

Koronavirus, poimenovan SARS-CoV-2 je virus, ki povzroča bolezen COVID-19. Bolezen lahko prepoznamo po slabem počutju, vročini, kašlju, utrujenosti in pomanjkanju zraka. Okužba lahko poteka tudi brez vsakega simptoma. Večinoma bolezen poteka v lažji obliki, okrog pet

odstotkov okuženih pa je kritično bolnih in potrebujejo nego na intenzivnem oddelku. Do poslabšanja najpogosteje pride v drugem tednu bolezni. Težji potek bolezni se po navadi pojavi pri osebah, ki imajo pridružene kronične bolezni in so starejše od 60 let. Pri okužbi lahko simptome le blažimo in nudimo podporo organskim sistemom, saj zdravila še ne poznamo (Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2021a).

Virus se med ljudmi širi kapljično (s kašljanjem, kihanjem, govorjenjem, pospešenim dihanjem, ...). Lahko se okužimo tudi ob stiku s površinami, na katerih je virus, in ga prenesemo na sluznice (nos, oči, usta). Večje tveganje okužbe je v zaprtih prostorih, kjer se nahaja več ljudi in ne držimo medsebojnega razmaka dveh metrov. Osebe, ki so okužene z virusom, ga lahko prenašajo že dva dni pred pojavom znakov in še deset dni od prvih znakov. Prenašajo ga lahko tudi tisti, ki ne kažejo nobenih znakov virusa. Osebe, ki so okužene s SARS-CoV-2, morajo v izolacijo, ki jo odredi izbrani zdravnik, kar pomeni, da morajo omejiti stike z ostalimi osebami in ne smejo zapuščati doma. Treba je upoštevati priporočila za preprečevanje širjenja virusa. Osebam, ki so bile v stiku z okuženo osebo, se odredi karantena. (Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2021a).

Za zaščito pred koronavirusom je treba nositi obrazno masko, ki se dobro prilega obrazu, predvsem nosnemu korenu, pod brado in ob straneh na ličnicah. Potrebno je pogosto umivanje rok ali uporaba razkužila, kadar roke niso vidno umazane, in upoštevanje varnostne razdalje.

V Sloveniji so prvi primer okužbe potrdili 4. 3. 2020, kmalu za tem (12. 3.) je bila v Sloveniji razglašena epidemija koronavirusa. Na ta dan so sprejeli odlok o zaprtju vrtcev in šol (osnovne, glasbene, šole s prilagojenim programom, zavodi za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami). Šolanje je začelo potekati na daljavo. Ustanove so zaprli do 29. marca 2020, kar pa so kasneje podaljšali na daljše časovno obdobje (Odredba o prepovedi zbiranja ljudi v zavodih s področja vzgoje in izobraževanja ter univerzah in samostojnih visokošolskih zavodih, 2020).

Zaprli so vse nenujne prodajalne, knjižnice, lokale, ustavili ves javni potniški promet (izjema so bili prevozi s taksijem). Dva dni po razglašeni epidemiji je v Sloveniji zaradi koronavirusa umrla prva oseba. Ukrepi so se pričeli zaostrovati, od 20. 3. 2020 je bilo prepovedano zbiranje in

gibanje na javnih površinah, 30. 3. 2020 pa je začela veljati tudi omejitev gibanja zunaj občine začasnega ali stalnega prebivanja (Slovenska tiskovna agencija, 2020a).

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je 8. maja 2020 izdalo okrožnico o načrtovanju postopnega odpiranja vzgojno-izobraževalnih zavodov. V okrožnici so bila navodila za varno izvajanje izobraževalnih dejavnosti za vse, ki so se postopoma vračali v ustanove. 18. maja so se v zavode vrnili otroci prve triade in dijaki zaključnih letnikov. (Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2020). Vračanja v šole še niso načrtovali za otroke, ki obiskujejo posebni program vzgoje in izobraževanja, ti bi se naj vrnili v šole 25. maja (Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, 2020a). Društvo psihologov Slovenije je podprlo vrnitev vseh otrok v šolo, sprašujejo pa se, ali tveganje zaradi širjenja koronavirusa še vedno upravičuje škodo, ki nastaja predvsem pri najranljivejših učencih. Izpostavljajo potrebo po stikih z vrstniki, čustveni varnosti in druge vzgojne cilje šole. Treba je upoštevati tudi primanjkljaje, ki so nastali v času šolanja na daljavo, in se bodo ob potrebnih distanci še povečali (Slovenska tiskovna agencija, 2020c). S prvim junijem so se na podlagi epidemiološke slike v šolo vrnili učenci 4. in 5. razredov, dva dni kasneje še ostali učenci osnovnih šol. Dijaki in študentje so šolanje še zmeraj obiskovali na daljavo (Slovenska tiskovna agencija, 2020b).

Vsak vzgojno-izobraževalni zavod je prejel dodatna navodila od Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Pojasnili so, kako bo potekala organizacija in izvedba dela. Dejavnosti se morajo izvajati znotraj istih skupin v istem prostoru, skupine ne smejo prehajati med različnimi prostori in se združevati z drugimi skupinami. Edina izjema pri združevanju skupin je lahko jutranje varstvo in podaljšano bivanje, čakanje na organiziran prevoz in dopolnilni pouk. Opomnili so jih na oblikovanje manjših skupin otrok in tako večjo potrebo po strokovnih delavcih (Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, 2020b). Prejeli so tudi priporočila za izvajanje prevoza šolarjev s podrobnimi navodili o posameznem prevozu, higieni v času prevoza, zaščiti potnikov in voznika ter pravilni varnostni razdalji (Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2020a). Ustanove so prejele še podrobna higienska priporočila.

Ko se je bližalo novo šolsko leto 2020/2021, se je vlada sestala s svetovalno skupino za Covid-19. Predvideno je bilo, da bi pouk s prvim septembrom stekel po modelu B, kar pomeni, da bi vsi učenci in dijaki lahko odšli v šolo naenkrat (Slovenska tiskovna agencija, 2020d).

19. oktobra je vlada za 30 dni ponovno razglasila epidemijo koronavirusa, ki jo je z 18. decembrom podaljšala za dodatnih 30 dni. Petega novembra se je zaradi poslabšanja epidemiološke slike ministrica Simona Kustec odločila, da se sprejme sklep o ponovnem šolanju na daljavo za vse osnovne, glasbene in srednje šole (Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, 2020c). Učitelji otrok s posebnimi potrebami so se že nekaj časa pripravljali na ponovno vračanje otrok v šole, vendar se epidemiološka slika ni spreminjala na bolje. Otroci so ostajali doma predvidoma do konca leta. Navajali so, da se bodo po izboljšanju stanja v šole prvi vrnili učenci prve triade osnovne šole, za njimi pa otroci s posebnimi potrebami (Slovenska tiskovna agencija, 2020e).

Ustavno sodišče je odločilo, da mora vlada najpozneje 4. januarja 2021 omogočiti začetek izvajanja programa za otroke s posebnimi potrebami. S tem so ustavni sodniki ugodili pobudnikoma, starima sedem in devet let, v imenu katerih so pobudo vložili njuni starši, saj sta bila zaradi zaprtja šol za otroke s posebnimi potrebami že dva meseca prikrajšana za nujno strokovno pomoč. Starši so mnenja, da je več kot dvomesečni primanjkljaj obiskovanja šol in drugih strokovnih delavcev, pomembnih za njihov razvoj, usoden in nenadomestljiv. Pomembno je, da so otroci lahko ponovno deležni individualnih specialnih obravnav, ki jih nujno potrebujejo za svoj razvoj, ohranjanje veščin in preprečitev nazadovanja v razvoju (Slana, 2020).

Pobudnika, stara sedem in devet let vlagata »pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti 3. in 5. točke prvega odstavka 1. člena Odloka o začasni prepovedi zbiranja ljudi v zavodih s področja vzgoje in izobraževanja ter univerzah in samostojnih visokošolskih zavodih v zvezi s sklepom Vlade št. 00717-49/2020/4 z dne 5. 11. 2020 o podaljšanju uporabe ukrepov in omejitev iz Odloka. Iz vsebine pobude izhaja, da neskladje z Ustavo očitata tako izpodbijanima določbama Odloka kot tudi sklepu Vlade z dne 5. 11. 2020. Vlagata tudi pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti sklepa ministrice, pristojne za izobraževanje, št. 603-33/2020/4 z dne 5. 11. 2020 o začasnem izvajanju vzgojno-izobraževalnega dela v osnovnih in glasbenih šolah na daljavo« (Odločba o neveljavnosti sklepov vlade in sklepa ministrice za izobraževanje, 2020).

Večina otrok s posebnimi potrebami se je s petim januarjem vrnila v šolo. Učitelji so se trudili, da bi lahko nadoknadili izgubljeno pri znanju in na socialnem področju. Šolanje na daljavo je

bil velik izziv za otroke s posebnimi potrebami, za otroke z večjimi razvojnimi težavami pa je bilo še bolj oteženo (Slovenska tiskovna agencija, 2021a).

Vrtci in šole so ostali zaprti do 25. januarja. V zadnjih dneh so se morali vsi učitelji in delavci šol testirati, da so lahko 26. januarja prag prestopili otroci prvih treh razredov in predšolski otroci. V šole so se lahko odpravili v tistih regijah, kjer je epidemiološka slika omogočala ponovno vzpostavitev šolanja v ustanovah (Slovenska tiskovna agencija, 2021b).

1.5. Šolanje otrok s posebnimi potrebami od doma

Otroci s posebnimi potrebami lahko pomanjkljivo ali izkrivljeno dojemajo in se pretirano čustveno odzivajo na informacije, ki jih slišijo iz medijev ali pogovorov drugih. Zaradi senzibilnosti lahko pri starših hitreje zaznajo skrb in strah, ki se lahko naseli tudi v njih. Nekateri otroci so ob okužbi s koronavirusom še bolj ogroženi, kar jih postavlja v še večjo stisko. To so na primer otroci s hipertenzijo, diabetesom, oslabeлим imunskim sistemom, kroničnimi boleznimi pljuč in drugi. Treba je opomniti tudi na to, da nekateri otroci s posebnimi potrebami namesto klasičnih osnovnih šol obiskujejo specializirane ustanove. Tam so jim glede na njihove potrebe na voljo pomoč strokovnih delavcev in prilagoditve. V času zaprtja ustanov so se šole in učitelji trudili, da bi učni načrt realizirali, vendar je med otroki s posebnimi potrebami in drugimi prihajalo do še večjih razlik (To., 2020). Učiteljem in drugim delavcem je delo na daljavo prineslo izzive, ki so pripomogli k dodatnemu stresu in osebni stiski. Nove in neznane okoliščine so pri učenju na daljavo pripomogle k duševnim, telesnim in vedenjskim odzivom posameznikov – staršev, učencev in njihovih učiteljev (Zelko Sitar, 2020).

Od staršev se ne more pričakovati, da bodo imeli vse znanje, pripomočke, tehnologijo in potrebno pomoč. Treba je vzdrževati stik z učitelji, strokovnimi delavci, jih prositi za nasvete in jim dati povratne informacije. Hkrati pa si ne naložiti preveč vsega na svoja ramena (To., 2020). Razvojne značilnosti otrok s posebnimi potrebami se niso spremenile, kar pomeni, da še zmeraj potrebujejo drugačne individualne pristope, prilagojeno dajanje nalog, motiviranje za delo in podobno. Učitelji so se pričeli spopadati z izzivi iskanja najboljših možnosti za doseganje učnih in razvojnih ciljev. Raziskovali so informacijsko-komunikacijsko tehnologijo, ki bi lahko zagotovila takšen vzgojno-izobraževalni proces, ki bi bil podoben neposrednemu delu v razredu (Islamčević Lešnik, 2020).

Staršem otrok s posebnimi potrebami je do njihovega šestega razreda omogočeno, da so odsotni z dela zaradi varovanja svojega otroka. Starejšim otrokom torej v času zaprtja ni bilo omogočeno, da bi lahko starši z njimi preživljali čas doma in jim bili v pomoč pri šolanju na daljavo. Seveda pa tudi od staršev, ki so bili doma, ni mogoče pričakovati, da bodo imeli vso specialno znanje, kot ga imajo strokovnjaki, ki delajo z njihovimi otroki v šolah. Težava se pojavi tudi pri oblikah samoregulacije, ki je otroci s posebnimi potrebami nimajo v tolikšni meri, kot bi bila potrebna za uspešno samostojno delo. Čeprav so nekateri starši bili prisotni pri poučevanju na daljavo, so se izziva regulacije službenih obveznosti in poučevanja otrok na daljavo težko lotili. Potrebno je pravilno organiziranje prostorskega in časovnega učenja, razumljivo izluščiti bistvo snovi, se pravilno naučiti in podobno. Nekateri otroci doma nimajo ustreznega prostora za delo, kar pomeni, da nimajo svoje sobe, kjer bi lahko v tišini in na svojem računalniku naredili vse potrebno za šolo. Nekateri imajo težave s pozornostjo in koncentracijo, kar dodatno vpliva na reševanje nalog. Otroci se v ustanovah ne posvečajo učenju s pomočjo tehnologije, kar pomeni, da jim je uporaba le-te v večjem obsegu nekaj novega in nepoznanega. Otroci so razvijali predvsem motorične sposobnosti z načinom rezanja, lepljenja, učenja pisanja in risanja, šele nato so se lotili uporabe tehnologije. Tudi branje in učenje z računalnika jim je nepoznano, saj otroci s posebnimi potrebami težje pomnijo, prikličejo informacije in se koncentrirajo, kadar za učenje in ostale aktivnosti uporabljajo računalnik (Malovrh, 2020). Učenje z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo je od učencev terjalo določeno količino intelektualnih in motoričnih sposobnosti, kar je nekaterim predstavljalo poseben izziv. Nekateri otroci s posebnimi potrebami pri uporabi računalnika potrebujejo ustrezno opremo. Delo jim olajša prilagojena miška s sledilno žogico, krmilna palica, ki omogoča premikanje po zaslonu, prilagojena tipkovnica z barvno oporo in večjim zapisom črk ter prilagojena miza z izrezom, ki nudi lažji dostop do računalnika z invalidskim vozičkom. Obstajajo še druga stikala in zaslone, občutljivi na dotik (Islamčević Lešnik, 2020).

Med vsemi potrebami, ki jih otroci s posebnimi potrebami niso mogli zadovoljiti, so tudi družjenja z njihovimi vrstniki, sošolci, ki niso le prijatelji, ampak predstavljajo medvrstniško in čustveno oporo, zabavo in skupnost, v kateri poteka učenje. Prav sošolci so pogosto tisti, ki si med seboj znajo najbolje pomagati in nuditi učno pomoč. Ta vidik je bil v tem času zelo okrnjen in otroci so bili zanj prikrajšani. Otroci s posebnimi potrebami so razvojno stagnirali ali

nazadovali, zato jih je bilo pomembno čim prej vrniti v šole in zavode, kjer jim je na voljo rutina, konkretno poučevanje, takojšnja povratna informacija in strokoven stik z osebami, ki so za to usposobljene (Malovrh, 2020). Otroci so bili prikrajšani tudi za pogovore s svojimi učitelji, svetovalnimi delavci in ostalimi delavci, kar je nekatere lahko postavilo v še večjo stisko. Zato je bilo pomembno, da so jim občasno raje namenili pogovor in vzpodbudno besedo ter jim s tem naredili več koristi kot s celodnevним učenjem (Turk, 2020). Specialno-pedagoške metode so vezane na fizično prisotnost, na takojšnje povratne informacije, zato otroci zagotovo ne morejo na daljavo delovati na enak način kot v šoli. Učitelji so tako še bolj zagovarjali vrnitev otrok s posebnimi potrebami v šole. Otroci s posebnimi potrebami so v šolah ali zavodih razdeljeni v zelo majhne razrede (4–5 otrok), kar pomeni, da je zaradi majhnega obvladljivega mehurčka verjetnost za okužbo majhna (Malovrh, 2020).

2. FORMULACIJA PROBLEMA

Osrednja tema diplomskega dela, ki jo želim raziskovati, je pogled staršev na izzive izobraževanja in vzgoje otrok s posebnimi potrebami, s katerimi so se soočali v času zaprtja institucij zaradi epidemije koronavirusa.

V letu 2020 je svet preplavila nova bolezen Covid-19, zaradi katere je prišlo do velikih sprememb. Ena izmed teh je bilo zaprtje različnih institucij, med katerimi so bile tudi vse izobraževalne ustanove. V novih okoliščinah je bilo treba otrokom s posebnimi potrebami razložiti novo situacijo in jih vpeljati v nov sistem izobraževanja na daljavo. Starše je obremenilo še dodatno delo in dejavnosti, ki so jih pred zaprtjem izvajali drugi strokovnjaki, kot so logopedi, socialni delavci, psihologi in ostali (Peljhan, 2020). Za otroke s posebnimi potrebami je v šolah namreč prilagojena organizacija in način izvajanja programov, po potrebi prejmejo tudi strokovno pomoč. Vsak otrok ima individualiziran program, v katerem so navedene vse oblike pomoči, ki jih potrebuje (Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, 2020d). V času epidemije so bili starši zaradi šolanja na daljavo primorani ostajati doma, če jim je to bilo omogočeno v službi, ali pa so lahko delo opravljali od doma. Starši, ki so se dogovorili za odsotnost z dela zaradi varstva otroka, so prejeli 80 % povprečne mesečne plače za polni delovni čas iz zadnjih treh mesecev, nadomestilo pa ni smelo biti nižje od minimalne plače (Delavec ne more opravljati dela, ker nima varstva za otroke ali prevoza na delo, b. d.).

V raziskavi bi rada odkrila, kakšne možnosti varstva so imeli starši na razpolago, predvsem pa, ali jim je bila ponujena kakšna druga možnost kot zgolj pomoč družinskih članov (partnerjev, staršev). Zanima me tudi, kako so usklajevali svoje delo in izobraževanje ter varstvo otrok in kakšne občutke so doživljali (starši in otroci) ob zaprtju države, saj so lahko informacije v pomoč drugim staršem, obenem pa podlaga za boljše predloge povezovanja med strokovnjaki, ki lahko nudijo potrebno pomoč staršem in otrokom. V povezavi s tem me zanima tudi, od koga so prejeli pomoč, ko so jo ob poučevanju otrok potrebovali, in če je bila ta pomoč dovolj kakovostna. To vprašanje se poraja predvsem, ker je bil stik s strokovnjaki v tem času otežen, če ne celo nemogoč, čeprav so to pomoč potrebovali starši in otroci. Zanimajo me tudi predlogi staršev, kako bi lahko do potrebne pomoči prišli, če bi ponovno prišlo do zaprtja institucij.

S svojo raziskavo želim pridobiti predvsem informacije o potrebah in željah staršev otrok s posebnimi potrebami, usmerjenih na otrokov razvoj in kako ravnati, če pride do ponovnega

zaprtja institucij. Želela bi, da moja raziskava služi kot spodbuda za razvoj bolj dodelanega in organiziranega programa izobraževalnih in drugih institucij, ki so v pomoč staršem in otrokom s posebnimi potrebami v izrednih situacijah, s kakršnimi smo se srečali v času epidemije. Obenem pa morda kot vir idej in predlogov za starše otrok s posebnimi potrebami, ki so se ali se še bodo ob tem spoprijemali s številnimi izzivi.

V raziskavi so me zanimala vprašanja, kot so:

1. Kakšne možnosti varstva svojih otrok so imeli starši na voljo ob zaprtju izobraževalnih ustanov?
2. Kako je zaprtje izobraževalnih ustanov oblikovalo potek njihovega dneva?
3. Kako so usklajevali službene dolžnosti, izobraževanje in varstvo svojih otrok?
4. Kakšne občutke so doživljali v času, ko so bili otroci primorani ostajati doma?
5. Od koga so prejeli pomoč, kadar so jo ob poučevanju svojih otrok potrebovali?
6. Kakšen je bil odziv otrok na nenadno izolacijo in poučevanje od doma?
7. Kaj bi lahko naredili, da bi otroci prejeli strokovno podporo in pomoč tudi v času zaprtih izobraževalnih ustanov?

3. METODOLOGIJA

3.1. Vrsta raziskave

Raziskava, ki sem jo opravila, je kvalitativna, saj temelji na izkustvenem gradivu, na besednih opisih ali pripovedih, ki sem jih zbirala v procesu raziskovanja. Pridobljeno gradivo sem obdelala in analizirala na besedni način, brez uporabe merskih postopkov, ki bi mi dali števila, in brez operacij nad temi števili (Mesec, 1998). Obenem je moja raziskava tudi poizvedovalna oziroma eksplorativna, saj sem poskušala pridobiti osnovne značilnosti problema in gradivo zbirala s pomočjo spraševanja samo omejenega vzorca in ne celotne populacije. Raziskava je empirična zaradi zbiranja novega, neposredno izkustvenega gradiva s spraševanjem (Mesec, 2009).

3.2. Merski instrumenti

Kot merski instrument sem uporabila vodila, ki zajemajo 11 vprašanj odprtega tipa. Ta so mi pomagala pri pridobivanju informacij od staršev otrok. Vodila za intervju so dodana v prilogi.

Teme, ki so me zanimale, so:

- počutje staršev v času zaprtja šol,
- počutje in delo otrok v času zaprtja,
- obvladovanje situacije (varstvo in izobraževanje otrok ter opravljanje službe),
- način opravljanja službe v času zaprtja,
- potek dneva,
- pomoč, ki je na voljo staršem v času zaprtja s strani strokovnjakov,
- predlogi za ustrežnejši odziv na epidemijo.

3.3. Populacija in vzorčenje

Populacijo v raziskavi so predstavljali starši otrok s posebnimi potrebami, ki so v šolskem letu 2019/2020 obiskovali institucije za varstvo in izobraževanje otrok. Vzorec je neslučajnostni in priročni, saj so v raziskavo vključeni starši, ki jih poznam preko znancev in so bolj dostopni za zbiranje potrebnih podatkov. V vzorec sem vključila 10 enot.

3.4. Metoda zbiranja podatkov

Podatke sem zbirala z metodo spraševanja, s pomočjo delno standardiziranega intervjuja. Opravila sem ga individualno in po telefonu, kadar srečanje ni bilo mogoče. Vnaprej sem imela

pripravljena glavna vprašanja, po potrebi pa sem postavila še dodatna. Preden sem bila dogovorjena s starši, sem jim vnaprej poslala vprašanja, da so se lahko nanje že vnaprej nekoliko pripravili in jih vprašanja ne bi presenetila. Želela sem tudi, da mi starši povedo, ali se s kakšnim vprašanjem ne strinjajo in nanj ne želijo odgovoriti. Takrat sem jih tudi obvestila, kakšen je namen intervjujev. Dogovorili smo se, da lahko naše pogovore snemam, da jih bom lažje in bolj temeljito zapisala in kasneje uporabila v raziskavi. Intervju sem opravila z vsakim posebej, vseh skupaj sem intervjuvala 10. Zbiranje podatkov je potekalo v aprilu in maju 2021. Intervjuvance sem izbrala s pomočjo Petre Greiner, ki je ustanoviteljica Zavoda 13. Ta pomaga staršem otrok (in otrokom), ki so se rodili z ovirami.

Pet pogovorov sem opravila osebno. Dva od teh sta se odvila v kavarnah, kjer je prišlo do občasnih motenj – mimoidoči sprehajalci, glasnejši pogovori ostalih gostov, telefonski klici in motnje natakarjev ob prinašanju naročila. V domovih družin motenj ni bilo, saj smo v vseh primerih bili s starši sami. Ostalih pet pogovorov se je odvijalo preko telefona. Med enim pogovorom je bilo omrežje zelo slabo in je prihajalo do večjih motenj, zato sva se z gospo slišali še enkrat. Drugih motenj ni bilo. Pogovori so trajali od dvajset do trideset minut.

3.5. Obdelava in analiza podatkov

Intervjuvanci so mi dovolili, da sem pogovore posnela. Po koncu intervjuja sem jih transkribirala, kjer sem nepomembne dele pogovora izpustila. Podatke sem obdelala s kvalitativno analizo. Določila sem enote kodiranja, odprto sem kodirala s pripisom relevantnih pojmov, kategorij, nadkategorij in tem. V odnosnem kodiranju sem primerjala kategorije in jih uredila v domnevne odnose, na koncu sem še osno kodirala.

Pogovore sem dobesedno prepisala v Word in vsak intervju označila s svojo črko (npr. intervju M). Vsakemu sem pripisala vzorčne podatke in vsakega zapisala po principu vprašanja z odgovorom.

Primer obdelave gradiva:

Intervju M

1. Kakšne občutke ste doživljali v času karantene, ko so bili otroci primorani ostajati doma zaradi zaprtja izobraževalnih institucij?

Bili smo zaskrbljeni, da z delom na daljavo naš otrok ne bo napredoval, kot bi lahko v šoli. Skrbelo nas je kako bo vse skupaj potekalo, ali bo otrok to sprejel, koliko bo lahko osredotočen, kako bo domače okolje vplivalo nanj.

a) Izpis relevantnih pojmov

Po zapisu sem pomembne dele intervjuja označila s črko intervjuja in številko izjave. Med seboj sem jih ločila s poševnico.

Primer:

Intervju M

1. Kakšne občutke ste doživljali v času karantene, ko so bili otroci primorani ostajati doma zaradi zaprtja izobraževalnih institucij?

/Bili smo zaskrbljeni, da z delom na daljavo naš otrok ne bo napredoval, kot bi lahko v šoli (M1)./ /Skrbelo nas je kako bo vse skupaj potekalo, ali bo otrok to sprejel, koliko bo lahko osredotočen, kako bo domače okolje vplivalo nanj (M2)./

b) Izpis enot kodiranja in odprto kodiranje

Sledilo je odprto kodiranje, kjer sem označene izjave prepisala v tabelo in vsaki določila pojem, kategorijo in nadkategorijo raziskovanja.

Primer:

Št. izjave	Izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija
M1	Bili smo zaskrbljeni, da z delom naš otrok ne bo napredoval, kot bi lahko v šoli	Zaskrbljenost o ne napredovanju	Skrbi	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
M2	Skrbelo nas je kako bo vse skupaj potekalo, ali bo otrok to sprejel, koliko bo lahko osredotočen, kako bo domače okolje vplivalo nanj	Skrbi o potekanju pouka in sprejetju šolanja od doma	Skrbi	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij

c) Osno kodiranje

Pojme sem uredila znotraj kategorij in nadkategorij.

Primer:

MOŽNOSTI VARSTVA

Brez varstva:

- Invalidsko upokojena (A8)
- Lahko brez nadzora (B6)
- Ne potrebuje varstva zaradi ostajanja doma (N10, Z10, E16, T14)
- Brez možnosti varstva (B7, E14, E15)
- Brez težav varstva (T16)
- Prejemanje nadomestila za izgubljen dohodek (T13, Z9)
- Zaposlen mož (Z12)

Varstvo:

- Potreba po varstvu ob morebitni zaposlitvi (Z11)
- Varstvo s poznavanjem otrokovega zdravstvenega stanja (Z13)

d) Odnosno kodiranje

Na koncu sem med kategorijami iskala primerjave, da bi jih uredila v domnevne odnose. Odnosno kodiranje je dodano v prilogah.

e) Definiranje pojmov

- *Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij*

Pojem opisuje čustva, doživljanja in odzive staršev ob informaciji zaprtja izobraževalnih ustanov in med tem časom, ko so otroci morali ostajati doma

- *Pojasnitev okoliščin s koronavirusom*

Pojem opisuje, kako so starši razložili nove okoliščine (virus in bolezen, ki jo ta prenaša) otroku.

- *Odziv otrok na poučevanje od doma*

Pojem opisuje reakcijo otrok na informacijo, da ne bodo mogli obiskovati šole.

- *Možnosti varstva*

Pojem opisuje primere varstva otrok v času zaprtja institucij – kako so našli možnosti varstva in kdo je pri tem sodeloval.

- *Potek dneva v času zaprtja*

Pojem opisuje niz dogodkov v dnevu, v času zaprtja institucij, ko so otroci bili doma.

- *Usklajevanje službe in poučevanja od doma*

Pojem opisuje koordiniranje službe in poučevanja otrok, ko se morajo izobraževati od doma.

- *Vedenje otroka*

Pojem opisuje obnašanje, izražanje in razpoloženje otrok, ko so bili primorani ostajati doma in so bili izolirani od večine sošolcev in drugih ljudi, ki ne živijo v njihovem gospodinjstvu, obenem pa so bili v konstantnem stiku z osebami iz gospodinjstva.

- *Pripomočki za delo*

Pojem opisuje potrebne rekvizite za delo otrok od doma.

- *Pomoč ob poučevanju*

Pojem opisuje, kje so starši dobili podporo pri učenju.

- *Terapije in druge individualne ure*

Pojem opisuje vso specialistično pomoč, ki so jo otroci prejeli pred zaprtjem institucij in po zaprtju, ter kako se je ta pomoč spremenila.

- *Potreba po pomoči*

Pojem opisuje potrebe po prejemanju strokovne ali laične pomoči v času izobraževanja otrok od doma, kdo je nudil pomoč in kako učinkovita je bila.

- *Spremembe za doseg strokovne pomoči*

Pojem opisuje načine, ki bi bili potrebni, da bi lahko otroci prejeli strokovno pomoč, tudi ko je bila večina strokovne pomoči fizično nedostopna.

4. REZULTATI

Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij

Rezultati so pokazali, da so bili občutki staršev različni. Polovica intervjuvanih staršev je predvidevala, da bo to kvalitetno preživet čas z družino (*»Sprva nam je bilo všeč, da smo dneve preživljali skupaj« A1*). Zgolj posamezniki so navajali veselje ob tem. Nekateri so izrazili skrbi glede usklajevanja vseh zadev, s katerimi se sicer ukvarjajo, skrbi o poteku pouka in sprejemanju dela od doma (*»Skrbelo nas kako bo K. sprejela delo od doma« K2* in *»Skrbelo nas je kako bo vse skupaj potekalo, ali bo otrok to sprejel, koliko bo lahko osredotočen, kako bo domače okolje vplivalo nanj« M2*), skrbi o tem, da bodo otroci ostali brez družbe, o tem, kako so otroci pripravljani na težke trenutke in o tem, ali bodo lahko na tak način z učenjem od doma napredovali. Strah jih je bilo neznane prihodnosti poteka izobraževanja otrok od doma in posledic (*»... kasneje pa je prišlo do strahu, kako bomo zdržali do konca, kako bodo otroci nadoknadili zamujeno in kakšne bodo posledice« G2*). Nekateri so imeli mešane občutke in so se kljub veselju, da bodo otroci doma, pripravili na to, da bo težko (*»... si okvirno že vedel, kaj te čaka, da ne bo tako lahko« Z3*). Navajali so tudi stisko, predvsem zaradi preobremenjujoče odgovornosti in šolanja svojih otrok. Obenem so prav tako navajali, da je dobro počutje trajalo le kratek čas, saj se je kasneje začela pojavljati izčrpanost, dnevi so bili naporni, pri opravljanju obveznosti so bili brez pomoči partnerja. Posamezni starši so se počutili utesnjujoče in omejeno zaradi prepovedi prečkanja mej občin. Nekateri so posebej izpostavili, da so se počutili nemočne, stiska je postajala vse večja (*»V nekem trenutku, ko ne veš kako dolgo bo to trajalo in je znova in znova vse skupaj podaljšano, si počasi vedno bolj nemočen« E7*). Izpostavili so še potrebno usklajevanje službe in drugih obveznosti z izobraževanjem in varstvom otroka. Le posamezni starši so se v tem času umirili in postavili fokus nase (*»Bila je možnost se obrniti v sebe in pomisliti, kaj je res pomembno« T6*) ter imeli podporo drugih ljudi.

Pojasnitev okoliščin s koronavirusom

Nihče od staršev situacije s pojavom koronavirusa in posledičnim zaprtjem institucij ni prikrival otroku (*»nisva ničesar skrivala« G5*). Skoraj polovica staršev je otroku neposredno (*»Otroku sem pojasnila situacijo z dejstvi« N4*) in brez skrivanja predala informacije o novem pojavu virusa, ki prenaša nevarno bolezen SARS-CoV-2. Z razlago niso imeli težav (*»Sploh nismo imeli problemov s pojasnjevanjem« B3*). Razložili so jim na preprost način, brez dolgozeženja in pretiravanja (*»Nismo nič dolgovezili in ovijali v vato, ker s tem ne bi pripomogli k situaciji« M4*).

Polovica staršev pa je otroku težko (*»ker ima zelo rada šolo in je bil zato problem razložiti, da bo doma« Z5*) ali na prilagojen način oziroma z več razlage razložila, zakaj so sedaj doma (*»mu razložili, da bo doma, vendar se bo moral vseeno učiti enako kot v šoli« A5*), kaj virus je in kaj s seboj prinaša, saj nekateri slabše razumejo razlago. So mnenja, da se je bolje lotiti razlage, kot misliti, da otrok tega ne bo razumel (*»mislím, da je tudi večje razumevanje otrok, če ti to razložiš in si ne misliš, da otrok tega ne bi razumel« S7*). Nekateri otroci so informacije o koronavirusu pridobili preko novic (*»Spremljali smo dnevnik in je to (koronavirus informacije) bilo tako prisotno« T8*) in se starši niso lotili pojasnjevanja, nekateri otroci pa so samostojno raziskovali to področje (*»Je pa sam veliko spraševal, je zelo radoveden fantič« G4*).

Odziv otrok na poučevanje od doma

Večina otrok je od začetka izobraževanja od doma kazala dobre odzive. Delo od doma je zato potekalo brez večjih težav (*»in šolanje na daljavo ni povzročalo nobenih težav« B5*). Razumeli so, kaj pomeni zaprtje šol in izobraževanje od doma, delo in skrb za šolo ni predstavljala večjih težav (*»Presenetljivo je na začetku bil prav dober odziv K. na informacijo, da bo nekaj časa doma« K7*). Prisotna je bila večja odgovornost otrok in dobra koncentracija za delo. Bili so veseli in zadovoljni, da lahko ostajajo doma (*»Bil je vesel, ker je lahko bil doma in mu ni bilo treba iti vsak dan v šolo« M5*). Navajali so, da se nekateri doma počutijo kot v času počitnic (*»... so za njo to bile praktično počitnice« T9*) in so čas izkoristili za obšolske dejavnosti. Posamezni so bili nad ostajanjem doma ravnodušni. Postopoma pa so otroci začeli kazati slabši odziv na to, da so se šolali doma. Nekateri so pogrešali družbo in sošolce (*»kasneje pa vse težje, saj je pogrešal sošolce« A7*) in so želeli nazaj v šolo, nekateri so izražali žalost (*»Proti koncu je pokazal žalost« N8*), postali so nejevoljni in zaskrbljeni. Nekateri starši pravijo, da so bili oni tisti, ki so bili od začetka prestrašeni.

Možnosti varstva

Nekateri starši niso potrebovali varstva, saj so prejeli nadomestilo za izgubljen dohodek (če je bil temu naklonjen delodajalec) ali so invalidsko upokojeni (*»Sama sem tako doma, imam nadomestilo za izgubljen dohodek« T13*) in z varstvom niso imeli težav. Nekateri so lahko ostali doma in pomoči pri varstvu niso potrebovali (*»Kakšnega varstva institucije nismo koristili, ker sem bila lahko jaz doma« E16*) ali je ostal doma njihov partner. Večina staršev je imela pri varstvu pomoč sorodnikov. To so bili stari starši (*»K sreči imamo babico, ki ga je pazila ta čas, ko sva bila z ženo v službi« M6*), tete ali sorojenci otrok (*»za S. je skrbela starejša hči, ki je stara*

19 let in je tudi sama imela šolanje od doma« S11). Ostali starši niso imeli možnosti varstva in ostajanja doma, zato so otroci bili doma sami. Posamezni so izpostavili težavo z varstvom ob morebitni zaposlitvi (*»Če bi pa hodila v službo, pa bi bila težava, ker ne bi imela nikogar, da bi lahko bil vsak dan z njo« Z11*). Potrebovali bi nekoga, ki bi imel potrebno znanje za delo z otrokom s posebnimi potrebami.

Potek dneva v času zaprtja

Potek dneva se je med družinami razlikoval. Starši, ki so odhajali v službo, so imeli do prihoda nazaj dopoldansko pomoč s strani sorodnikov (babice, dedki, tete), otroci so v tem času delali obveznosti za šolo, ki so jih v popoldanskem času s starši preverili in dokončali (*»Po službi sva odšla domov, pogledala skupaj, kaj so naredili in če je še kaj ostalo« G12*). Redki otroci so lahko šolske obveznosti naredili samostojno (*»B. je doma za šolo večino lahko naredila sama« B10*), večina je ob delu imela pomoč sorodnikov ali staršev (*»M. je dopoldan naredil nekaj z babico« M9*). Nekateri so delo morali prilagoditi volji otroka, saj niso bili zmeraj pripravljeni na delo. Skoraj vsi navajajo, da je bilo težko usklajevati šolanje otrok, hišna opravila, mentalno in fizično je bilo naporno za celotno družino (*»Vse se spremeni in obrne na glavo« E26*, *»Bili smo 100 % zasedeni vsak dan« M11*, *»Bilo je zelo naporno, tako za naju, kot tudi za Katarino« K17*, *»Vse družinsko življenje smo prilagodili šolarju«*), družine so imele popolno oziroma veliko zasedenost dneva, več časa so porabili za snov kot bi jo, če bi se otroci učili v šoli. Treba je bilo razdeliti šolske zadolžitve celega tedna na posamezne dneve in si prilagoditi delo. Ponekod so s poučevanjem na daljavo prenehali, saj je bilo vsega preveč (*»Ko pa je bilo vsega preveč in pri E. ni bilo več interesa, pa smo enostavno prenehali« E23*, *»S tem se tudi nismo dosti obremenjevali« E24*). Redkim se potek dneva ni spremenil, saj so otroci dopoldan naredili večino šolskih zadolžitvev in s starši po službi niso imeli večjih obveznosti.

V nekaterih družinah, kjer so bili starši doma, navajajo, da je prišlo do porušitve rutine, otroci so se zbudili kasneje (*»Seveda se nismo zbuvali ob pol sedmih zjutraj, ampak se je to zamaknilo in se je posledično zamaknilo vse« T18*).

Redki so navajali, da so se sprostiti ob vikendih. Nekateri otroci so imeli več časa za obšolske dejavnosti, drugi so imeli občutek počitnic (*»vse je bilo bolj sproščeno, kot da so počitnice« (T21)*) in so dneve preživljali v pižami. Nekateri so z delom za šolo prenehali (*»Ko pa je bilo vsega preveč in pri E. ni bilo več interesa pa smo enostavno prenehali« E23*).

Usklajevanje službe in poučevanja od doma

Pri skoraj polovici družin je vsaj eden izmed partnerjev prejel možnost za varstvo otroka za vsaj en teden ali več (*»mož je dobil nekaj prostih dni za varstvo otroka« S18*). Slaba polovica ni imela potrebe po usklajevanju službe in poučevanju otrok od doma, saj so bili doma zaradi porodniškega dopusta, so prejeli nadomestilo za izgubljen dohodek ali pa so invalidsko upokojeni oz. so pri varstvu pomagali sorodniki. Ostali starši so opravljali službo enako kot pred vsemi ukrepi in pri delu ni bilo sprememb ali pa delodajalec staršem ni nudil podpore (*»V službah so bili popolnoma gluhi za najine prošnje po ostajanju doma« K20*). Redki so navajali zavzemanje nadrejenega v njihovi situaciji in o ohranjanju delovnega mesta (*»Ko me je vodstvo želelo premestiti na Covid oddelek, se je glavna sestra zavzela zame« S20*). Posamezniki so izpostavili potrebo po usklajevanju ob morebitni zaposlitvi.

Vedenje otroka

Vedenje otrok se je pri vseh družinah ob šolanju od doma spremenilo na slabše. Gre za pojave slabe volje, agresije (*»Prišlo je tako daleč, da je postala agresivna do naju« K25*), žalosti (*»S. je bila na trenutke žalostna« S25*), brezvoljnosti, upada motivacije (*»za šolo ni želela delat« Z28*), pozornosti (*»ni bil več tako osredotočen, da bi lahko predelal toliko snovi, kot je lahko v šoli« M20*), razdražljivosti, besedne napadalnosti, jeze, stopnjujoče trme, popuščanja pri delu, želje po vrnitvi v šolo in med družbo otrok v šolski prostor (*»Najbolj ga je grizlo to, da se ni mogel z nikomer od sošolcev videti in igrati« G23*). Otroci so postali apatični, nedružabni (*B. je postala bolj nedružabna« B25*), imeli so manj delovnih navad, prisotna so bila obdobja nervoze. Otroci so veliko posegali po telefonu in računalniku, želje po sprehodu in drugih aktivnostih pa niso pokazali. Starši so opazili, da se je na otroke prenašala tudi njihova slaba volja (*»Malo bolj si nervozen, se zadereš, ker ni več učinka na prošnje in želje. In potem si tista mama, ki se samo dere« E32*) in izguba avtoritete (*»Tudi to, da kot mama nimaš avtoritete« E31*). Starši so proti koncu šolanja od doma vedenje otrok opisali kot nevdružno, nekateri pa pravijo, da so bili le občasni dnevi, ko so se pojavile težave v vedenju. Zelo malo staršev je izpostavilo izboljšanje, ki se je zgodilo zaradi skrbi za psa (*»ampak imamo psa in je to nekaj novega, drugačnega« T27*), zaradi tega, ker so jim omogočili čas za umiritev z odhodom v sobo ali z gledanjem televizije (*»se je zaprla v sobo, si vzela čas, kolikor ga je potrebovala, se zdrla, trmarila in vse kar je želela in ko se je umirila je lahko prišla ven« Z32*, *»Smo poskusili umiriti stanje s kakšnim*

gledanjem zadev po TV, da so se vsaj malo umirili« Z34). Nekateri starši pa omenjajo, da sprememb niso opazili.

Pripomočki za delo

Nihče od otrok ni potreboval specifičnih pripomočkov za delo. Najpogosteje so potrebovali klasične pripomočke za delo, kot so računalnik ali tablica in tiskalnik, da so lahko natisnili delovne liste in ostale zadeve za učenje. Težavo, kot so nekateri omenjali, so imeli z nedostopnostjo (ustvarjalnih) pripomočkov in nevednostjo o dostopnosti, saj je bilo veliko trgovin zaprtih (*»vse trgovine, ki imajo te zadeve, pa so bile zaprte« S30*), potreba po pripomočkih pa je bila še zmeraj prisotna. Nekateri so bili iznajdljivi in naredili prilagojeno verzijo izdelkov, nekateri so opustili izdelavo, drugi so jih izdelali na kak drugačen način (*»če pa je bilo potrebno, pa sem se sama znašla« Z35*). Uporabljali so naravne materiale, različne knjige (*»Poleg šolskih knjig smo uporabljali še druge knjige, ki jih imamo doma« N21*). Posamezniki navajajo, da so šole spodbujale delo brez računalnikov, zato je bila potreba po ustvarjalnih pripomočkih še večja. Posamezniki so si želeli, nekateri pa tudi dobili pripomočke, dobavljene s strani šole.

Pomoč ob poučevanju

Skoraj vsi so navajali, da so dobili pomoč ob poučevanju svojih otrok. Večina je pomoč prejela s strani šole ali od razrednika (*»G. ima super razredničarko, ta pa je vedno bila v kontaktu z drugimi strokovnjaki iz šole, če bi kdo potreboval pomoč« G27*), navajajo pa tudi druge strokovnjake, ki so jim pomagali ob poučevanju otrok. Med njimi so logoped, specialni pedagog, psiholog, delovni terapevt, fizioterapevt, individualna pomoč na domu (*»sem pa imela v tem času enkrat do dvakrat tedensko pomoč s strani punce, ki je z Z. delala eno uro zadeve, ki jih je bilo potrebno narediti za šolo« Z39*) in dodatna strokovna pomoč (*»učiteljice, ki spremlja našega otroka na dodatnih urah strokovne pomoči« N25*). Vsi strokovnjaki so se prilagodili situaciji in nudili svojo pomoč brez fizičnega stika le preko spleta, telefonskega klica ali elektronske pošte. Otroku so delo prilagodili, mu nudili podporo in pomoč, ki je bila zmeraj na voljo in nudena na neprisiljen način. Otroci, ki so imeli individualno pomoč na domu, so z izvajalci pomoči bolje sodelovali kot s starši. Ti predvidevajo, da zaradi drugačnega pristopa učitelja. V času izvajanja pomoči na domu so starši ta čas porabili zase. Starši so za pomoč bili hvaležni, menijo, da je bila pomoč dobrodošla. Vse družine, ki so prejele pomoč strokovnjakov, so bile z njo zadovoljne. Pomoč je bila solidna, korektna, dobra (*»Pomoč bi ocenila kot zelo*

dobro in zelo solidno« K32) in učinkovita (*»Mislim, da je bilo kar učinkovita*« B22), omenili so tudi hiter odziv. Nekatere družine pomoči šole niso potrebovale, nekatere so prejele le malo pomoči, nekatere je niso dobile in je tudi ob prenehanju izvajanja šolanja od doma niso potrebovale.

Terapije in druge individualne ure

Nihče od otrok, ki imajo terapije ali druge individualne ure, ni imel možnosti, da bi jih lahko obiskoval (*»Ne, žal terapij ni bilo*« G32). Dodatno strokovno pomoč, delovno terapijo, logopeda in fizioterapijo so otroci prejeli na drugačen način, kot so bili vajeni do zaprtja institucij. Nekateri so dobili pomoč preko telefona (*»so pa potekale preko telefona*« N32), spleta, ali pa so dobili vaje oziroma naloge, ki so jih delali od doma (*»Prejela je naloge, da smo jih lahko delali na daljavo*« E42). Izvajalci terapij in individualnih ur (fizioterapevti, učitelji) so se prilagajali glede na okoliščine (*»A. se je zelo trudila in je šla M. naproti, kolikor je le lahko*« M34). Le redki starši so mnenja, da je potek dela bil enak in se ni spremenil ali pa so pomoč ocenjevali kot slabo in so imeli težave z izvajanjem vaj od doma. Ostali pomoč ocenjujejo kot korektno, dosegljivo (*»vse tri izredno v pomoč, dosegljive kadarkoli smo jih potrebovali*« G36) in primerno. Nekateri so mnenja da bi potrebovali vsakodnevno pomoč (*»T. rabi »roko«, ki dela z njo vsak dan*« T42), ki je ni bilo na voljo, slaba polovica pa pravi, da so se po obdobju brez pomoči začele kazati posledice (*»kar se je poznalo pri K.»* K39). Pojavila se je potreba po novih oblikah strokovne pomoči po zaprtju institucij (*»Sva pa poiskali pomoč psihologa sedaj, ko je bila doma, pojavile so se težave z jezo in trmo, nemirnostjo. Urila bo koncentracijo, umirjenost in podobno*« Z45)

Potreba po pomoči

Nihče od staršev se v času zaprtja ni obrnil po strokovno pomoč. Redki starši so pomislili na to, da bi poiskali pomoč v času zaprtja (*»Sem že razmišljala, da bi bilo dobro, da bi šla h komu, da se malo pomenim*« T48), pojavila se je misel, da bi poiskali pomoč, če bi prišlo do ponovnega zaprtja (*»če bi se pa še enkrat vse zaprlo, bi jo pa definitivno poiskala*« K41). Slaba polovica ve, kam bi se obrnila po pomoč oziroma kje bi lahko prejela pomoč. Nekateri bi jo iskali s pomočjo otrokove razredničarke (*»če pa bi jo, bi se pa obrnila na gospo razredničarko za posvet o morebitnih psihoterapevtih ali drugih strokovnjakih*« A23) ali preko poznanega zavoda. Redki nimajo informacij, kje bi lahko prejeli strokovno pomoč (*»Če bi pa jo potrebovali, pa iskreno ne vem, kam bi se obrnila*« S46). Nekateri starši bi se obrnili oziroma se obrnejo za pomoč ali

nasvet k drugim staršem otrok s posebnimi potrebami ali k prijateljem, saj imajo drugačen pogled na situacijo kot starši sami. Drugi bi se za pomoč obrnili k strokovnjaku ravno zaradi strokovnega pogleda na situacijo (*»ko zverbaliziraš s prijateljico, je čisto drugače« T51 ... » s strokovnjakom, ki ima strokovno ozadje, hkrati pa ni vpleten« T52*).

Potrebne spremembe za omogočanje strokovne pomoči

Starši so imeli veliko predlogov, kaj bi se moralo urediti, da bi lahko otroci lažje dostopali do strokovne pomoči. Polovica jih je omenila potrebo po ohranjanju strokovne pomoči (*»Mi je jasno, da so otroci s PP ena najbolj ranljivih skupin, vendar pa bi morali izvajati vse potrebne terapije – logopedi, fizioterapevti, delavna terapija, senzorna integracija in vse ostalo« B27*) in da ne bi zapirali izobraževalnih institucij (*»Tudi, da se v takih situacijah ustanov za otroke ne zapira« E51*). Pogosto so omenjali različne oblike pomoči: v obliki skupin za pomoč za starše, v obliki terapij, delavnic, pomoč nudeno s strani šolskih strokovnjakov, pomoč, ki ni v obliki financ, oziroma kakršnokoli pomoč s strani države. Želijo si tudi več dejanskega časa z učiteljem in ohranjanje stika z vrstniki, poudarjajo, da je potrebna več spletnega pouka. Potrebne bi bile delavnice ali nadomestilo pouka za učence s posebnimi potrebami in varstvo za otroke staršev, ki si ne morejo organizirati primerne varstva. Starši so mnenja, da je bilo zaprtje predolgo. Menijo, da bi lahko institucije delovale na prilagojen način in brez takšnega omejevanja. Pomoč bi potrebovali tako starši kot tudi otroci.

Nekateri si želijo popolne spremembe sistema na državni ravni – več razpisanih študijskih mest za strokovnjake, ki delajo z otroki s posebnimi potrebami, več razpisanih delovnih mest za te strokovnjake in posledično dobro plačilo. Tako bi se lahko uresničila tudi želja po krajših čakalnih dobah, namenjenega bi bilo več časa za obravnavo in več ukvarjanja strokovnjakov z otroki, ko pride do situacije, v kateri smo bili sedaj.

Le posamezniki so mnenja, da večjih sprememb ne potrebujemo.

5. RAZPRAVA

Starši, ki so bili sogovorniki v moji raziskavi, so se v času zaprtja izobraževalnih institucij soočali z različnimi občutki o tem. Od začetka so upali, da bodo kot družina lahko preživeli kvaliteten čas skupaj, proti koncu pa jih je zaskrbelo predvsem usklajevanje šolanja in službe, odgovornost poučevanja je bila preobremenjujoča, pojavila se je stiska. Tudi To. (2020) meni, da je bilo od staršev težko pričakovati, da bodo imeli takšno strokovno znanje kot strokovnjaki in nudili pomoč na način, kot ga izvajajo učitelji v šoli (To., 2020).

Otroci s posebnimi potrebami se lahko na nove informacije odzovejo čustveno, informacije dojemajo pomanjkljivo ali izkrivljeno (To., 2020). Večina staršev v moji raziskavi je otroku razložila situacijo na prilagojen način, saj se zavedajo, da otrok potrebuje več razlage, prilagojeno opredelitev. Nekateri starši so otroku neposredno pojasnili situacijo, drugi otroci so informacije prejeli iz novic ali so samostojno raziskovali.

Raziskava je pokazala, da je bil odziv otrok na poučevanje od doma od začetka dober. Pokazali so še več odgovornosti, imeli so koncentracijo za delo, čeprav se nekateri otroci s posebnimi potrebami soočajo s težavami pozornosti in koncentracije in sta se postopoma njihovo vedenje in odziv na ostajanje doma pričela spreminjati (Malovrh, 2020).

Staršem so pri varstvu otrok večinoma pomagali stari starši, tete ali strici in sorojenci. Nekateri starši pa so že tako bili doma zaradi porodniških dopustov ali invalidske upokojitve. Nekateri starši prejemajo plačilo za izgubljen dohodek zaradi nege otroka. Staršem otrok s posebnimi potrebami je bilo do šestega razreda omogočeno, da so lahko odsotni z dela zaradi varstva otroka (Malovrh, 2020). V raziskavi se je pokazalo, da žal delodajalci temu niso bili naklonjeni.

Potek dneva družin, ki imajo otroka s posebnimi potrebami, se je spremenil. Veliko časa so posvečali opravljanju dela za šolo tako v varstvu kot tudi doma. To je bil napor za vso družino. Starši so svoje potrebe postavljali na zadnje mesto, kot tudi sicer navaja Novaljan (2004) in niso imeli prostega časa, kot to velja tudi v času, ko se otroci šolajo na običajen način (Restoux, 2010). Dnevi so bili fizično in mentalno naporni in starši so se počutili izčrpane. Veliko časa so morali vložiti v učenje, da so lahko snov predelali od doma. Izčrpanost je tudi sicer prisotna pri starših otrok s posebnimi potrebami (Restoux, 2010). V raziskavi se je pokazalo, da je bilo manj časa za hišna opravila, rutina se je porušila, treba se je bilo prilagoditi otroku. Nekateri so imeli

občutek počitnic, več časa so posvetili obšolskim dejavnostim, drugi so s šolanjem na daljavo prenehali, saj je bilo preveč naporno.

Nekaj staršev ni imelo potrebe po usklajevanju službe in poučevanja od doma, saj ne hodijo v službo. Usklajevati so morali tisti, ki niso imeli možnosti ostajati doma ves čas za namen varstva otroka. Večinoma so starši prejeli podporo delodajalca na način, da so lahko bili doma le en teden, čeprav je obstajala zakonska možnost, da so lahko starši otrok s posebnimi potrebami do šestega razreda doma zaradi varovanja otroka. Starejšim otrokom ni bilo niti ponujeno, da bi lahko starši skrbeli zanje in jim pomagali pri šolanju na daljavo ter ostajali doma (Malovrh, 2020).

Starši v moji raziskavi so navajali, da se je tekom šolanja od doma vedenje otrok spremenilo na slabše. Pojavila se je agresija, otroci so postali nedružabni, razdražljivi. Niso imeli volje, želje in motivacije za delo, padla jim je pozornost in osredotočenost. Otroci so bili besedno napadalni, želeli so se vrniti v šolo in med sošolce. Otroci so bili prikrajšani za medvrstniško družbo. Ta jim običajno predstavlja tudi oporo, zabavo in skupnost. In ravno sošolci si najpogosteje med seboj nudijo učno pomoč, česar v času epidemije niso imeli na voljo (Malovrh, 2020). Mikuš Kos (1999) govori o precenjevanju otrokovih zmožnosti, kar povzroči spremembo otrokovega vedenja – agresivnost, pasivnost. Glede na navajanje sprememb v vedenju se je morda pri kateri izmed družin pojavilo ravno to – precenjevanje otrokovih zmožnosti. Učenje z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo je terjalo nekaj intelektualnih in motoričnih sposobnosti, s čimer pa imajo lahko nekateri po mnenju Islamčević Lešnik (2020) tudi težave. Vse izobraževalne ustanove ne dajejo poudarka na delo z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo, saj si otroci s posebnimi potrebami težje zapomnijo, se koncentrirajo ali prikličejo informacije, kadar uporabljajo računalnik (Malovrh, 2020). Izboljšanje vedenja se je pojavilo le v redkih primerih, kjer so umiritev dosegli z gledanjem TV ali s časom za umiritev, preživetim v sobi in z ukvarjanjem s hišnimi ljubljenci.

Otroci so večino pripomočkov za delo od doma imeli doma. Najpogosteje so uporabljali računalnik, tablico in tiskalnik. Nasploh so se v času zaprtja pojavile težave glede ustvarjalnih pripomočkov, saj so bile vse nenujne trgovine zaprte, kar je pomenilo tudi zaprtje trgovin z ustvarjalnim programom (Slovenska tiskovna agencija, 2020a). V izobraževalnih ustanovah pogosteje uporabljajo škarje, lepilo, različna pisala in ostali ustvarjalni program, saj s tem razvijajo motorične sposobnosti. Zato je v izobraževanju tudi večji poudarek na ustvarjanju in

ustvarjalnih pripomočkah (Malovrh, 2020). Zaradi zaprtih prodajalnih so starši prilagodili delo s pripomočki, ki so jih imeli doma, nekaterim pa je potrebne pripomočke dobavila šola. Uporabljali so tudi naravne materiale in knjige, ki so jih imeli doma.

Otroci so ob učenju prejemali pomoč različnih strokovnjakov. Pomoč so nudili predvsem razredniki otrok, tudi specialni pedagogi, psihologi, logopedi, fizioterapevti, delovni terapevti in drugi. Pomoč je bila zmeraj dobrodošla, saj so jo otroci v času poučevanja od doma potrebovali. Prunk in Stanič (2008) pravita, da naj starši sodelujejo s strokovnjaki in tako prispevajo k boljšemu razvoju otrok. V času zaprtja so bili strokovnjaki zmeraj na voljo preko telefona, elektronske pošte ali spleta. Tako strokovnjaki kot tudi učitelji so staršem dali nasvete in druge informacije za delo od doma. Tudi To. (2020) omenja, da so otroci še zmeraj potrebovali prilagojen pristop in delo. Strokovnjaki so nudili podporo, se prilagajali in prilagodili delo, saj so vedeli, da je za otroke in starše izkušnja popolnoma nova in v tem niso tako vešč. Otroci so bili v še večji stiski zaradi omejenega stika z učitelji in ostalimi strokovnjaki in sta jim pomoč pri delu ter stik z učiteljem ali drugim strokovnjakom pomenila več kot delo od doma brez stika z drugimi (Turk, 2020).

Otroci iz moje raziskave so bili v času prvega zaprtja izobraževalnih institucij brez terapij in drugih individualnih ur oziroma jih niso mogli izvajati neposredno skupaj s strokovnimi delavci. Delo je potekalo od doma, pomoč so prejeli preko spleta ali telefona. Izvajalci so se prilagodili na način izvajanja, čeprav so starši vedeli, da otroci potrebujejo vsakodnevno pomoč s prisotnostjo strokovnjakov. Po obdobju brez pomoči so starši začeli navajati posledice, ki so se začele kazati pri otrocih, kar poudarja tudi Malovrh (2020), ki je mnenja, da je bilo nujno treba otroke čim prej vrniti v šolsko okolje, kjer jim bodo zagotovljeni rutina, stik s strokovnjaki, takojšnja povratna informacija in konkretno poučevanje. V primeru nudenja pomoči je bila ta dodeljena otroku trikrat tedensko po eno šolsko uro, kar je celo več pomoči, kot jo opredeljuje Murgel (2014), ki navaja, da se dodatna strokovna pomoč nudi največ dve šolski uri na teden. Starši so bili z nudeno pomočjo zadovoljni. Pojavile pa so se tudi težave pri izvajanju, saj je bila pomoč na daljavo slaba.

Starši, ki so sodelovali v moji raziskavi, imajo za dosego strokovne pomoči v času zaprtja institucij veliko predlogov. Med njimi je izražena podrobna sprememba sistema na državni ravni, da bi izučili in zaposlili več strokovnjakov, jim povišali plače in posledično zmanjšali čakalne vrste, podaljšal bi se čas za vsakega uporabnika pri specialistu. V času ponovnega

zaprta bi morali otrokom posvetiti več časa, ko bi se pojavile stiske ali druge težave. Nujno bi bilo ohraniti strokovno pomoč in odpreti institucije za izobraževanje. Glede na majhnost razredov v šolah s prilagojenim programom in zavodih, v katerih je večina otrok s posebnimi potrebami, je možnost okužbe majhna predvsem zaradi majhnega mehurčka (Malovrh, 2020). Otroci potrebujejo tudi nek način ohranjanja stikov s sovrstniki in učitelji oziroma drugimi strokovnimi delavci, s katerimi so pogosteje v stiku. Starši si želijo tudi več dejanskega spletnega pouka in delavnic ali nadomestilo pouka za učence s posebnimi potrebami. Predlagali so še pomoč za starše v obliki skupin za pomoč in pomoč pri varstvu otrok za starše, ki hodijo v službo.

Opazovala sem povezave med prejeta pomočjo ob poučevanju otrok na daljavo in terapijami oziroma drugimi individualnimi urami ter ocenitvijo te pomoči in vrsto izobraževalnega programa, ki ga otroci obiskujejo. Povezav nisem našla. Večina staršev je bila s pomočjo zadovoljna, ta je bila večini tudi nudena ne glede na vrsto izobraževanja, ki ga obiskujejo.

Starši otrok, ki so prejeli malo ali nič pomoči ob poučevanju ali kjer so otroci prejeli malo terapij oziroma drugih individualnih ur, so navajali približno enako količino predlogov za spremembe pri doseganju strokovne pomoči.

Zanimala me je povezava med vrsto izobraževalnega programa in predlogi za spremembe za doseg strokovne pomoči v času izobraževanja na daljavo. Spoznala sem, da starši otrok, ki se šolajo v klasičnem izobraževalnem programu, dajejo manj predlogov za potrebne spremembe.

Raziskovala sem povezave med zaposlitvijo staršev (torej vsakdanje obiskovanje službe) in ostajanjem doma zaradi različnih razlogov ter vedenjem otrok. V družinah, kjer starši obiskujejo službo vsak dan, je posledično več dela in so njihovi dnevi bolj zapolnjeni, drugih povezav ni.

Na koncu sem primerjala in iskala povezave med zaposlitvijo staršev, potekom dneva, varstvom in predlogi za spremembe, kjer ni bilo zaznati razlik. Otroci so spremenili vedenje ne glede na to, ali so starši ostali doma ali obiskovali službo in so bili otroci v varstvu. Predloge so podajali tako starši, ki so doma, kot tisti, ki so v službi.

V izvedeni raziskavi sem prejela podatke, za katere menim, da bi bili še bolj relevantni ob prilagoditvi raziskave. Družine so bile med seboj zelo različne. Otroci so imeli različne posebne potrebe, obiskovali so različne izobraževalne ustanove, starši so imeli različne zaposlitvene

statuse. V raziskavi bi se lahko opredelila le na posamezne značilnosti in bi morda dobila bolj relevantne podatke. Če bi postavila še več vprašanj in bi jih še bolj konkretizirala, bi od staršev prejela še več relevantnih informacij in bi rezultati prinesli še več ugotovitev. Med seboj so družine zelo različne. Enostarševske družine bi v raziskavo zagotovo prinesle drugačne podatke, kar bi se odražalo v rezultatih. Menim, da bi te družine potrebovale več prilagajanja, pomoči in bi imele drugačne poglede na čas karantene. V raziskavo bi zagotovo nove rezultate prinesle tudi družine, ki imajo več otrok s posebnimi potrebami.

6. SKLEP

- Starši otrok s posebnimi potrebami so v času zaprtja šol imeli mešane občutke. Dobro počutje je trajalo le kratek čas. Veliko staršev je izražalo skrb in strah, predvsem glede poučevanja od doma, osamljenosti otrok in usklajevanja drugih zadev.
- Starši so bili zaradi šolanja od doma izčrpani, odgovornost izobraževanja svojih otrok jim je bila preobremenjujoča, bili so v stiski, nemočni.
- Starši so pojasnili okoliščine s koronavirusom neposredno ali na prilagojen način, da so otroci razumeli. Nekateri otroci so iskali informacije tudi samostojno.
- Odziv otrok na poučevanje od doma je bil na začetku dober. Delo od doma jim ni predstavljalo težav, bili so koncentrirani na delo in pokazali so odgovornost. Nekateri so imeli občutek, da imajo počitnice. Sčasoma se je odziv otrok poslabšal. Pogrešali so družbo, bili so nejevoljni in zaskrbljeni.
- Starši so varstvo za otroke našli pri starih starših, tetah ali sorojencih otrok. Ostali starši so ostajali doma in niso potrebovali varstva drugih. Nekateri otroci so ostajali doma sami, brez varstva odraslih.
- Starši, ki so hodili v službo, so večinoma otroke prepustili v varstvo sorodnikom. Tam so z njihovo pomočjo opravili večino šolskega dela ali so ga nadaljevali s pomočjo staršev po službi.
- Delo se je prilagodilo otroku in njegovi volji. Velik del dneva so porabili za učenje in razlago snovi.
- Usklajevanje šolanja otrok od doma s hišnimi opravili in ostalimi obveznostmi je bilo naporno. Družine so imele veliko zasedenost dneva.
- Starši so s poučevanjem na daljavo prekinili, ko je bilo za otroka in zanje preveč naporno.
- Starši, ki so ostajali z otroki doma, pravijo, da se jim je porušila rutina.
- Varstva otrok niso potrebovali tisti starši, ki so ostali doma zaradi porodniškega dopusta, so prejeli nadomestilo za izgubljen dohodek ali so invalidsko upokojeni.
- Starši so opravljali službo enako kot prej, nekateri so dobili možnost varstva otroka za vsaj en teden. Nekateri s strani nadrejenega niso imeli podpore.

- Otrokom se je v času šolanja od doma vedenje spremenilo na slabše. Pokazali so agresijo, žalost, napade jeze in besedne napade, postali so nedružabni, apatični, izgubili so voljo in motivacijo za delo in drugo.
- Izboljšanje vedenja se je pokazalo v oblikah skrbi za hišne ljubljence, po času za umiritev z odhodom v sobo ali z gledanjem televizije.
- Specifičnih pripomočkov za delo otroci niso potrebovali. Le računalnik ali tablico in tiskalnik. Posamezne šole so učencem same dobavile potrebne pripomočke.
- Pojavljale so se težave pri nakupu ustvarjalnih pripomočkov v času zaprtja specializiranih trgovin. Starši so izdelke naredili prilagojeno ali pa jih niso uporabljali.
- Otroci so pomoč ob poučevanju prejeli predvsem od razrednikov. Pomagali so tudi logopedi, psihologi, specialni pedagogi, delovni terapevti, fizioterapevti. Vsi so z otroki delali prilagojeno, starši so večinoma bili s pomočjo zadovoljni.
- Nekateri otroci pri šolanju od doma niso prejeli pomoči in so s šolanjem od doma prenehali.
- Nihče od otrok ni bil deležen terapij in drugih individualnih ur v takšni obliki kot pred zaprtjem. Vse je potekalo preko računalnika in telefona ali v obliki izvajanja vaj doma.
- Starši navajajo vidne posledice, ki so se začele kazati po obdobju brez pomoči.
- Starši v času zaprtja institucij niso posegali po strokovni pomoči. Nekateri so o pomoči razmišljali in bi si jo ob ponovnem zaprtju poiskali. Večina staršev nima konkretne informacije, kje sploh lahko strokovno pomoč dobijo.
- Predlogi staršev za omogočanje strokovne pomoči so bili v večji meri usmerjeni na stalno odprtje šol in možnost nudenja strokovne pomoči otrokom.
- Starši si želijo skupine za pomoč, pomoč nudeno s strani strokovnjakov in podobno.
- Predlogi so bili usmerjeni tudi v povečanje delovnih in študijskih mest za (bodoče) strokovnjake za delo z otroki s posebnimi potrebami in posledično manjšimi čakalnimi dobami.

7. PREDLOGI

- Predlagam povečanje kadra strokovnjakov, ki se neposredno ukvarjajo z otroki s posebnimi potrebami in njihovimi težavami. Tako otroci (in starši) ne bi tako dolgo čakali na preglede in terapije, ki bi lahko pomagale pri lažjem prehodu iz obdobja zaprtja izobraževalnih institucij. Obenem pa predlagam, da zdravstvene institucije ne omejujejo obsega dela, saj je ravno v tem obdobju epidemije pomembna dosegljiva pomoč in dosledne terapije. S tem ne bi prihajalo do posledic, kakršne so bile vidne po času brez terapij.

- Predlagam, da se v šolah ob nujnem zapiranju izobraževalnih ustanov ohrani stik med učenci in učitelji. Lahko se oblikujejo različne delavnice na prostem in s tem spoštujejo potrebni ukrepi. Kepanje, igranje v snegu in podobne zimske aktivnosti v zimskem času, raziskovanje narave v jesenskem in pomladnem času (iskanje različnih dreves, drugih rastlin, živali, iskanje različnih obarvanih odpadlih listov). V poletnem času se lahko lotijo risanja s kredami po šolskem dvorišču, igranja pantomime ali česa podobnega brez medsebojnega stika.

- Predlagam, da starši otrok s posebnimi potrebami prejmejo pomoč tretje osebe, ki bi jim pomagala nekaj ur dnevno ali tedensko. To so lahko posamezniki, ki delajo honorarno, prostovoljci, patronažne sestre ali kdo drug. S tem bi se starši razbremenili in imeli nekaj časa zase.

- Predlagam, da se za starše, ki so zaposleni, uredi varstvo za otroke s posebnimi potrebami ne glede na starost. Lahko se uredi varstvo v šoli ali se več šol poveže skupaj (če bi bilo otrok, ki potrebujejo varstvo manj). Tako imajo zagotovljeno delo uslužbenci, ki bi drugače bili na čakanju na delo, starši pa so brez skrbi v službi in pri tem ne obremenjujejo starejših sorojencev ali drugih sorodnikov za varstvo.

- Predlagam, da stroka v sodelovanju s starši otrok s posebnimi potrebami skupaj oblikuje smernice za varstvo in izobraževanje otrok ob morebitnem ponovnem zaprtju izobraževalnih in drugih institucij, pomembnih za družine otrok s posebnimi potrebami.

- Predlagam, da se oblikuje večja promocija strokovne pomoči in podpore staršem otrok s posebnimi potrebami. Ne le v situacijah zapiranja institucij, ampak kadarkoli, saj jo starši otrok s posebnimi potrebami potrebujejo še bolj kot ostali starši. Pomoč lahko nudijo pripravniki ali študentje na praksi pod mentorstvom in tako starši dobijo podporo, študentje pa izkušnje.

- Menim, da bi bilo bolje, če bi v svojo raziskavo vključila še več staršev otrok s posebnimi potrebami. S tem bi pridobila več različnih odgovorov in različne poglede staršev na celotno situacijo. Treba bi bilo tudi bolj razčleniti družine z otroki s posebnimi potrebami. Če imajo več otrok, več otrok s posebnimi potrebami, če so zaposleni, so doma in podobno. Tako bi bila možna tudi primerjava med različnimi tipi družin in bolj poglobljeni rezultati. Poglobila bi tudi vprašanja, da bi lahko dobila še več informacij, ki bi me pripeljale do bolj konkretnih ugotovitev.

8. UPORABLJENA LITERATURA

- American Association on Intellectual and Developmental Disabilities. (b. d.). *Definition of Intellectual Disability*. Pridobljeno 22.3.2021 s <https://www.aaid.org/intellectual-disability/definition>
- Cameron, J., & Struge-Moore, L. (1990). *Ordinary, Everyday Families: Action for Families and Their Young Children with Special Needs, Disabilities and Learning Difficulties*. London: Under Five Project.
- *Delavec ne more opravljati dela, ker nima varstva za otroke ali prevoza na delo*. (b. d.). Pridobljeno 5.4.2021 s <https://www.cnvos.si/nvo-v-casu-koronavirusa/delavec-ne-more-opravljati-dela-ker-nima-varstva-za-otroke-ali-prevoza-na-delo/>
- Dukes, C., & Smith, M. (2007). *Working with Parents of Children with Special Educational Needs*. London: Paul Chapman Publishing.
- Islamčević Lešnik, T. (2020). Program Smart Notebook kot motivacijsko sredstvo za poučevanje otrok na daljavo. V M. Orel, M. A. Queiruga Dios, K. Vodopivec Kolar, & S. Jurjevčič, T. Šetina (ur.), *International conference EDUchallenge »Challenges in Education and Evaluation of Knowledge«* (str. 479-486). Pridobljeno 25.3.2021 s http://www.eduvision.si/Content/Docs/The_Book_of_Papers_EDUchallenge_November_20.pdf
- Jensen, E., & Jensen, H. (2011). *Dialog s starši*. Ljubljana: Inštitut za sodobno družino Manami.
- Juul, J. (2010). *Družine s kronično bolnimi otroki*. Ljubljana: Inštitut za sodobno družino Manami.
- Kavkler, M. (2002). Vključevanje otrok in mladostnikov z dispraksijo. V N. Končnik Goršič, & M. Kavkler (ur.), *Specifične učne težave otrok in mladostnikov: prepoznavanje, razumevanje, pomoč* (str. 173-192). Ljubljana: Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše.
- Kavkler, M. (2008). Uresničevanje inkluzivne vzgoje in izobraževanja v šolski praksi. V M. Kavkler, A. Clement Morisson, M. Košak Babuder, S. Pulec Lah, & S. Viola, *Razvoj inkluzivne vzgoje in izobraževanja* (str. 57-94). Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.
- Kesič Dimić, K. (2010). *Vsi učenci so lahko uspešni: napotki za delo z učenci s posebnimi potrebami*. Ljubljana: Rokus Klett.

- Logaj, V., Zadnik, A., Korenčan, P., Lisjak Banko, V., & Antosiewicz, K. (2014). *Vzgojni program za gibalno ovirane otroke in mladostnike v dnevni obliki usposabljanja* [pdf]. Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo. Pridobljeno 25.3.2021 s https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Izobrazevanje-otrok-s-posebnimi-potrebami/Vzgojni-programi/Gibalno_ovirani_brez_namestitve.pdf
- Magajna, L., Kavkler, M., Košak Babuder, M., Zupančič Danko, A., Seršen Fras, A., Rošer Obretan, A. (2015). Otroci s primanjkljaji na posameznih področjih učenja. V N. Vovk-Ornik (ur.), *Kriterij za opredelitev vrste in stopnje primanjkljajev, ovir oz. motenj otrok s posebnimi potrebami* (str. 23-31). Pridobljeno 25.3.2021 s <https://www.zrss.si/pdf/Kriteriji-moteni-otrok-s-posebnimi-potrebami.pdf>
- Malovrh, K. (2020). otroke s posebnimi potrebami takoj nazaj v šole. *Delo*. Pridobljeno 1.3.2021 s <https://www.delo.si/novice/slovenija/otroke-s-posebnimi-potrebami-takoj-nazaj-v-sole/>
- Marot, V., Jelenc, N., & Korošec, B. (2018). Govorne motnje v otroštvu. *Rehabilitacija*, 17(2), 51-59.
- Mesec, B. (1998). *Uvod v kvalitativno raziskovanje v socialnem delu*. Ljubljana: Visoka šola za socialno delo.
- Mesec, B. (2009). *Metodologija raziskovanja v socialnem delu 1: Načrtovanje raziskave; študijsko gradivo*. Ljubljana: Fakulteta za socialno delo.
- Mikuš Kos, A. (1999). *Različnim otrokom enake možnosti*. Ljubljana: Zveza prijateljev mladine Slovenije.
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. (2020a). *Izvedba vzgojno-izobraževalnega dela v osnovni šoli v šolskem letu 2019/2020*. Pridobljeno 28.2.2021 s <https://www.zrss.si/objava/navodila-za-postopno-odpiranje-viz-18-maja-2020>
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. (2020b). *OKROŽNICA: Organizacija vzgojno-izobraževalnega dela – dodatna pojasnila*. Pridobljeno 28.2.2021 s <https://www.zrss.si/objava/navodila-za-postopno-odpiranje-viz-18-maja-2020>
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. (2020c). *V prihodnjem tednu izobraževanje na daljavo*. Pridobljeno 30.3.2021 s <https://www.gov.si/novice/2020-11-05-v-prihodnjem-vednu-izobrazevanje-na-daljavo/>

- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. (2020d). *Izobraževanje otrok s posebnimi potrebami*. Pridobljeno 5.4.2021 s <https://www.gov.si/podrocja/izobrazevanje-znanost-in-sport/izobrazevanje-otrok-s-posebnimi-potrebami/>
- Murgel, J. (2014). *Vodnik po pravicah otrok s posebnimi potrebami*. Ljubljana: IUS SOFTWARE, GV Založba.
- Nacionalni inštitut za javno zdravje. (2020a). *Higienska priporočila za izvajanje šolarjev v času epidemije Covid-19*. Pridobljeno 28.2.2021 s <https://www.zrssi.si/objava/navodila-za-postopno-odpiranje-viz-18-maja-2020>
- Nacionalni inštitut za javno zdravje. (2021a). *Koronavirus – pogosta vprašanja in odgovori*. Pridobljeno 21.2.2021 s <https://www.nijz.si/sl/koronavirus-pogosta-vprasanja-in-odgovori#kako-se-novi-koronavirus-prenasa-med-ljudmi%3F>
- Novaljan, E. (2004). *Sodelovanje s starši otrok s posebnimi potrebami pri zgodnji obravnavi*. Ljubljana: Zveza Sožitje.
- *Odločba o neveljavnosti sklepov vlade in sklepa ministrice za izobraževanje* (2020), Ur. l. RS 179/2020.
- *Odredba o prepovedi zbiranja ljudi v zavodih s področja vzgoje in izobraževanja ter univerzah in samostojnih visokošolskih zavodih* (2020). Ur. l. RS 19/2020.
- Peljhan, M. (2020). Koronavirus in otroci s posebnimi potrebami. *MMC RTV Slovenija*, 26.3. Pridobljeno 5.4.2021 s <https://www.rtvlo.si/kolumne/koronavirus-in-otroci-s-posebnimi-potrebami/518153>
- Prunk, V., & Stanič, S. (2008). Model dobre prakse sodelovanje s starši – beremo in pišemo skupaj. V A. Grobelšek (ur.), *Zbornik povzetkov 4. slovenskega kongresa socialne pedagogike z mednarodno udeležbo* (str. 44-45). Ljubljana: Združenje za socialno pedagogiko – Slovenska nacionalna sekcija FICE.
- Restoux, P. (2010). *Življenje z drugačnim otrokom: za vse, ki bi radi bolje razumeli starše otrok s posebnimi potrebami in jim znali pomagati*. Radovljica: Didakta.
- Slana, M. (2020). Ustavno sodišče: Otroci s posebnimi potrebami v šolo najkasneje 4. januarja. *24ur*. Pridobljeno 25.3.2021 s <https://www.24ur.com/novice/korona/ustavno-sodisce-vrnitev-v-sole-otrok-s-posebnimi-potrebami-najkasneje-4-januarja.html>
- Slovenska tiskovna agencija. (2020a). *Leto boja proti novemu virusu*. Pridobljeno 21.2.2021 s <https://www.sta.si/2846757/leto-boja-proti-novemu-virusu>

- Slovenska tiskovna agencija. (2020b). *Preostanek učencev se v šole vrača 1. in 3. junija, dijaki ostajajo doma*. Pridobljeno 30.3.2021 s <https://www.sta.si/2769114/preostanek-ucencev-se-v-sole-vraca-1-in-3-junija-dijaki-ostajajo-doma>
- Slovenska tiskovna agencija. (2020c). *V društvu psihologov ob vračanju učencev v šole opozorili na njihovo potrebo po stikih z vrstniki in čustveni varnosti*. Pridobljeno 30.3.2021 s <https://www.sta.si/2767470/v-drustvu-psihologov-ob-vracanju-ucencev-v-sole-opozorili-na-njihovo-potrebo-po-stikih-z-vrstniki-in-custveni-varnosti>
- Slovenska tiskovna agencija. (2020d). *Vlada o usmeritvah za varen začetek šolskega leta*. Pridobljeno 30.3.2021 s <https://www.sta.si/2799872/vlada-o-usmeritvah-za-varen-zacetek-solskega-leta>
- Slovenska tiskovna agencija. (2020e). *Kustečeva napovedala nadaljevanje izobraževanja na daljavo do konca leta*. Pridobljeno 30.3.2021 s <https://www.sta.si/2843790/kusteceva-napovedala-nadaljevanje-izobrazevanja-na-daljavo-do-konca-leta>
- Slovenska tiskovna agencija. (2021a). *Otroci s posebnimi potrebami, njihovi starši in učitelji veseli vrnitve v šole*. Pridobljeno 30.3.2021 s <https://www.sta.si/2851479/otroci-s-posebnimi-potrebami-njihovi-starsi-in-ucitelji-veseli-vrnitve-v-sole>
- Slovenska tiskovna agencija. (2021b). *Kustečeva ob odprtju šol: Največja možna večina se zdravo in varno vrača na delovna mesta*. Pridobljeno 30.3.2021 s <https://www.sta.si/2859645/kusteceva-ob-odprtju-sol-najvecja-mozna-vecina-se-zdravo-in-varno-vraca-na-delovna-mesta>
- Steiner, T. (2008). Pet najpogostejših napak v vzgojnih ravnanjih staršev. V A. Grobelšek (ur.), *Zbornik povzetkov 4. slovenskega kongresa socialne pedagogike z mednarodno udeležbo* (str. 42). Ljubljana: Združenje za socialno pedagogiko – Slovenska nacionalna sekcija FICE.
- Stipanič, J., Lah, U., & Žunič, D. (2014). *Navodila za slepe in slabovidne učence z motnjami v duševnem razvoju v posebnem programu vzgoje in izobraževanja* [pdf]. Ljubljana: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo. Pridobljeno 22.3.2021 s https://www.gov.si/assets/ministrstva/MIZS/Dokumenti/Izobrazevanje-otrok-s-posebnimi-potrebami/OS/Posebni-program-vzgoje-in-izobrazevanja/Navodila/Nav_slepi_motnje_dusevni_razvoj.pdf
- Šuc, L. (2019). *Delovni terapevt v inkluzivni šoli: trenutno stanje in smernice*. Novo mesto: Fakulteta za organizacijske študije.

- To., A. (2020). Otroci s posebnimi potrebami in njihovi starši: kako nanje vpliva epidemija? *RTV Slovenija*. Pridobljeno 2.3.2021 s <https://www.rtv slo.si/dostopno/otroci-s-posebnimi-potrebami-in-njihovi-starsi-kako-nanje-vpliva-epidemija/518838>
- Turk, T. (2020). Izvajanje ISP pomoči preko elektronskih naprav. V M. Orel, M. A. Queiruga Dios, K. Vodopivec Kolar, & S. Jurjevčič, T. Šetina (ur.), *International conference EDUchallenge »Challenges in Education and Evaluation of Knowledge«* (str. 385-393). Pridobljeno 25.3.2021 s http://www.eduvision.si/Content/Docs/The_Book_of_Papers_EDUchallenge_November_20.pdf
- V. Vodušek, V. (b. d.). Zakaj »Motnje avtističnega spektra« (MAS) in ne »Spektroavtistična motnja« (SAM) ali kaj tretjega? *Svetovalnica za avtizem*. Pridobljeno 25.3.2021 s <https://www.avtizem.net/terminologija>
- Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami (2011). Ur. l. RS, št. 58/11, 40/12 – ZUJF, 90/12, 41/17 – ZOPOPP in 200/20 – ZOOMTV
- Zavod Republike Slovenije za šolstvo. (2020). *Navodila za postopno odpiranje VIZ 18. maja 2020*. Pridobljeno 28.2.2021 s <https://www.zrss.si/objava/navodila-za-postopno-odpiranje-viz-18-maja-2020>
- Zavrl, N., Bečan, T., Lešnik Musek, P., Toplak, N., & Klinc, A. (2015). Dolgotrajno bolni otroci. V N. Vovk-Ornik (ur.), *Kriterij za opredelitev vrste in stopnje primanjkljajev, ovir oz. motenj otrok s posebnimi potrebami* (str. 21-22). Pridobljeno 25.3.2021 s <https://www.zrss.si/pdf/Kriteriji-motenj-otrok-s-posebnimi-potrebami.pdf>
- Zelko Sitar, S. (2020). Sedeti pri miru kot žaba. V M. Orel, M. A. Queiruga Dios, K. Vodopivec Kolar, & S. Jurjevčič, T. Šetina (ur.), *International conference EDUchallenge »Challenges in Education and Evaluation of Knowledge«* (str. 448-457). Pridobljeno 25.3.2021 s http://www.eduvision.si/Content/Docs/The_Book_of_Papers_EDUchallenge_November_20.pdf
- Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije. (b. d.). *Gluhost*. Pridobljeno 24.3.2021 s <http://zveza-gns.si/o-zvezi/o-gluhoti/>
- Žerovnik, A. (2004). *Otroci s posebnimi potrebami*. Ljubljana: Družina.

9. PRILOGE

9.1. Smernice za intervju

(Starost otroka, program izobraževanja)

1. Kakšne občutke ste doživljali v času karantene, ko so bili otroci primorani ostajati doma zaradi zaprtja izobraževalnih institucij?
2. Kako ste otroku pojasnili novonastale okoliščine s koronavirusom, da v prihodnjih dneh, tednih ne more v šolo? Kakšen je bil odziv otrok na nenadno karanteno in poučevanje od doma?
3. Kakšne možnosti varstva svojih otrok ste imeli na voljo?
4. Kako je zaprtje izobraževalnih ustanov oblikovalo potek vašega dneva?
5. Kako ste usklajevali službene dolžnosti in izobraževanje in varstvo svojih otrok? Ste prejeli podporo s strani delodajalca? Kakšna podpora je bila to?
6. Se je vedenje otroka kako spremenilo v času ostajanja doma? Kaj se je spremenilo?
7. Katere potrebne pripomočke ste imeli doma, da ste lahko izvajali vsebine na način, da je bilo otroku razumljivo? Katerih pripomočkov ni bilo na voljo in kako ste potem ta primanjkljaj nadoknadili?
8. Od koga ste prejeli pomoč, kadar ste jo potrebovali ob poučevanju svojih otrok? Kako ocenjujete to pomoč?
9. Ali ste smeli obiskovati terapije in druge individualne ure, ki jih je obiskoval otrok pred zaprtjem in ostalimi ukrepi? Kako so potekale? So se na kak način spremenile? Kako ocenjujete kvaliteto te pomoči?
10. Ste se v času zaprtja institucij vi kdaj obrnili po kakšno drugo obliko pomoči? Kje ste jo našli? Kdo vam je pomagal? Kako ocenjujete to pomoč?
11. Kaj bi bilo treba spremeniti, da bi otroci prejeli strokovno podporo in pomoč tudi v času zaprtih izobraževalnih ustanov (če je bila potreba po več pomoči)?

9.2. Zapis intervjujev s starši

Intervju A

10 let, poseben program izobraževanja

- 1. Kakšne občutke ste doživljali v času karantene, ko so bili otroci primorani ostajati doma zaradi zaprtja izobraževalnih institucij?**

/Sprva nam je bilo všeč, da smo dneve preživljali skupaj (A1)/ /čez čas pa je vse postalo naporno, ker so dnevi zaradi zaprtja postajali enaki, ni se toliko dogajalo (A2)./

- 2. Kako ste otroku pojasnili novonastale okoliščine s koronavirusom, da v prihodnjih dneh, tednih ne more v šolo? Kakšen je bil odziv otrok na nenadno karanteno in poučevanje od doma?**

/Težko (A3),/ saj /tudi če si mu razložil tega ni popolnoma razumel (A4)./ Kasneje smo/ mu razložili da bo doma vendar se bo moral vseeno učiti enako kot v šoli (A5)./ /Sprva je bilo super, ker mu je bilo to novo in zanimivo (A6),/ /kasneje pa vse težje, saj je pogrešal sošolce (A7)./

- 3. Kakšne možnosti varstva svojih otrok ste imeli na voljo?**

/Varstva otroka nisem potrebovala, saj sem invalidsko upokojena in sem tako v vsakem primeru doma (A8)./ /Če pa bi potrebovala varstvo pa bi se lahko obrnila na babice in dedke (A9)./

- 4. Kako je zaprtje izobraževalnih ustanov oblikovalo potek vašega dneva?**

/Precej manj se je doma naredilo (A10),/ ker sem tako /večino dneva preživela z Anžetom (A11)./ /Večino stvari je tako moral narediti mož (A12)./

- 5. Kako ste usklajevali službene dolžnosti in izobraževanje in varstvo svojih otrok? Ste prejeli podporo s strani delodajalca? Kakšna podpora je bila to?**

/Nisem jih, ker ne delam (A13)/ in zato tudi podpore delodajalca ni bilo.

- 6. Se je vedenje otroka kako spremenilo v času ostajanja doma? Kaj se je spremenilo?**

Da, /postal je bolj agresiven, ker se mu je težje dalo razložiti zakaj ne sme videt svojih sošolcev in zakaj ne sme ven na igrala (A14)./

- 7. Katere potrebne pripomočke ste imeli doma, da ste lahko izvajali vsebine na način, da je bilo otroku razumljivo? Katerih pripomočkov ni bilo na voljo in kako ste potem ta primanjkljaj nadoknadili?**

/Pripomočkov ni bilo (A15),/ /iz šole smo dobili učne liste, katere je gospa razredničarka poslala na mail (A16)/ in to je bilo to. /Zagotovo bi nam olajšalo stvari če bi imeli na razpolago enake pripomočke kot jih imajo v šoli (A17)./

8. Od koga ste prejeli pomoč, kadar ste jo potrebovali ob poučevanju svojih otrok? Kako ocenjujete to pomoč?

/Od gospe razredničarke (A18),/ katera /nam je pojasnila in pomagala v vseh smereh (A19)./ /Pomoč je bila zelo dobra (A20)./

9. Ali ste smeli obiskovati terapije in druge individualne ure, ki jih je obiskoval otrok pred zaprtjem in ostalimi ukrepi? Kako so potekale? So se na kak način spremenile? Kako ocenjujete kvaliteto te pomoči?

/Ne, ne obiskuje terapij (A21)./

10. Ste se v času zaprtja institucij vi kdaj obrnili po kakšno drugo obliko pomoči? Kje ste jo našli? Kdo vam je pomagal? Kako ocenjujete to pomoč?

/Pomoči nismo potrebovali (A22),/ /če pa bi jo, bi se pa obrnila na gospo razredničarko za posvet o morebitnih psihoterapevtih ali drugih strokovnjakih (A23)./

11. Kaj bi bilo treba spremeniti, da bi otroci prejeli strokovno podporo in pomoč tudi v času zaprtih izobraževalnih ustanov (če je bila potreba po več pomoči)?

/Potrebna bi bila popolna sprememba že od temeljev (A24)/ – /več razpisanih mest za strokovnjake (A25),/ kot so fizioterapevti, delovni terapevti, defektologi, logopedi in podobno. Več kadra, /manj čakalnih vrst (A26),/ /več ur, namenjenih vsakemu posamezniku (A27),/ /manj omejitev v takšnih situacijah, kot smo zdaj (A28),/ /še več dela z otroki v zdajšnjih situacijah (A29)./ /Otroci so v tem času ostajanja doma zelo stagnirali (A30)./

Intervju B

13 let, klasičen program izobraževanja

1. Kakšne občutke ste doživljali v času karantene, ko so bili otroci primorani ostajati doma zaradi zaprtja izobraževalnih institucij?

/Kot družini se nam je zdelo super, da se lahko malo več podružimo (B1)./ /Barbara ni pogrešala šole, tudi ne sošolcev (B2)./

2. Kako ste otroku pojasnili novonastale okoliščine s koronavirusom, da v prihodnjih dneh, tednih ne more v šolo? Kakšen je bil odziv otrok na nenadno karanteno in poučevanje od doma?

/Sploh nismo imeli problemov s pojasnjevanjem (B3),/ /saj je takoj razumela za kaj se gre (B4)./ /Barbari razumevanje problema in šolanje na daljavo ni povzročalo nobenih težav (B5)./

3. Kakšne možnosti varstva svojih otrok ste imeli na voljo?

/Barbara je bila lahko sama doma, brez nadzora (B6)./ /Drugače pa možnosti varstva ne bi imeli (B7)./

4. Kako je zaprtje izobraževalnih ustanov oblikovalo potek vašega dneva?

/Nekih sprememb nismo zaznali (B8)./ /S partnerjem sva tako hodila v službo (B9),/ /Barbara je doma za šolo večino lahko naredila sama (B10)./ /Popoldan smo skupaj vse preverili (B11)/ in /nadaljevali dan kot po navadi (B12)./

5. Kako ste usklajevali službene dolžnosti in izobraževanje in varstvo svojih otrok? Ste prejeli podporo s strani delodajalca? Kakšna podpora je bila to?

/Kot vedno, ni bilo nič drugače kot pred koronavirusom (B13)./

6. Se je vedenje otroka kako spremenilo v času ostajanja doma? Kaj se je spremenilo?

/Se je spremenilo ja (B14)./ /Barbara je postala bolj nedružabna (B15)./ /Nekajkrat smo ji morali odvzet telefon in računalnik (B16)./

7. Katere potrebne pripomočke ste imeli doma, da ste lahko izvajali vsebine na način, da je bilo otroku razumljivo? katerih pripomočkov ni bilo na voljo in kako ste potem ta primanjkljaj nadoknadili?

/Nismo potrebovali posebnih pripomočkov (B17)./ /Le računalnik ali pametni telefon (B18)./

8. Od koga ste prejeli pomoč, kadar ste jo potrebovali ob poučevanju svojih otrok? Kako ocenjujete to pomoč?

/S strani šole je bila organizirana pomoč (B19)./ /Specialna pedagoginja (B20)/ /in /razredničarka (B21)/ sta z njo delali še individualno. /Mislim, da je bilo kar učinkovita (B22)/ in /solidna pomoč (B23)./

9. Ali ste smeli obiskovati terapije in druge individualne ure, ki jih je obiskoval otrok pred zaprtjem in ostalimi ukrepi? Kako so potekale? So se na kak način spremenile? Kako ocenjujete kvaliteto te pomoči?

/Ne, teh ur žal ni bilo (B24)./

10. Ste se v času zaprtja institucij vi kdaj obrnili po kakšno drugo obliko pomoči? Kje ste jo našli? Kdo vam je pomagal? Kako ocenjujete to pomoč?

/Ne, po nobeno pomoč se nisem obrnila (B25)./ /Če bi jo potrebovala bi jo pa našla (B26)./

11. Kaj bi bilo treba spremeniti, da bi otroci prejeli strokovno podporo in pomoč tudi v času zaprtih izobraževalnih ustanov (če je bila potreba po več pomoči)?

/Mi je jasno, da so otroci s PP ena najbolj ranljivih skupin, vendar pa bi morali izvajati vse potrebne terapije. - logopedi, fizioterapevti, delavna terapija, senzorna integracija in vse ostalo (B27)./ /Ti otroci so največ izgubili ker ni bilo terapij (B28)./ /Ne zapirati zavodov in šol, ter vrtcev za otroke s posebnimi potrebami (B29)./ /Naredili smo samo škodo otrokom, stagnirali so (B30)./

Intervju E

12 let, poseben program izobraževanja

1. Kakšne občutke ste doživljali v času karantene, ko so bili otroci primorani ostajati doma zaradi zaprtja izobraževalnih institucij?

/Občutki nemoči (E1)./ /Kako vse skupaj spraviti »pod eno streho« (E2)./ /Ne samo to, dejansko, ko so otroci naenkrat vsi doma, se ne le izobražujejo, ampak pomeni več nabave hrane, kuhanje, več pospravljanja, več pranja oblačil, več vega (E3)./ Sploh pri štirih otrocih. /Znova in znova vsak dan razmišljat kaj bodo jedli ... da je vse funkcioniralo, da so bili oblečeni, nahranjeni, čisti (E4)./ /Dejansko za drugo prav sploh ni bilo časa (E5)./ /Več ali manj sem to sama počela (E6)./ /V nekem trenutku, ko ne veš kako dolgo bo to trajalo in je znova in znova vse skupaj podaljšano, si počasi vedno bolj nemočen (E7)/ /in izčrpan (E8)./ /Skrbeti moraš da vse naprave delajo, da lahko otroci opravijo obveznosti (E9)./

2. Kako ste otroku pojasnili novonastale okoliščine s koronavirusom, da v prihodnjih dneh, tednih ne more v šolo? Kakšen je bil odziv otrok na nenadno karanteno in poučevanje od doma?

/Povedala sva jim, da je to virus, ki se imenuje Korona, razložila sva tudi, da v tem času ne morejo z nama po trgovinah po hrano in se ne bomo nekaj časa družili z drugimi in ne bomo hodili po obiskih, ker je nevaren za določene ljudi in ga še ne poznamo dobro (E10)./ /Otroci so na nek način tudi videli, da sva s partnerjem v trgovino in drugam morala hoditi z maskami (E11)./ /Ni jim bil tak problem, tudi niso imeli težav z nošenjem mask (E12)./ /Bolj smo starši na začetku bili prestrašeni (E13)./

3. Kakšne možnosti varstva svojih otrok ste imeli na voljo?

/Nisem imela možnosti varstva (E14)./ /Sicer že prej nismo imeli varstva, da bi mi kdo od družine pomagal. Eni so še delovno aktivni, drugi imajo svoje obveznosti (E15)./ /Kakšnega varstva institucije nismo koristili, ker sem bila lahko jaz doma (E16)./

4. Kako je zaprtje izobraževalnih ustanov oblikovalo potek vašega dneva?

/Marsikaj se je spremenilo (E17)./ /Zjutraj se nismo tako hitro vstajali (E18),/ /otroci so velik del dneva lahko preživeli v pižami (E19)./ /Trije so morali opraviti vse potrebno za šolo (E20)./ /Ela je celo dobila zadolžitve za cel teden. In smo si morali starši potem sami razporediti kako bodo otroci to v tem tednu predelali (E21)./ /Koliko časa se je dalo smo delali za šolo (E22)./ /Ko pa je bilo vsega preveč in pri Eli ni bilo več interesa pa smo enostavno prenehali (E23)./ /S tem se tudi nismo dosti obremenjevali (E24)./ /V majhnem stanovanju smo bili toliko časa vsi naenkrat doma (E25)./ /Vse se spremeni in obrne na glavo (E26)./

5. Kako ste usklajevali službene dolžnosti in izobraževanje in varstvo svojih otrok? Ste prejeli podporo s strani delodajalca? Kakšna podpora je bila to?

/Delam v družinskem podjetju in sem imela podporo svoje družine, da ne rabim hoditi v pisarno (E27)/

/in sem lahko ostajala doma, da sem jih imela v varstvu in smo bili skupaj (E28)./

6. Se je vedenje otroka kako spremenilo v času ostajanja doma? Kaj se je spremenilo?

/Vedenje otrok se je spremenilo (E29)./ /V nekem trenutku sploh niso več imeli želje, da bi šli ven, na

sprehod (E30)./ /Tudi to, da kot mama nimaš avtoritete (E31)./ /Malo bolj si nervozen, se zadereš, ker

ni več učinka na prošnje in želje. In potem si tista mama, »ki se samo dere« (E32)./ /In so potem tudi

bolj nemirni, nervozni (E33)./ /Smo poskusili umiriti stanje s kakšnim gledanjem zadev po TV, da so se

vsaj malo umirili (E34)./

7. Katere potrebne pripomočke ste imeli doma, da ste lahko izvajali vsebine na način, da je bilo otroku razumljivo? katerih pripomočkov ni bilo na voljo in kako ste potem ta primanjkljaj nadoknadili?

/Nismo potrebovali posebnih pripomočkov (E35)/ /razen računalnika in tiskalnika (E36)./

8. Od koga ste prejeli pomoč, kadar ste jo potrebovali ob poučevanju svojih otrok? Kako ocenjujete to pomoč?

/Od nikogar ni bilo pomoči (E37)./ /Ko smo se odločil, da ne bomo nadaljevali z Elinim izobraževanjem

na daljavo pa tako od nikogar pomoči nismo niti več potrebovali (E38)./

9. Ali ste smeli obiskovati terapije in druge individualne ure, ki jih je obiskoval otrok pred zaprtjem in ostalimi ukrepi? Kako so potekale? So se na kak način spremenile? Kako ocenjujete kvaliteto te pomoči?

/Ela obiskuje delovno terapijo (E39)/ /in logopeda (E40),/ /vendar v času zaprtja tega ni obiskovala

(E41)./ /Prejela je naloge, da smo jih lahko delali na daljavo (E42)./

10. Ste se v času zaprtja institucij vi kdaj obrnili po kakšno drugo obliko pomoči? Kje ste jo našli? Kdo vam je pomagal? Kako ocenjujete to pomoč?

/Ne, nisem se obrnila po nobeno pomoč (E43)./

11. Kaj bi bilo treba spremeniti, da bi otroci prejeli strokovno podporo in pomoč tudi v času zaprtih izobraževalnih ustanov (če je bila potreba po več pomoči)?

/Morali bi na državni ravni se dogovoriti in sprejeti programe, da bi se začelo izobraževanje več logopedov, delovnih terapevtov, spec. pedagogov (E44)./ /Da bi bilo razpisanih več študijskih mest, da bi se mladi lahko odločali za te vrste študija (E45)./ /Da ti potem dobijo zaposlitev(E46)/ in /da je ta dobro plačana, da ne bežijo v tujino (E47)./ /Če bi ponovno prišlo do zaprtja, da bi ti kadri bili normalno na razpolago (E48)/ in /bi lahko več otrok dobilo več korektne pomoči (E49)./ /Najpomembneje – več delovnih mest v tej smeri (E50)./ /Tudi, da se v takih situacijah ustanov za otroke ne zapira (E51)./

Intervju G

8 let, prilagojen program izobraževanja

1. Kakšne občutke ste doživljali v času karantene, ko so bili otroci primorani ostajati doma zaradi zaprtja izobraževalnih institucij?

/Od začetka je bilo veselje, da bomo vsi skupaj doma (G1)/, kasneje pa je prišlo do strahu, kako bomo zdržali do konca, kako bodo otroci nadoknadili zamujeno in kakšne bodo posledice (G2)./

2. Kako ste otroku pojasnili novonastale okoliščine s koronavirusom, da v prihodnjih dneh, tednih ne more v šolo? Kakšen je bil odziv otrok na nenadno karanteno in poučevanje od doma?

/Gal je tako že po televiziji opazil, da se nekaj dogaja in ni bilo treba veliko razlagati (G3)./ /Je pa sam veliko spraševal, je zelo radoveden fantič (G4)/ in /nisva ničesar skrivala (G5)./ Gal je bil /do tega, da ne rabi v šolo praktično ravnodušen (G6)./ /Ko pa je videl, da to niso počitnice in je treba delati od doma pa je že postajal nejevoljen (G7)./

3. Kakšne možnost varstva svojih otrok ste imeli na voljo?

/Na voljo sva imela obojne stare starše (G8)./ /Nekje na polovici pa sem dobila opcijo, da ostanem doma in do konca zaprtja Gala čuvam jaz (G9)./

4. Kako je zaprtje izobraževalnih ustanov oblikovalo potek vašega dneva?

/Gala sem na poti odložila pri eni ali drugi babici in odšla v službo (G10)./ /Gal je tisti čas naredil za šolo kar je skupaj z babico in dedkom lahko (G11)./ /Po službi sva odšla domov, pogledala skupaj kaj so naredili in če je še kaj ostalo (G12)./ Drugače je /dan potekal enako kot pred zaprtjem (G13)./ /Nič posebnega (G14)./ /Smo pa imeli srečo, da so babice in dedki računalniško pismeni in s tem ni bilo dodatnih komplikacij (G15).

5. Kako ste usklajevali službene dolžnosti in izobraževanje in varstvo svojih otrok? Ste prejeli podporo s strani delodajalca? Kakšna podpora je bila to?

/Mož ima tako službo, da nima sploh možnosti, da bi ostajal doma, praktično ga skoraj nič ni doma (G16)./ /Jaz sem pa imela do polovice dogovorjeno, da lahko dobim prost dan, kadar stari starši ne bi mogli popaziti na Gala (G17)./ /Kasneje pa sem bila tako lahko doma, kar mi je bilo res super (G18)./ /Podpora je bila kar velika, kolikor se je le dalo so se prilagajali (G19)./

6. Se je vedenje otroka kako spremenilo v času ostajanja doma? Kaj se je spremenilo?

/Ja, Gal je postajal vse bolj apatičen (G20),/ /brez volje (G21)/ in /motivacije (G22)./ /Najbolj ga je grizlo to, da se ni mogel z nikomer od sošolcev videt in igrat (G23)./ Iskreno, pričakovala sva, da bo še huje.

7. Katere potrebne pripomočke ste imeli doma, da ste lahko izvajali vsebine na način, da je bilo otroku razumljivo? Katerih pripomočkov ni bilo na voljo in kako ste potem ta primanjkljaj nadoknadili?

/Potrebovali smo računalnik, občasno tudi tiskalnik (G24)./ /Veliko se je delalo tudi brez teh zadev, kar je bilo super, da niso bili otroci še bolj priklenjeni na računalnik (G25)./ /Nekih posebnih pripomočkov Gal hvala Bogu ne rabi (G26)./

8. Od koga ste prejeli pomoč, kadar ste jo potrebovali ob poučevanju svojih otrok? Kako ocenjujete to pomoč?

/Gal ima super razredničarko, ta pa je vedno bila v kontaktu z drugimi strokovnjaki iz šole, če bi kdo potreboval pomoč (G27)./ /Tako je bil nasvet logopedinje hitro dosegljiv, bili smo na vezi preko telefona (G28),/ /isto z delovnimi terapevti (G29)/ in /fizioterapevti (G30)./ /Res smo bili zelo zelo zadovoljni z razredničarko in njeno angažiranostjo (G31)./

9. Ali ste smeli obiskovati terapije in druge individualne ure, ki jih je obiskoval otrok pred zaprtjem in ostalimi ukrepi? Kako so potekale? So se na kak način spremenile? Kako ocenjujete kvaliteto te pomoči?

/Ne, žal terapij ni bilo (G32)./ /Smo delali logopedске vaje preko računalnika z logopedinjo iz šole (G33),/ /fizioterapija je bila okrnjena le na vaje, ki jih je Gal lahko izvajal doma (G34),/ /delovna terapija isto (G35)./ So pa bile /vse tri izredno v pomoč, dosegljive kadarkoli smo jih potrebovali (G36)./ Glede na možnosti izvajanja vsega skupaj je bila /pomoč vseh treh več kot korektna (G37)./

10. Ste se v času zaprtja institucij vi kdaj obrnili po kakšno drugo obliko pomoči? Kje ste jo našli? Kdo vam je pomagal? Kako ocenjujete to pomoč?

/Ne, niti ni bilo potrebe po tem (G38)./ /Se že drugače izredno dobro spopadava z našo situacijo, zdaj pa tudi ni bilo težave (G39)./

11. Kaj bi bilo treba spremeniti, da bi otroci prejeli strokovno podporo in pomoč tudi v času zaprtih izobraževalnih ustanov (če je bila potreba po več pomoči)?

Definitivno to, da /se sploh ne zapirajo take institucije (G40)!/ /Nujno uvesti varstvo za otroke, ki imajo službeno obvezne starše (G41),/ /pustiti možnost obiskovanja vseh oblik terapij in drugih zdravstvenih ustanov (G42)./ In pa /več stika otrok z učitelji, sošolci (G43)./

Intervju K

10 let, prilagojen program izobraževanja

1. Kakšne občutke ste doživljali v času karantene, ko so bili otroci primorani ostajati doma zaradi zaprtja izobraževalnih institucij?

/Bilo nas je strah kako bomo lahko usklajevali službo in varstvo Katarine (K1)./ /Skrbelo nas kako bo Katarina sprejela delo od doma (K2)./ Obenem pa tudi skrb, kako se bo privadila na bivanje brez družbe (K3)./

2. Kako ste otroku pojasnili novonastale okoliščine s koronavirusom, da v prihodnjih dneh, tednih ne more v šolo? Kakšen je bil odziv otrok na nenadno karanteno in poučevanje od doma?

/Prilagojeno smo ji povedali, da je to bacil, ki ti lahko prinese grdo bolezen (K4)./ /Katarina potrebuje več razlage (K5),/ ampak, /če se potrudiš in ji počasi razložiš, bo vsaj osnovo razumela (K6)./ /Presenetljivo je na začetku bil prav dober odziv Katarine na informacijo, da bo nekaj časa doma (K7)./

3. Kakšne možnosti varstva svojih otrok ste imeli na voljo?

/V bistvu je bilo zelo težko (K8)./ /S partnerjem sploh nisva imela možnosti, da bi lahko bila doma (K9)./ Večinoma jo je pazila moja sestra, ki je doma zaradi statusa absolventa (K10)./ /V službah ni bilo posluha za najino situacijo z otrokom (K11)./

4. Kako je zaprtje izobraževalnih ustanov oblikovalo potek vašega dneva?

/S partnerjem sva se v tem času kar namučila (K12)./ /Zjutraj služba (K13),/ h Katarini je prišla sestra in ji pomagala pri delu za šolo (K14)./ /Po vrnitvi domov pregled dela za šolo (K15),/ potem, /da animiraš Katarino in še narediš kaj po hiši pa je tako dneva konec (K16)./ /Bilo je zelo naporno, tako za naju, kot tudi za Katarino (K17)./ /Ne vem kaj bi v najinem primeru naredila, če ne bi imela sestre, da bi nama v tej situaciji pomagala (K18)./

5. Kako ste usklajevali službene dolžnosti in izobraževanje in varstvo svojih otrok? Ste prejeli podporo s strani delodajalca? Kakšna podpora je bila to?

/Sploh je nisva mogla usklajevati (K19)./ /V službah so bili popolnoma gluhi za najine prošnje po ostajanju doma (K20)./ /Tako, da podpore sploh ni bilo (K21)./

6. Se je vedenje otroka kako spremenilo v času ostajanja doma? Kaj se je spremenilo?

/Ja, Katarinino obnašanje se je v veliki meri spremenilo (K22)./ /Bila je žalostna (K23),/ /brez motivacije za delo (K24)./ /Prišlo je tako daleč, da je postala agresivna do naju (K25)./ /proti koncu je bilo že čisto nevzdržno (K26)./

7. Katere potrebne pripomočke ste imeli doma, da ste lahko izvajali vsebine na način, da je bilo otroku razumljivo? Katerih pripomočkov ni bilo na voljo in kako ste potem ta primanjkljaj nadoknadili?

/Samo računalnik in tiskalnik (K27)./ /Pa občasno ustvarjalne pripomočke (K28)./

8. Od koga ste prejeli pomoč, kadar ste jo potrebovali ob poučevanju svojih otrok? Kako ocenjujete to pomoč?

/Pomagala nam je razredničarka (K29)./ /Vedno se je hitro odzvala (K30),/ /Katarini je prilagodila delo, ko ni želela več sodelovat (K31)./ /Pomoč bi ocenila kot zelo dobro in zelo solidno (K32)./

9. Ali ste smeli obiskovati terapije in druge individualne ure, ki jih je obiskoval otrok pred zaprtjem in ostalimi ukrepi? Kako so potekale? So se na kak način spremenile? Kako ocenjujete kvaliteto te pomoči?

/Katarina drugače obiskuje fizioterapijo, ki je takrat ni bilo (K33)./ /Dobila je vaje, ki bi jih naj izvajali doma (K34),/ /ampak je težko doma izvajati nekaj, ko sploh ne veš, če izvajaš pravilno (K35)./ /Sem se sicer s terapevtko slišala po telefonu (K36),/ /ampak je vse bilo bolj pod »mus«, kot namen prave pomoči (K37)./ /Pomoč je praktično bila slaba (K38),/ /kar se je poznalo pri Katarini (K39)./

10. Ste se v času zaprtja institucij vi kdaj obrnili po kakšno drugo obliko pomoči? Kje ste jo našli? Kdo vam je pomagal? Kako ocenjujete to pomoč?

/Ne, se nisva (K40),/ /če bi se pa še enkrat vse zaprlo bi jo pa definitivno poiskala (K41)./

11. Kaj bi bilo treba spremeniti, da bi otroci prejeli strokovno podporo in pomoč tudi v času zaprtih izobraževalnih ustanov (če je bila potreba po več pomoči)?

/Definitivno brez zapiranja šol, (K42),/ /brez omejevanja terapij, ki jih otroci nujno rabijo (K43)./ /Če pa že, pa naj naredijo samo omejitve v smislu maske, razkuževanja in podobno (K44)./

Intervju M

14 let, klasični program izobraževanja

1. Kakšne občutke ste doživljali v času karantene, ko so bili otroci primorani ostajati doma zaradi zaprtja izobraževalnih institucij?

/Bili smo zaskrbljeni, da z delom na daljavo naš otrok ne bo napredoval, kot bi lahko v šoli (M1)./
/Skrbelo nas je kako bo vse skupaj potekalo, ali bo otrok to sprejel, koliko bo lahko osredotočen, kako bo domače okolje vplivalo nanj (M2)./

2. Kako ste otroku pojasnili novonastale okoliščine s koronavirusom, da v prihodnjih dneh, tednih ne more v šolo? Kakšen je bil odziv otrok na nenadno karanteno in poučevanje od doma?

/Normalno smo mu povedali kaj ta virus je in kaj to pomeni, kake posledice prinaša (M3)./ /Nismo nič dolgovezili in ovijali v vato, ker s tem ne bi pripomogli k situaciji (M4)./ Kvečjemu bi vse skupaj poslabšalo, ker otrok ne bi imel občutka, kaj se okoli njega dogaja. /Bil je vesel, ker je lahko bil doma in mu ni bilo treba iti vsak dan v šolo (M5)./

3. Kakšne možnosti varstva svojih otrok ste imeli na voljo?

/K sreči imamo babico, ki ga je pazila ta čas, ko sva bila z ženo v službi (M6)./ /Večinoma nisva imela možnosti, da bi lahko bila doma in se z njim ukvarjala tako, kot se lahko z njim učitelji v šoli (M7)./

4. Kako je zaprtje izobraževalnih ustanov oblikovalo potek vašega dneva?

/Za naju z ženo je bil ta čas zelo naporen, tako fizično kot tudi mentalno (M8)./ Dobili so navodila kaj je potrebno narediti. /Mark je dopoldan naredil nekaj z babico (M9), /ko sva midva prišla domov smo še enkrat vse skupaj pregledali, naredili kaj je bilo še potrebno, ustvarjali in podobno (M10)./ /Bili smo 100 % zasedeni vsak dan (M11)./ /Čez vikend se je malo bolj sprostilo (M12)/, potem pa spet vse od začetka od ponedeljka do petka. /Doma smo za snov porabili 3-4x več časa, kot bi jo v šoli (M13). Če to pomnožite s številom predmetov vsak dan, dobite približek, kaj smo preživljali.

5. Kako ste usklajevali službene dolžnosti in izobraževanje in varstvo svojih otrok? Ste prejeli podporo s strani delodajalca? Kakšna podpora je bila to?

/Žena je prejela podporo s strani delodajalca, da je lahko bila doma en teden za varstvo otroka (M14),/ drugače pa sva /oba normalno delala (M15)/ in nisva mogla biti doma z njim. Sam /nisem prejel nobene podpore (M16),/ nihče mi ni prišel naproti v smislu, da bi lahko bil doma tak kot žena. Še dobro, da /imamo babico, ki je še tako fit, da je lahko delala s sinom in nama pomagala v tem času, ko je bilo vse zaprto (M17)./

6. Se je vedenje otroka kako spremenilo v času ostajanja doma? Kaj se je spremenilo?

/Opazilo se je predvsem na delovnih navadah (M18),/ /padla je tudi pozornost (M19)./ Mark /ni bil več tako osredotočen, da bi lahko predelal toliko snovi, kot je lahko v šoli (M20)./ /Prišlo je do slabe volje (M21),/ /bil je brez volje do dela (M22)./

7. Katere potrebne pripomočke ste imeli doma, da ste lahko izvajali vsebine na način, da je bilo otroku razumljivo? katerih pripomočkov ni bilo na voljo in kako ste potem ta primanjkljaj nadoknadili?

Na srečo smo imeli doma vse, kar je Mark za delo od doma potreboval. /Računalnik, zadeve za ustvarjanje, tiskalnik (M23)./ /Ni pa potreboval nobenih posebnih pripomočkov, ker jih k sreči tudi v šoli ne potrebuje (M24)./

8. Od koga ste prejeli pomoč, kadar ste jo potrebovali ob poučevanju svojih otrok? Kako ocenjujete to pomoč?

/Obrnili smo se na razredničarko (M25)/ in na /go. Anjo, ki Marku nudi dodatno strokovno pomoč (M26)./ /Obe sta nudili veliko podpore v tem času in se prilagajali, ko je bilo potrebno (M27)./

9. Ali ste smeli obiskovati terapije in druge individualne ure, ki jih je obiskoval otrok pred zaprtjem in ostalimi ukrepi? Kako so potekale? So se na kak način spremenile? Kako ocenjujete kvaliteto te pomoči?

/Mark ima odločbo, v kateri je bila Marku dodeljena pomoč od ge. Anje (M28)./ /Veliko nam je pomagala, 3x na teden je delala z Markom po eno uro (M29)./ /Brez nje bi bilo Markovo stanje po karanteni še bistveno slabše, kot je bilo sedaj (M30)./ /Edina razlika je bila v tem, da se z Anjo nista mogla videti v živo, ampak sta se dobivala preko Zooma ali Teamsov (M31)./ Drugače pa so /ure z njo potekale enako kot pa prej v šoli (M32)./ /Pomoč je bila korektna (M33),/ /Anja se je zelo trudila in je šla Marku naproti kolikor je le lahko (M34)./

10. Ste se v času zaprtja institucij vi kdaj obrnili po kakšno drugo obliko pomoči? Kje ste jo našli? Kdo vam je pomagal? Kako ocenjujete to pomoč?

/Ne, nismo potrebovali (M35),/ če bi pa jo, /bi vedela z ženo kam se obrniti (M36)./

11. Kaj bi bilo treba spremeniti, da bi otroci prejeli strokovno podporo in pomoč tudi v času zaprtih izobraževalnih ustanov (če je bila potreba po več pomoči)?

Veliko bi se naredilo že s tem, če bi otroci imeli /več on-line pouka, kot so ga imeli (M37)./ V eni uri /z učiteljem naredijo bistveno več, so bolj disciplinirani (M38)./ /Za otroke, ki potrebujejo pomoč bi morali

narediti delavnice ali nadomestilo pouka (M39),/ ker starši težko zmoremo prenesti vso snov na otroke, niti nismo za to primerno izobraženi.

Intervju N

11 let, klasičen program izobraževanja

- 1. Kakšne občutke ste doživljali v času karantene, ko so bili otroci primorani ostajati doma zaradi zaprtja izobraževalnih institucij?**

/Proti koncu šolanja na daljavo je bila stiska zaradi tega vedno večja (N1),/ /dobro ali zadovoljivo počutje je le kratek čas (N2),/ nato je postala /odgovornost za šolanje Nejca preobremenjujoča (N3)./

- 2. Kako ste otroku pojasnili novonastale okoliščine s koronavirusom, da v prihodnjih dneh, tednih ne more v šolo? Kakšen je bil odziv otrok na nenadno karanteno in poučevanje od doma?**

/Otroku sem pojasnila situacijo z dejstvi (N4)./ /Ničesar nisem prikivala (N5),/ /pa tudi ne pretiravala v pojasnjevanju nastale situacije (N6)./ /Nejc je situacijo dobro sprejel (N7)./ /Proti koncu je pokazal žalost (N8)/ /in zaskrbljenost (N9)./

- 3. Kakšne možnost varstva svojih otrok ste imeli na voljo?**

/Nisem potrebovala varstva, ker sem na porodniškem dopustu (N10)./ /V delo z Nejcem smo pa vključili tudi babico, dedka (N11)/ /in občasno dve teti (N12)!/ Na srečo je v širšem krogu družine trenutno samo naš šolar

- 4. Kako je zaprtje izobraževalnih ustanov oblikovalo potek vašega dneva?**

/Vse družinsko življenje smo prilagodili šolarju (N13)! /Še dnevni ritem za drugega otroka dojenčka, sprehode z dojenčkom tako, da je lahko šel na zrak tudi šolar (N14)./

- 5. Kako ste usklajevali službene dolžnosti in izobraževanje in varstvo svojih otrok? Ste prejeli podporo s strani delodajalca? Kakšna podpora je bila to?**

/Na srečo nismo rabili usklajevati ničesar zaradi mojega porodniškega dopusta (N15)./

- 6. Se je vedenje otroka kako spremenilo v času ostajanja doma? Kaj se je spremenilo?**

/Vedenje otroka se je spremenilo (N16),/ /čez čas je postal razdražljiv (N17)/ in /besedno napadalen (N18),/ nato pa je imel /obdobje apatičnosti, brezvoljnosti (N19),/ /navajal je, da je vse brez veze, nima smisla se truditi, ker se tako nič ne spremeni (N20)./

- 7. Katere potrebne pripomočke ste imeli doma, da ste lahko izvajali vsebine na način, da je bilo otroku razumljivo? katerih pripomočkov ni bilo na voljo in kako ste potem ta primanjkljaj nadoknadili?**

/Poleg šolskih knjig smo uporabljali še druge knjige, ki jih imamo doma (N21),/ /računalnik (N22),/
/naravne materiale in podobno (N23)./

8. Od koga ste prejeli pomoč, kadar ste jo potrebovali ob poučevanju svojih otrok? Kako ocenjujete to pomoč?

/Pomoč smo prejeli od obeh učiteljic (N24)/ ter /učiteljice, ki spremlja našega otroka na dodatnih urah strokovne pomoči (N25)./ /Pomoč je bila korektna (N26),/ /vedno na voljo (N27),/ /trudili so se, da bi delo potekalo sproščeno (N28),/ /vzpodbujali in ne pretiravali z obveznostmi (N29),/ /za kar smo vsem zelo hvaležni (N30)./

9. Ali ste smeli obiskovati terapije in druge individualne ure, ki jih je obiskoval otrok pred zaprtjem in ostalimi ukrepi? Kako so potekale? So se na kak način spremenile? Kako ocenjujete kvaliteto te pomoči?

/Nismo jih mogli obiskovati (N31),/ /so pa potekale preko telefona (N32)./ /Je pa bilo tudi to primerno (N33)/ /in vedno na voljo (N34)./

10. Ste se v času zaprtja institucij vi kdaj obrnili po kakšno drugo obliko pomoči? Kje ste jo našli? Kdo vam je pomagal? Kako ocenjujete to pomoč?

/Ne, kot starša nisva poiskala nobene druge pomoči (N35)./

11. Kaj bi bilo treba spremeniti, da bi otroci prejeli strokovno podporo in pomoč tudi v času zaprtih izobraževalnih ustanov (če je bila potreba po več pomoči)?

Težko bi rekla kaj bi lahko spremenili, /mislim, da večje spremembe ne bi bile potrebne (N36)./ /Vsekakor pa si ne želimo še enkrat doživeti tako dolgega zaprtja šol (N37)./ /Bilo je nedopustno predolgo (N38)!/

Intervju S

14 let, posebni program izobraževanja

1. Kakšne občutke ste doživljali v času karantene, ko so bili otroci primorani ostajati doma zaradi zaprtja izobraževalnih institucij?

/S tem nismo imeli težav, da bi bili otroci doma (S1)./ /Včasih je bilo le prenaporno (S2),/ saj je bilo /treba usklajevati službo mojo in partnerjevo, šolo in vse druge zadeve (S3)./ /Priznam, da sem bila včasih v stiski, ker je bilo vsega preprosto preveč (S4)./ /Ampak ker imam na drugi strani nekoga, na katerega se lahko kadarkoli obrnem, je lažje (S5)./

2. Kako ste otroku pojasnili novonastale okoliščine s koronavirusom, da v prihodnjih dneh, tednih ne more v šolo? Kakšen je bil odziv otrok na nenadno karanteno in poučevanje od doma?

Nismo imeli težav pri razlaganju, saj /se vsake stvari lotimo tako, da ji razložimo in jo tudi ona razume (S6)./ Zato /mislim, da je tudi večje razumevanje otrok, če ti to razložiš in si ne misliš, da otrok tega ne bi razumel (S7)./ /Na začetku se ji je zdelo »frajersko«, da je lahko doma (S8)/ in ne rabi v šolo, /da ima več odgovornosti, da mora zjutraj vzeti tablico in narediti stvari za šolo (S9)./

3. Kakšne možnost varstva svojih otrok ste imeli na voljo?

/Mož je vmes nekaj časa lahko bil doma (S10),/ drugače pa je /za Saro skrbela starejša hči, ki je stara 19 let in je tudi sama imela šolanje od doma (S11)./ Drugače pa Sara ne rabi tako velikega nadzora, da bi nekdo moral vedno zraven nje sedet. Je zelo samostojna deklica.

4. Kako je zaprtje izobraževalnih ustanov oblikovalo potek vašega dneva?

/Zjutraj pred službo sem ji pripravila nekaj za zajtrk in malico (S12)./ /Ko se je zbudila in najedla me je poklicala v službo, pogledala na mail kaj ima za narediti in mi je to prebrala, da sem ji lahko razložila kaj naj prebere in reši, odgovori na vprašanja. Za vnaprej sva se dogovorili kaj še mora narediti (S13)./ /Ko sem prišla iz službe sva pogledali kaj je naredila, uredili kaj je še ostalo (S14)./ /Ko sem prišla domov iz službe nas je včasih čakalo po 10 delovnih listov, ki jih je bilo treba rešiti (S15)./ /Drugače pa tako kot vsak dan naprej (S16)./

5. Kako ste usklajevali službene dolžnosti in izobraževanje in varstvo svojih otrok? Ste prejeli podporo s strani delodajalca? Kakšna podpora je bila to?

/Nisem imela veliko opcij, saj sem morala hoditi v službo, ker delam v zdravstvu (S17),/ /mož je dobil nekaj prostih dni za varstvo otroka (S18)./ /Večino časa pa sva oba delala (S19)./ /Ko me je vodstvo želelo premestiti na Covid oddelek se je glavna sestra zavzela zame (S20)/ in /mi odobrila prost teden

za varstvo otroka (S21),/ /kasneje sem lahko nazaj prišla na svojo delovno mesto (S22)./ Sicer je dala prednost sodelavki, ki je na bioloških zdravilih in je bolj dovzetna za okužbo, vendar /se je prilagodila na situacijo v mojem primeru kolikor se je lahko (S23)./

6. Se je vedenje otroka kako spremenilo v času ostajanja doma? Kaj se je spremenilo?

/Mislim, da se večinoma ni kaj spremenilo (S24)./ /Sara je bila na trenutke žalostna (S25),/ /na trenutke pa tudi jezna na način »joj ta korona, naj že gre enkrat stran« (S26)./ /Ona je drugače zelo socialno negovana in je pogrešala družbo (S27),/ vedela je kaj se dogaja in /komaj čakala, da lahko gre spet v šolo (S28)./

7. Katere potrebne pripomočke ste imeli doma, da ste lahko izvajali vsebine na način, da je bilo otroku razumljivo? katerih pripomočkov ni bilo na voljo in kako ste potem ta primanjkljaj nadoknadili?

Imeli smo problem, da je bilo /vsak dan treba nekaj izdelat (S29),/ /vse trgovine, ki imajo te zadeve pa so bile zaprte (S30)./ /In nismo vedeli kje te zadeve kupit (S31)./ To je bil velik problem. /Nekaj smo naredile (S32),/ /nekaj nismo (S33),/ /veliko smo improvizirale (S34)./ /Drugače pa kakšnih posebnih pripomočkov Sara ne potrebuje (S35)./

8. Od koga ste prejeli pomoč, kadar ste jo potrebovali ob poučevanju svojih otrok? Kako ocenjujete to pomoč?

/Nismo potrebovali pomoči (S36)./ Glede snovi je bilo vse lepo razloženo, če ne, /smo se slišali z razredničarko (S37)./ Preko Zooma bi težko funkcionirali, /smo raje preko maila in telefona, ko je bilo potrebno (S38)./ Tako je najbolje odgovarjalo nam in Sari. Učiteljica, ki jo ima je zelo krasna. /Tudi, ko smo se obrnili na njo, da je občasno za nas preveč vsega je povedala, da naj naredimo toliko, kolikor se bo Sara počutila, da bo zmogla in kolikor bomo zmogli mi (starši) (S39)./ Ni treba narediti vsega, kar je predvideno za en dan. /Vse je bilo na neprisiljen način, tako kot je tudi v šoli in to mi je všeč (S40)./ Da na tak način poučujejo naše otroke. /Zelo dobro je z nami komunicirala, na vsako stvar, prošnjo, vprašanje se je dobro in hitro odzvala (S41)./

9. Ali ste smeli obiskovati terapije in druge individualne ure, ki jih je obiskoval otrok pred zaprtjem in ostalimi ukrepi? Kako so potekale? So se na kak način spremenile? Kako ocenjujete kvaliteto te pomoči?

/Terapij in ostale pomoči Sara nima (S42)/ in je /tudi ni potrebovala v času zaprtja (S43)./ /Se je z razredničarko nekajkrat slišala po telefonu (S44)/ in ji je bilo to popolnoma dovolj.

10. Ste se v času zaprtja institucij vi kdaj obrnili po kakšno drugo obliko pomoči? Kje ste jo našli? Kdo vam je pomagal? Kako ocenjujete to pomoč?

/Ne, nismo potrebovali (S45)./ /Če bi pa jo potrebovali pa iskreno ne vem kam bi se obrnila (S46)./

11. Kaj bi bilo treba spremeniti, da bi otroci prejeli strokovno podporo in pomoč tudi v času zaprtih izobraževalnih ustanov (če je bila potreba po več pomoči)?

Pri nas je izredno dobro funkcioniralo tako da /mi ne bi spreminjali ničesar (S47)./ Tudi /če bi potrebovala kakšno pomoč, ki bi mi jo lahko nudili v šoli logopedi, delovni terapevti ali kdo drug, bi mi zagotovo razredničarka pomagala priti v stik in urediti potrebno pomoč (S48)./ Zagotovo pa je odvisno od vsakega posameznika posebej in koliko ter kakšno pomoč potrebuje.

Intervju T

10 let, klasični program izobraževanja

1. Kakšne občutke ste doživljali v času karantene, ko so bili otroci primorani ostajati doma zaradi zaprtja izobraževalnih institucij?

/Po eni strani mi je bilo zelo utesnjujoče, ker ne moreš sproščeno nikamor iti (T1),/ /omejen si samo na občino (T2)./ Kar se pa tiče tega, da smo bili /kot družina dejansko skupaj, pa dobro (T3)./ Drugače ne preživiš toliko časa skupaj. /Ni hitenja in skakanja iz ene dejavnosti, šole, drugam (T4)./ /Tukaj se je res vse ustavilo, tudi kolektivno se je vse umirilo in prišlo k eni bazi, tistemu, kar je nujno in potrebno (T5)./ /Bila je možnost se obrniti v sebe in pomisliti, kaj je res pomembno (T6)./

2. Kako ste otroku pojasnili novonastale okoliščine s koronavirusom, da v prihodnjih dneh, tednih ne more v šolo? Kakšen je bil odziv otrok na nenadno karanteno in poučevanje od doma?

/Nismo kaj strašno debatirali (T7)./ /Spremljali smo dnevnik in je to (koronavirus informacije) bilo tako prisotno (T8)./ /S Taro sva takrat bili na rehabilitaciji in so za njo to bile praktično počitnice (T9)./ /Drugače pa ni bilo problema, je bila zadovoljna, da je lahko bila doma (T10)./ /Tara ni imela težav, da ne bi razumela kaj se dogaja (T11)./ /Lahko je počela več stvari, ki jih drugače ne bi oziroma nima toliko časa za njih (T12)./

3. Kakšne možnosti varstva svojih otrok ste imeli na voljo?

/Sama sem tako doma, imam nadomestilo za izgubljen dohodek (T13),/ tako da /nisem imela težav z varstvom (T14)./ /Pomagala je tudi babica, da sem lahko odšla v trgovino in uredila druge zadeve (T15)./ /Dejansko nobenih težav (T16)./

4. Kako je zaprtje izobraževalnih ustanov oblikovalo potek vašega dneva?

/Naša rutina se je do neke mere porušila (T17)./ /Seveda se nismo zbujali ob pol sedmih zjutraj, ampak se je to zamaknilo in se je posledično zamaknilo vse (T18)./ /Drugače je, kot če imaš nek ustaljen tempo, ritem (T19)./ /Vzeli smo si čas za film, druge dejavnosti (T20),/ /vse je bilo bolj sproščeno, kot da so počitnice (T21)./

5. Kako ste usklajevali službene dolžnosti in izobraževanje in varstvo svojih otrok? Ste prejeli podporo s strani delodajalca? Kakšna podpora je bila to?

/Ker ne delam podpore nisem pridobivala (T22),/ /bi pa zagotovo bilo težko, če bi bila zaposlena in bi morala vse skupaj usklajevati (T23)./

6. Se je vedenje otroka kako spremenilo v času ostajanja doma? Kaj se je spremenilo?

/Če sem bila jaz živčna in nervozna, ker se nekaj ni uredilo in ker se je to nabiralo, potem normalno »tečna mama« (T24),/ drugače pa /ne bi mogla reči, da bi doživljala kako stisko oziroma tega nisem opazila (T25)./ Morda je /prišlo do trenutkov, ko smo imeli »poln kufer« vsega (T26),/ /ampak imamo psa in je to nekaj novega, drugačnega (T27)./ /Ni bilo tako hudo, kot bi morda lahko bilo (T28)./

7. Katere potrebne pripomočke ste imeli doma, da ste lahko izvajali vsebine na način, da je bilo otroku razumljivo? Katerih pripomočkov ni bilo na voljo in kako ste potem ta primanjkljaj nadoknadili?

/Nismo potrebovali posebnih pripomočkov (T29)./ Preko Teamsov in maila so pridobili zadolžitve, ki so jih morali opraviti. /Vse delovne liste in ostale pripomočke smo dobili iz šole (T30)./ Ker imajo drugačen pristop, je tudi učenje potekalo drugače. Več je poudarka na učenju preko zgodb, pogovoru. Je pa res, da če nimaš te izobrazbe ne moreš otroku tega znanja dat. /Lahko naredimo vse tako, kot je bilo naročeno, z vsemi pripomočki, vendar ni enako kot predaja znanja in informacij preko učitelja (T31)./ Tistega, kar dobijo pri pouku sam doma ne moreš ustvarit. Potek izobraževanja od doma je bil bistveno drugačen, kot bi bil v šoli.

8. Od koga ste prejeli pomoč, kadar ste jo potrebovali ob poučevanju svojih otrok? Kako ocenjujete to pomoč?

/Ni je bilo veliko (T32)./ /Občasno se je slišala s specialno pedagoginjo (T33)./ Poslala ji je naloge in sva jih s Taro naredili. /Imela je tudi srečanja s psihologinjo (T34),/ /s katero sta bili v kontaktu preko Zooma in je bilo super (T35)./ /Veliko sta delali tudi na čustvih, saj je Tara v takem obdobju, ko se sooča s svojimi omejitvami in sprejemanjem tega (T36)./ Na trenutke je frustracija da ne more, velika. /Bilo je zelo dobrodošlo, da sta bili v kontaktu (T37)./

9. Ali ste smeli obiskovati terapije in druge individualne ure, ki jih je obiskoval otrok pred zaprtjem in ostalimi ukrepi? Kako so potekale? So se na kak način spremenile? Kako ocenjujete kvaliteto te pomoči?

/Tara hodi na delovno terapijo (T38)/ /in na fizioterapijo (T39)./ /V lanskem šolskem letu ni bilo čisto ničesar (T40)./ /Takrat je dobesedno vse stalo, kar ni bilo okej in se zelo pozna (T41)./ /Tara rabi »roko«, ki dela z njo vsak dan (T42)./ /In ko tega na dolgi rok ni, je to veliko razlika (T43)./ /V letošnjem šolskem letu pa je to bilo omogočeno in je fizioterapevtka imela ob srečanjih nadeto masko, drugih razlik in sprememb ni bilo (T44)./ /Terapije so potekale tedensko, kot prej (T45)./

10. Ste se v času zaprtja institucij vi kdaj obrnili po kakšno drugo obliko pomoči? Kje ste jo našli? Kdo vam je pomagal? Kako ocenjujete to pomoč?

/Na nikogar se nisem obrnila (T46),/ /bi pa bila kdaj dobrodošla pomoč (T47)./ /Sem že razmišljala, da bi bilo dobro, da bi šla h komu, da se malo pomenim (T48)./ /Imam prijateljsko bazo, kjer lahko stvari zventiliram (T49),/ /ampak ni enako kot pogovor s strokovnjakom (T50)./ Drugače je, /ko zverbaliziraš s prijateljico, je čisto drugače (T51)/ kot /s strokovnjakom, ki ima strokovno ozadje, hkrati pa ni vpleten (T52)./ /Lahko ti da podporo in me sooči z lastnimi napakami (T53)./ /Če bi pa se odločila za pomoč bi vedela kam se obrniti in kje jo iskati (T54)./

11. Kaj bi bilo treba spremeniti, da bi otroci prejeli strokovno podporo in pomoč tudi v času zaprtih izobraževalnih ustanov (če je bila potreba po več pomoči)?

/Teh stvari se sploh ne bi smelo omejiti oziroma ustavit (T55)./ Kar se /zdravstvenega področja tiče, to je neka baza, ki jo oseba rabi vsakodnevno, je težko nadomestiti in popraviti (T56)./ /Je kot umivanje zob. Če si ti zob ne umivaš en mesec ne bo v redu. Tako je pri njeni situaciji (T57)./ Za njo je to dejstvo. Potrebe pri otrocih so različne. Tara ima gibalni manjko. Drugi otroci imajo drugačen spekter težav in potrebujejo morda bolj specialno pedagoški, psihološki pristop. /To kar je pomagalo v vsakdanu, da otrok lažje dohaja, bi moralo ostati nespremenjeno (T58)./ Saj razumemo virus in prenose, /vendar z nekimi prilagoditvami se vse da (T59)./

Intervju Z

9 let, prilagojen program izobraževanja

1. Kakšne občutke sta doživljali v času karantene, ko so bili otroci primorani ostajati doma zaradi zaprtja izobraževalnih institucij?

/Občutki so bili mešani (Z1)./ /Po eni strani si v bistvu bil vesel, da bo otrok doma (Z2),/ /po drugi strani pa si okvirno že vedel kaj te čaka, da ne bo tako lahko (Z3)./

2. Kako ste otroku pojasnili novonastale okoliščine s koronavirusom, da v prihodnjih dneh, tednih ne more v šolo? Kakšen je bil odziv otrok na nenadno karanteno in poučevanje od doma?

/Zari je zelo težko pojasnit neke stvari (Z4),/ še posebej, /ker ima zelo rada šolo in je bil zato problem razložiti, da bo doma (Z5)./ /Od začetka še je nekako šlo, je zdržala doma (Z6)/ in /imela približno koncentracijo na to, kar je bilo treba narediti (Z7)./ /Je pa bila že od začetka zelo žalostna, ker ji ni bilo omogočeno, da bi lahko hodila v šolo (Z8)./

3. Kakšne možnosti varstva svojih otrok ste imeli na voljo?

/Zaradi Zarinega stanja sem doma, prejemam nadomestilo za izgubljen dohodek (Z9)./ Nekega /varstva zato v bistvu nisem niti potrebovala, ker ne hodim v službo (Z10)./ Če je bilo potrebno pa sem koga poiskala, da je bila takrat v varstvu. /Če bi pa hodila v službo pa bi bila težava, ker ne bi imela nikogar, da bi lahko bil vsak dan z njo (Z11)./ /Mož dela cele dneve in ne bi bilo opcije, da bi jo lahko pazil on (Z12)./ /Potrebovala bi nekoga, ki bi z takimi otroci znal delat in bi imel nekaj znanja in izkušenj (Z13)./

4. Kako je zaprtje izobraževalnih ustanov oblikovalo potek vašega dneva?

Nam se je predvsem spremenilo to, da /nismo mogli iz svojega kraja (Z14)./ Z Zaro gremo zelo radi ven, saj /sama nima obstanka biti samo doma (Z15)./ Drugače je /dan potekal večinoma enako (Z16),/ razen tega, da seveda nismo mogli v šolo. Se je pa proti koncu vedno bolj videlo, da Zara ni več fokusirana na šolo in sva /delali za šolo pač v tistem trenutku, ko je pokazala vsaj malo motivacije (Z17)./ Torej kadarkoli.

5. Kako ste usklajevali službene dolžnosti in izobraževanje in varstvo svojih otrok? Ste prejeli podporo s strani delodajalca? Kakšna podpora je bila to?

/Ker sem doma mi to ni bilo potrebno usklajevati (Z18)./

6. Se je vedenje otroka kako spremenilo v času ostajanja doma? Kaj se je spremenilo?

/Zelo se je spremenilo (Z19)./ /Od začetka še je bilo čisto v redu (Z20)./ So sicer bili /tudi takrat vmes dnevi, ko so bili kritični (Z21),/ /potem pa se je začel res problem (Z22),/ /ko ni bilo več volje (Z23),/ /želje (Z24)/ in /motivacije (Z25)./ /Popustila je (Z26),/ /ni ji bilo za nič (Z27),/ /za šolo ni želela delat (Z28)./ /Ko je pokazala voljo sem to do konca izkoristila, da sva lahko naredili kolikor je bilo pač mogoče (Z29)./ /Pojavila se je tudi jeza (Z30)/ /in trma, ki se samo stopnjuje (Z31)./ Takrat sva se dogovorili, da /se je zaprla v sobo, si vzela čas, kolikor ga je potrebovala, se zdrla, trmarila in vse kar je želela in ko se je umirila je lahko prišla ven (Z32)./ To je trajalo par minut in /kasneje je bila Zara v redu in sva lahko nadaljevali z delom (Z33)./

7. Katere potrebne pripomočke ste imeli doma, da ste lahko izvajali vsebine na način, da je bilo otroku razumljivo? Katerih pripomočkov ni bilo na voljo in kako ste potem ta primanjkljaj nadoknadili?

/Posebnih pripomočkov Zara ne potrebuje (Z34),/ /če pa je bilo potrebno pa sem se sama znašla (Z35)./ /Načeloma pa ni bilo nič (Z36)./ /Le računalnik oziroma tablico (Z37)./

8. Od koga ste prejeli pomoč, kadar ste jo potrebovali ob poučevanju svojih otrok? Kako ocenjujete to pomoč?

/Pomoči večinoma s strani šole nisem potrebovala (Z38),/ /sem pa imela v tem času enkrat do dvakrat tedensko pomoč s strani punce, ki je z Zaro delala eno uro zadeve, ki jih je bilo potrebno narediti za šolo (Z39)./ /Ker je izučena za učiteljico otrok s posebnimi potrebami je imela seveda drugačen pristop in tehniko kot jaz (Z40)/ in je /Zara bolj sodelovala z njo kot z mano (Z41)./ /Takrat sem ju pustila, da sta bili sami (Z42),/ /jaz sem pa ta čas izkoristila za sebe (Z43)./

9. Ali ste smeli obiskovati terapije in druge individualne ure, ki jih je obiskoval otrok pred zaprtjem in ostalimi ukrepi? Kako so potekale? So se na kak način spremenile? Kako ocenjujete kvaliteto te pomoči?

/Zara posebnih terapij ali individualnih ur nima (Z44),/ zato jih tudi v času zaprtja ni imela. /Sva pa poiskali pomoč psihologa sedaj, ko je bila doma, pojavile težave z jezo in trmo, nemirnostjo. Urila bo koncentracijo, umirjenost in podobno (Z45)./

10. Ste se v času zaprtja institucij vi kdaj obrnili po kakšno drugo obliko pomoči? Kje ste jo našli? Kdo vam je pomagal? Kako ocenjujete to pomoč?

/Pomoči nisem iskala (Z46),/ sem pa že kdaj pomislila, da bi jo. /Prej sicer nikoli nisem pomislila na to (Z47),/ /sedaj, ko je pa bilo vse zaprto pa mi je prišlo na misel, da bi (Z48)./ Mislim, da /ne bi vedela kje iskati (Z49)./ /Morda bi se obrnila prvo na naš Zavod 13 in od tam naprej iskala (Z50)./ /Zagotovo bi pa

se prvo pogovorila s katerim od staršev, ki tudi ima otroka s posebnimi potrebami (Z51)/ in bi /mi morda on lahko ponudil kakšne svoje ideje, kakšne izkušnje ima on (Z52)./

11. Kaj bi bilo treba spremeniti, da bi otroci prejeli strokovno podporo in pomoč tudi v času zaprtih izobraževalnih ustanov (če je bila potreba po več pomoči)?

/Morala bi država sama poskrbet, da ti otroci dobijo kakršnokoli pomoč, kar nam bi zagotovo prišlo prav (Z53)./ Že tako smo na nuli s pomočjo, ki bi nam jo država dala. /V tem času zaprtja jo pa še posebej potrebujemo, tako starši, kot tudi otroci (Z54)./ /Pa ne finančna pomoč (Z55),/ /naj bodo to delavnice (Z56),/ /terapije (Z57),/ /skupine za pomoč (Z58),/ /karkoli (Z59)!/

9.3. Odprto kodiranje intervjujev

Št. izjave	izjava	Pojem	Kategorija	Nadkategorija
A1	Sprva nam je bilo všeč, da smo dneve preživljali skupaj	Kvaliteten čas z družino	Druženje	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
A2	čez čas pa je vse postalo naporno, ker so dnevi zaradi zaprtja postajali enaki, ni se toliko dogajalo	Naporni dnevi	Napor	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
A3	Težko	Težko pojasnjevanje	Oprelitev prilagoditvami	Pojasnitev okoliščin s koronavirusom
A4	tudi če si mu razložil tega ni popolnoma razumel	Slabše razumevanje razlage	Oprelitev prilagoditvami	Pojasnitev okoliščin s koronavirusom
A5	mu razložili da bo doma, vendar se bo moral vseeno učiti enako kot v šoli	Preprosta razlaga	Oprelitev	Pojasnitev okoliščin s koronavirusom
A6	Sprva je bilo super, ker mu je bilo to novo in zanimivo	Uspešni začetki dela od doma	Dobri odzivi	Odziv otrok na poučevanje od doma
A7	kasneje pa vse težje, saj je pogrešal sošolce	Težje delo ob pogrešanju sošolcev	Slabi odzivi	Odziv otrok na poučevanje od doma
A8	Varstva otroka nisem potrebovala, saj sem invalidsko upokojena in sem tako v vsakem primeru doma	Invalidsko upokojena	Brez varstva	Možnosti varstva
A9	Če pa bi potrebovala varstvo pa bi se lahko obrnila na babice in dedke	Varstvo s strani babice in dedka	Varstvo sorodnikov	Možnosti varstva
A10	Precej manj se je doma naredilo	Manj časa za hišna opravila	Hišna opravila	Potek dneva v času zaprtja
A11	večino dneva preživela z Anžetom	Čas preživet s sinom	Varstvo	Potek dneva v času zaprtja
A12	Večino stvari je tako moral narediti mož	Hišna opravila opravil mož	Hišna opravila	Potek dneva v času zaprtja
A13	Nisem jih, ker ne delam	Brez potrebe po usklajevanju	Brez usklajevanja	Usklajevanje službe in poučevanja od doma
A14	postal je bolj agresiven, ker se mu je težje dalo razložiti zakaj ne sme videt svojih sošolcev in zakaj ne sme ven na igrala.	Pojav agresije	Slabšanje	Vedenje otroka
A15	Pripomočkov ni bilo	Brez specifičnih pripomočkov za delo	Brez pripomočkov	Pripomočki za delo

A16	iz šole smo dobili učne liste, katere je gospa razredničarka poslala na mail	Klasični pripomočki za delo	Pripomočki	Pripomočki za delo
A17	Zagotovo bi nam olajšalo stvari če bi imeli na razpolago enake pripomočke kot jih imajo v šoli.	Želja po pripomočkih iz šole	Pripomočki	Pripomočki za delo
A18	Od gospe razredničarke	Pomoč razredničarke	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
A19	nam je pojasnila in pomagala v vseh smereh	Pomoč razredničarke	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
A20	Pomoč je bila zelo dobra	Dobra pomoč	Ocenitev	Pomoč ob poučevanju
A21	Ne, ne obiskuje terapij.	Brez terapij in individualnih ur	Brez pomoči	Terapije in druge individualne ure
A22	Pomoči nismo potrebovali	Brez potrebe strokovne pomoči	Strokovna pomoč	Potreba po pomoči
A23	če pa bi jo, bi se pa obrnila na gospo razredničarko za posvet o morebitnih psihoterapevtih ali drugih strokovnjakih.	Iskanje pomoči s pomočjo razredničarke	Strokovna pomoč	Potreba po pomoči
A24	Potrebna bi bila popolna sprememba že od temeljev	Popolna sprememba sistema	Predlog	Spremembe za doseg strokovne pomoči
A25	več razpisanih mest za strokovnjake	Več razpisanih delovnih mest	Predlog	Spremembe za doseg strokovne pomoči
A26	manj čakalnih vrst	Manj čakalnih vrst	Predlog	Spremembe za doseg strokovne pomoči
A27	več ur, namenjenih vsakemu posamezniku	Več namenjenega časa pri specialistih	Predlog	Spremembe za doseg strokovne pomoči
A28	manj omejitev v takšnih situacijah, kot smo zdaj	Brez omejevanja	Predlog	Spremembe za doseg strokovne pomoči
A29	še več dela z otroki v zdajšnjih situacijah	Več dela z otroki v takšnih situacijah	Predlog	Spremembe za doseg strokovne pomoči
A30	Otroci so v tem času ostajanja doma zelo stagnirali	Potreba po ohranjanju strokovne pomoči	Predlog	Spremembe za doseg strokovne pomoči
B1	Kot družini se nam je zdelo super, da se lahko malo več podružimo	Kvaliteten čas z družino	Druženje	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
B2	Barbara ni pogrešala šole, tudi ne sošolcev	Ni pogrešala sošolcev	Občutki otroka	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij

B3	Sploh nismo imeli problemov s pojasnjevanjem	Direktna opredelitev	Opredelitev	Pojasnitev okoliščin s koronavirusom
B4	saj je takoj razumela za kaj se gre	Razumevanje problema	Razumevanje	Pojasnitev okoliščin s koronavirusom
B5	Barbari razumevanje problema in šolanje na daljavo ni povzročalo nobenih težav	Razumevanje problema in šolanja na daljavo	Dobri odzivi	Odziv otrok na poučevanje od doma
B6	Barbara je bila lahko sama doma, brez nadzora	Lahko brez nadzora	Brez varstva	Možnosti varstva
B7	Drugače pa možnosti varstva ne bi imeli	Brez možnosti varstva	Brez varstva	Možnosti varstva
B8	Nekih sprememb nismo zaznali	Brez sprememb	Brez sprememb	Potek dneva v času zaprtja
B9	S partnerjem sva tako hodila v službo	Opravljanje službenih dolžnosti	Služba	Potek dneva v času zaprtja
B10	Barbara je doma za šolo večino lahko naredila sama	Samostojno delo za šolo	Učenje	Potek dneva v času zaprtja
B11	Popoldan smo skupaj vse preverili	Pregled snovi po vrnitvi iz službe in dokončanje potrebnega dela za šolo	Popoldanska pomoč	Potek dneva v času zaprtja
B12	nadaljevali dan kot po navadi	Brez sprememb	Brez sprememb	Potek dneva v času zaprtja
B13	Kot vedno, ni bilo nič drugače kot pred koronavirusom	Enako opravljanje službe	Brez usklajevanja	Usklajevanje službe in poučevanja od doma
B14	Se je spremenilo ja	Spremembe	Slabšanje	Vedenje otroka
B15	Barbara je postala bolj nedružabna	Nedružabnost	Slabšanje	Vedenje otroka
B16	Nekajkrat smo ji morali odvzeti telefon in računalnik	Prevelika uporaba telefona in računalnika	Slabšanje	Vedenje otroka
B17	Nismo potrebovali posebnih pripomočkov	Brez specifičnih pripomočkov za delo	Brez pripomočkov	Pripomočki za delo
B18	Le računalnik ali pametni telefon	Klasični pripomočki za delo	Pripomočki	Pripomočki za delo
B19	S strani šole je bila organizirana pomoč	Pomoč šole	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
B20	Specialna pedagoginja (individualno)	Pomoč specialne pedagoginje	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
B21	Razredničarka (individualno)	Pomoč razredničarke	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
B22	Mislím, da je bilo kar učinkovita (pomoč)	Učinkovita pomoč	Ocenitev	Pomoč ob poučevanju
B23	solidna pomoč	Solidna pomoč	Ocenitev	Pomoč ob poučevanju

B24	Ne, teh ur žal ni bilo	Brez terapij in individualnih ur	Brez pomoči	Terapije in druge individualne ure
B25	Ne, po nobeno pomoč se nisem obrnila	Brez potrebe strokovne pomoči	Strokovna pomoč	Potreba po pomoči
B26	Če bi jo potrebovala bi jo pa našla	Vedenje kam se obrniti po pomoč	Strokovna pomoč	Potreba po pomoči
B27	Mi je jasno, da so otroci s PP ena najbolj ranljivih skupin, vendar pa bi morali izvajati vse potrebne terapije. - logopedi, fizioterapevti, delavna terapija, senzorna integracija in vse ostalo	Potreba po ohranjanju strokovne pomoči	Predlog	Spremembe za doseg strokovne pomoči
B28	Ti otroci so največ izgubili ker ni bilo terapij	Potreba po ohranjanju strokovne pomoči	Predlog	Spremembe za doseg strokovne pomoči
B29	Ne zapirat zavodov in šol, ter vrtcev za otroke s posebnimi potrebami	Brez zapiranja institucij	Predlog	Spremembe za doseg strokovne pomoči
B30	Naredili smo samo škodo otrokom, stagnirali so	Potreba po ohranjanju strokovne pomoči	Predlog	Spremembe za doseg strokovne pomoči
E1	Občutki nemoči	Občutki nemoči	Nemoč	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
E2	Kako vse skupaj spraviti »pod eno streho«	Usklajevanje zadev	Skrbi	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
E3	Ne samo to, dejansko, ko so otroci naenkrat vsi doma, se ne le izobražujejo, ampak pomeni več nabave hrane, kuhanje, več pospravljanja, več pranja oblačil, več vega	Usklajevanje zadev	Skrbi	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
E4	Znova in znova vsak dan razmišljati kaj bodo jedli ... da je vse funkcioniralo, da so bili oblečeni, nahranjeni, čisti	Usklajevanje zadev	Skrbi	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
E5	Dejansko za drugo prav sploh ni bilo časa	Naporni dnevi	Napor	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
E6	Več ali manj sem to sama počela	Brez pomoči partnerja	Napor	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
E7	V nekem trenutku, ko ne veš kako dolgo bo to trajalo in je znova in	Naraščajoča nemoč	Preobremenjenost	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij

	znova vse skupaj podaljšano, si počasi vedno bolj nemočen			
E8	in izčrpan	Izčrpanost	Preobremenjenost	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
E9	Skrbeti moraš da vse naprave delajo, da lahko otroci opravijo obveznosti	Usklajevanje zadev	Skrbi	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
E10	Povedala sva jim, da je to virus, ki se imenuje Korona, razložila sva tudi, da v tem času ne morejo z nama po trgovinah po hrano in se ne bomo nekaj časa družili z drugimi in ne bomo hodili po obiskih, ker je nevaren za določene ljudi in ga še ne poznamo dobro	Preprosta razlaga	Opredelitev	Pojasnitev okoliščin s koronavirusom
E11	Otroci so na nek način tudi videli, da sva s partnerjem v trgovino in drugam morala hoditi z maskami	Samostojno opazovanje	Pridobivanje informacij od drugod	Pojasnitev okoliščin s koronavirusom
E12	Ni jim bil tak problem, tudi niso imeli težav z nošenjem mask	Razumevanje problema in šolanja na daljavo	Dobri odzivi	Odziv otrok na poučevanje od doma
E13	Bolj smo starši na začetku bili prestrašeni	Strah staršev	Odziv staršev	Odziv otrok na poučevanje od doma
E14	Nisem imela možnosti varstva	Brez možnosti varstva	Brez varstva	Možnosti varstva
E15	Sicer že prej nismo imeli varstva, da bi mi kdo od družine pomagal. Eni so še delovno aktivni, drugi imajo svoje obveznosti	Brez možnosti varstva	Brez varstva	Možnosti varstva
E16	Kakšnega varstva institucije nismo koristili, ker sem bila lahko jaz doma	Ne potrebuje varstva zaradi ostajanja doma	Brez varstva	Možnosti varstva
E17	Marsikaj se je spremenilo	Spremenjen potek dneva	Spremembe	Potek dneva v času zaprtja
E18	Zjutraj se nismo tako hitro vstajali	Kasnejše bujenje	Brez rutine	Potek dneva v času zaprtja
E19	otroci so velik del dneva lahko preživeli v pižami	Preživljanje dneva v pižami	Sprostitev	Potek dneva v času zaprtja
E20	Trije so morali opraviti vse potrebno za šolo	Delo za šolo	Učenje	Potek dneva v času zaprtja

E21	Ela je celo dobila zadolžitve za cel teden. In smo si morali starši potem sami razporediti kako bodo otroci to v tem tednu predelali	Razporeditev šolskih zadolžitvev čez cel teden	Učenje	Potek dneva v času zaprtja
E22	Koliko časa se je dalo delati za šolo	Delo za šolo	Učenje	Potek dneva v času zaprtja
E23	Ko pa je bilo vsega preveč in pri Eli ni bilo več interesa pa smo enostavno prenehali	Prekinitev dela za šolo	Sprostitev	Potek dneva v času zaprtja
E24	S tem se tudi nismo dosti obremenjevali	Brez obremenjevanja	Sprostitev	Potek dneva v času zaprtja
E25	V majhnem stanovanju smo bili toliko časa vsi naenkrat doma	Omejenost na stanovanje	Napor	Potek dneva v času zaprtja
E26	Vse se spremeni in obrne na glavo	Porušitev rutine	Brez rutine	Potek dneva v času zaprtja
E27	Delam v družinskem podjetju in sem imela podporo svoje družine, da ne rabim hoditi v pisarno	Podpora delodajalca za varstvo otroka	Podpora	Usklajevanje službe in poučevanja od doma
E28	in sem lahko ostajala doma, da sem jih imela v varstvu in smo bili skupaj	Podpora delodajalca za varstvo otroka	Podpora	Usklajevanje službe in poučevanja od doma
E29	Vedenje otrok se je spremenilo	Spremembe	Slabšanje	Vedenje otroka
E30	V nekem trenutku sploh niso več imeli želje, da bi šli ven, na sprehod	Brez želje za sprehod	Slabšanje	Vedenje otroka
E31	Tudi to, da kot mama nimaš avtoritete	Izguba avtoritete	Slabšanje	Vedenje otroka
E32	Malo bolj si nervozen, se zadereš, ker ni več učinka na prošnje in želje. In potem si tista mama, »ki se samo dere«	Prenašanje slabe volje preko staršev	Slabšanje	Vedenje otroka
E33	In so potem tudi bolj nemirni, nervozni	Nervozna	Slabšanje	Vedenje otroka
E34	Smo poskusili umiriti stanje s kakšnim gledanjem zadev po TV, da so se vsaj malo umirili	Umiritev z gledanjem TV	Izboljšanje	Vedenje otroka
E35	Nismo potrebovali posebnih pripomočkov	Brez specifičnih pripomočkov za delo	Brez pripomočkov	Pripomočki za delo
E36	razen računalnika in tiskalnika	Klasični pripomočki za delo	Pripomočki	Pripomočki za delo

E37	Od nikogar ni bilo pomoči	Brez pomoči	Brez pomoči	Pomoč ob poučevanju
E38	Ko smo se odločil, da ne bomo nadaljevali z Elinim izobraževanjem na daljavo pa tako od nikogar pomoči nismo niti več potrebovali	Pomoč več ni bila potrebna	Brez pomoči	Pomoč ob poučevanju
E39	Ela obiskuje delovno terapijo	Delovna terapija	Pomoč	Terapije in druge individualne ure
E40	in logopeda	Logoped	Pomoč	Terapije in druge individualne ure
E41	vendar v času zaprtja tega ni obiskovala	Brez terapij in individualnih ur	Brez pomoči	Terapije in druge individualne ure
E42	Prejela je naloge, da smo jih lahko delali na daljavo	Vaje za delo od doma	Pomoč	Terapije in druge individualne ure
E43	Ne, nisem se obrnila po nobeno pomoč	Brez potrebe strokovne pomoči	Strokovna pomoč	Potreba po pomoči
E44	Morali bi na državni ravni se dogovoriti in sprejeti programe, da bi se začelo izobraževanje več logopedov, delovnih terapevtov, spec. pedagogov	Spremembe na državni ravni	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
E45	Da bi bilo razpisanih več študijskih mest, da bi se mladi lahko odločali za te vrste študija	Več razpisanih študijskih mest za strokovnjake	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
E46	Da ti potem dobijo zaposlitev	Več razpisanih delovnih mest	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
E47	da je ta dobro plačana, da ne bežijo v tujino	Dobro plačilo strokovnjakom	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
E48	Če bi ponovno prišlo do zaprtja, da bi ti kadri bili normalno na razpolago	Potreba po ohranjanju strokovne pomoči	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
E49	bi lahko več otrok dobilo več korektne pomoči	Več razpisanih delovnih mest	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
E50	Najpomembneje – več delovnih mest v tej smeri	Več razpisanih delovnih mest	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
E51	Tudi, da se v takih situacijah ustanov za otroke ne zapira	Brez zapiranja institucij	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
G1	Od začetka je bilo veselje, da bomo vsi skupaj doma	Kvaliteten čas z družino	Druženje	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij

G2	kasneje pa je prišlo do strahu, kako bomo zdržali do konca, kako bodo otroci nadoknadili zamujeno in kakšne bodo posledice.	Strah pred neznano prihodnostjo	Strah	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
G3	Gal je tako že po televiziji opazil, da se nekaj dogaja in ni bilo treba veliko razlagati	Prisotne novice	Pridobivanje informacij od drugod	Pojasnitev okoliščin s koronavirusom
G4	Je pa sam veliko spraševal, je zelo radoveden fantič	Samostojno raziskovanje	Pridobivanje informacij od drugod	Pojasnitev okoliščin s koronavirusom
G5	nisva ničesar skrivala	Brez skrivanja informacij	Opredelitev	Pojasnitev okoliščin s koronavirusom
G6	do tega, da ne rabi v šolo praktično ravnodušen	Ravnodušnost	Nevtralni odzivi	Odziv otrok na poučevanje od doma
G7	Ko pa je videl, da to niso počitnice in je treba delati od doma pa je že postajal nejevoljen	Pojav nejevolje	Slabi odzivi	Odziv otrok na poučevanje od doma
G8	Na voljo sva imela obojne stare starše	Varstvo s strani babice in dedka	Varstvo sorodnikov	Možnosti varstva
G9	Nekje na polovici pa sem dobila opcijo, da ostanem doma in do konca zaprtja Gala čuvam jaz	Podpora delodajalca za varstvo otroka	Varstvo staršev	Možnosti varstva
G10	Gala sem na poti odložila pri eni ali drugi babici in odšla v službo	Dopoldansko delo s pomočjo babice in dedka	Dopoldanska pomoč	Potek dneva v času zaprtja
G11	Gal je tisti čas naredil za šolo kar je skupaj z babico in dedkom lahko	Dopoldansko delo s pomočjo babice in dedka	Dopoldanska pomoč	Potek dneva v času zaprtja
G12	Po službi sva odšla domov, pogledala skupaj kaj so naredili in če je še kaj ostalo	Pregled snovi po vrnitvi iz službe in dokončanje potrebnega dela za šolo	Popoldanska pomoč	Potek dneva v času zaprtja
G13	dan potekal enako kot pred zaprtjem	Brez sprememb	Brez sprememb	Potek dneva v času zaprtja
G14	Nič posebnega	Brez sprememb	Brez sprememb	Potek dneva v času zaprtja
G15	Smo pa imeli srečo, da so babice in dedki računalniško pismeni in s tem ni bilo dodatnih komplikacij	Računalniška pismenost s strani babice in dedka	Dopoldanska pomoč	Potek dneva v času zaprtja
G16	Mož ima tako službo, da nima sploh	Brez sprememb pri delu moža	Nepodpora	Usklajevanje službe in

	možnosti, da bi ostajal doma, praktično ga skoraj nič ni doma			poučevanja od doma
G17	Jaz sem pa imela do polovice dogovorjeno, da lahko dobim prost dan, kadar stari starši ne bi mogli popaziti na Gala	Prilagajanje delodajalca	Podpora	Usklajevanje službe in poučevanja od doma
G18	Kasneje pa sem bila tako lahko doma, kar mi je bilo res super	Podpora delodajalca za varstvo otroka	Podpora	Usklajevanje službe in poučevanja od doma
G19	Podpora je bila kar velika, kolikor se je le dalo so se prilagajali	Prilagajanje delodajalca	Podpora	Usklajevanje službe in poučevanja od doma
G20	Ja, Gal je postajal vse bolj apatičen	Apatičnost	Slabšanje	Vedenje otroka
G21	brez volje	Brez volje do dela	Slabšanje	Vedenje otroka
G22	motivacije	Brez motivacije za delo	Slabšanje	Vedenje otroka
G23	Najbolj ga je grizlo to, da se ni mogel z nikomer od sošolcev videt in igrat	Želja po šolski družbi	Slabšanje	Vedenje otroka
G24	Potrebovali smo računalnik, občasno tudi tiskalnik	Klasični pripomočki za delo	Pripomočki	Pripomočki za delo
G25	Veliko se je delalo tudi brez teh zadev, kar je bilo super, da niso bili otroci še bolj priklenjeni na računalnik	Spodbujanje dela brez pripomočkov	Brez pripomočkov	Pripomočki za delo
G26	Nekih posebnih pripomočkov Gal hvala Bogu ne rabi	Brez specifičnih pripomočkov za delo	Brez pripomočkov	Pripomočki za delo
G27	Gal ima super razredničarko, ta pa je vedno bila v kontaktu z drugimi strokovnjaki iz šole, če bi kdo potreboval pomoč	Pomoč razredničarke	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
G28	Tako je bil nasvet logopedinje hitro dosegljiv, bili smo na vezi preko telefona	Pomoč logopedinje	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
G29	isto z delovnimi terapevti	Pomoč delovne terapevtke	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
G30	fizioterapevti	Pomoč fizioterapevtke	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
G31	Res smo bili zelo zelo zadovoljni z razredničarko in njeno angažiranostjo	Dobra pomoč	Ocenitev	Pomoč ob poučevanju

G32	Ne, žal terapij ni bilo	Brez terapij in individualnih ur	Brez pomoči	Terapije in druge individualne ure
G33	Smo delali logopedске vaje preko računalnika z logopedinjo iz šole	Vaje za delo od doma	Pomoč	Terapije in druge individualne ure
G34	fizioterapija je bila okrnjena le na vaje, ki jih je Gal lahko izvajal doma	Vaje za delo od doma	Pomoč	Terapije in druge individualne ure
G35	delovna terapija isto	Vaje za delo od doma	Pomoč	Terapije in druge individualne ure
G36	vse tri izredno v pomoč, dosegljive kadarkoli smo jih potrebovali	Dosegljivost	Ocenitev	Terapije in druge individualne ure
G37	pomoč vseh treh več kot korektna.	Korektna pomoč	Ocenitev	Terapije in druge individualne ure
G38	Ne, niti ni bilo potrebe po tem	Brez potrebe strokovne pomoči	Strokovna pomoč	Potreba po pomoči
G39	Se že drugače izredno dobro spopadava z našo situacijo, zdaj pa tudi ni bilo težave	Brez potrebe strokovne pomoči	Strokovna pomoč	Potreba po pomoči
G40	se sploh ne zapirajo take institucije	Brez zapiranja institucij	Predlog	Spremembe za doseg strokovne pomoči
G41	Nujno uvesti varstvo za otroke, ki imajo službeno obvezne starše,	Omogočeno varstvo za starše otrok v službi	Predlog	Spremembe za doseg strokovne pomoči
G42	pustiti možnost obiskovanja vseh oblik terapij in drugih zdravstvenih ustanov	Potreba po ohranjanju strokovne pomoči	Predlog	Spremembe za doseg strokovne pomoči
G43	več stika otrok z učitelji, sošolci	Ohranjanje stika z vrstniki	Predlog	Spremembe za doseg strokovne pomoči
K1	Bilo nas je strah kako bomo lahko usklajevali službo in varstvo Katarine	Usklajevanje zadev	Skrbi	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
K2	Skrbelo nas kako bo Katarina sprejela delo od doma	Skrbi o potekanju pouka in sprejetju šolanja od doma	Skrbi	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
K3	Obenem pa tudi skrb, kako se bo privadila na bivanje brez družbe	Skrbi o bivanju brez družbe	Skrbi	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
K4	Prilagojeno smo ji povedali, da je to bacil, ki ti lahko prinese grdo bolezen	Prilagojena opredelitev	Opredelitev s prilagoditvami	Pojasnitev s okolščin s koronavirusom
K5	Katarina potrebuje več razlage	Več potrebne razlage	Opredelitev s prilagoditvami	Pojasnitev s okolščin s koronavirusom

K6	če se potrudiš in ji počasi razložiš, bo vsaj osnovo razumela	Prilagojena opredelitev	Opredelitev prilagoditvami	Pojasnitev okoliščin s koronavirusom
K7	Presenetljivo je na začetku bil prav dober odziv Katarine na informacijo, da bo nekaj časa doma	Uspešni začetki dela od doma	Dobri odzivi	Odziv otrok na poučevanje od doma
K8	V bistvu je bilo zelo težko	Brez možnosti ostajanja doma za namen varstva otroka	brez možnosti ostajanja doma	Možnosti varstva
K9	S partnerjem sploh nisva imela možnosti, da bi lahko bila doma	Brez možnosti ostajanja doma za namen varstva otroka	Brez možnosti ostajanja doma	Možnosti varstva
K10	Večinoma jo je pazila moja sestra, ki je doma zaradi statusa absolventa	Varstvo s strani tete	Varstvo sorodnikov	Možnosti varstva
K11	V službah ni bilo posluha za najino situacijo z otrokom	Brez možnosti ostajanja doma za namen varstva otroka	Brez možnosti ostajanja doma	Možnosti varstva
K12	S partnerjem sva se v tem času kar namučila	Naporni dnevi	Napor	Potek dneva v času zaprtja
K13	Zjutraj služba	Opravljanje službenih dolžnosti	Služba	Potek dneva v času zaprtja
K14	h Katarini je prišla sestra in ji pomagala pri delu za šolo	Dopoldansko delo za šolo s pomočjo tete	Dopoldanska pomoč	Potek dneva v času zaprtja
K15	Po vrnitvi domov pregled dela za šolo	Pregled dela za šolo	Popoldanska pomoč	Potek dneva v času zaprtja
K16	da animiraš Katarino in še narediš kaj po hiši pa je tako dneva konec	Usklajevanje hišnih opravil in časa za otroka	Hišna opravila	Potek dneva v času zaprtja
K17	Bilo je zelo naporno, tako za naju, kot tudi za Katarino	Napor za vso družino	Napor	Potek dneva v času zaprtja
K18	Ne vem kaj bi v najinem primeru naredila, če ne bi imela sestre, da bi nama v tej situaciji pomagala	Dopoldansko delo za šolo s pomočjo tete	Dopoldanska pomoč	Potek dneva v času zaprtja
K19	Sploh je nisva mogla usklajevat	Brez sprememb pri delu	Nepodpora	Usklajevanje službe in poučevanja od doma
K20	V službah so bili popolnoma gluhi za najine prošnje po ostajanju doma	Brez podpore delodajalca	Nepodpora	Usklajevanje službe in poučevanja od doma
K21	Tako, da podpore sploh ni bilo	Brez podpore delodajalca	Nepodpora	Usklajevanje službe in poučevanja od doma

K22	Ja, Katarinino obnašanje se je v veliki meri spremenilo	Spremembe	Slabšanje	Vedenje otroka
K23	Bila je žalostna	Žalost	Slabšanje	Vedenje otroka
K24	brez motivacije za delo	Brez motivacije za delo	Slabšanje	Vedenje otroka
K25	Prišlo je tako daleč, da je postala agresivna do naju	Pojav agresije	Slabšanje	Vedenje otroka
K26	proti koncu je bilo že čisto nevzdržno	Nevzdržno vedenje	Slabšanje	Vedenje otroka
K27	Samo računalnik in tiskalnik	Klasični pripomočki za delo	Pripomočki	Pripomočki za delo
K28	Pa občasno ustvarjalne pripomočke	Ustvarjalni pripomočki	Pripomočki	Pripomočki za delo
K29	Pomagala nam je razredničarka	Pomoč razredničarke	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
K30	Vedno se je hitro odzvala	Hiter odziv	Ocenitev	Pomoč ob poučevanju
K31	Katarini je prilagodila delo, ko ni želela več sodelovat	Prilagoditev dela	Prilagoditve	Pomoč ob poučevanju
K32	pomoč bi ocenila kot zelo dobro in zelo solidno	Dobra in solidna pomoč	Ocenitev	Pomoč ob poučevanju
K33	Katarina drugače obiskuje fizioterapijo, ki je takrat ni bilo	Brez terapij in drugih individualnih ur	Brez pomoči	Terapije in druge individualne ure
K34	Dobila je vaje, ki bi jih naj izvajali doma	Vaje za delo od doma	Pomoč	Terapije in druge individualne ure
K35	ampak je težko doma izvajati nekaj, ko sploh ne veš, če izvajaš pravilno	Težave z izvajanjem	Ocenitev	Terapije in druge individualne ure
K36	Sem se sicer s terapevtko slišala po telefonu	Telefonska pomoč	Prilagoditve	Terapije in druge individualne ure
K37	ampak je vse bilo bolj pod »mus«, kot namen prave pomoči	Slaba pomoč	Ocenitev	Terapije in druge individualne ure
K38	Pomoč je praktično bila slaba	Slaba pomoč	Ocenitev	Terapije in druge individualne ure
K39	kar se je poznalo pri Katarini	Posledice po obdobju brez pomoči	Brez pomoči	Terapije in druge individualne ure
K40	Ne, se nisva	Brez potrebe strokovne pomoči	Strokovna pomoč	Potreba po pomoči
K41	če bi se pa še enkrat vse zaprlo bi jo pa definitivno poiskala	Misel o iskanju pomoči v času ponovnega zaprtja izobraževalnih institucij	Strokovna pomoči	Potreba po pomoči
K42	Definitivno brez zapiranja šol	Brez zapiranja institucij	Predlog	Spremembe za doseg strokovne pomoči

K43	brez omejevanja terapij, ki jih otroci nujno rabijo	Brez omejevanja	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
K44	Če pa že, pa naj naredijo samo omejitve v smislu maske, razkuževanja in podobno	Prilagoditve glede na situacijo	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
M1	Bili smo zaskrbljeni, da z delom na daljavo naš otrok ne bo napredoval, kot bi lahko v šoli	Zaskrbljenost o ne napredovanju	Skrbi	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
M2	Skrbelo nas je kako bo vse skupaj potekalo, ali bo otrok to sprejel, koliko bo lahko osredotočen, kako bo domače okolje vplivalo nanj	Skrbi o potekanju pouka in sprejetju šolanja od doma	Skrbi	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
M3	Normalno smo mu povedali kaj ta virus je in kaj to pomeni, kake posledice prinaša	Direktna opredelitev	Opredelitev	Pojasnitev s okoliščin koronavirusom
M4	Nismo nič dolgovezili in ovijali v vato, ker s tem ne bi pripomogli k situaciji	Opredelitev brez dolgovezanja	Opredelitev	Pojasnitev s okoliščin koronavirusom
M5	Bil je vesel, ker je lahko bil doma in mu ni bilo treba iti vsak dan v šolo	Veselje ob ostajanju doma	Dobri odzivi	Odziv otrok na poučevanje od doma
M6	K sreči imamo babico, ki ga je pazila ta čas, ko sva bila z ženo v službi	Varstvo s strani babice	Varstvo sorodnikov	Možnosti varstva
M7	Večinoma nisva imela možnosti, da bi lahko bila doma in se z njim ukvarjala tako, kot se lahko z njim učitelji v šoli	Večinoma brez možnosti ostajanja doma za namen varstva otroka	Brez možnosti ostajanja doma	Možnosti varstva
M8	Za naju z ženo je bil ta čas zelo naporen, tako fizično kot tudi mentalno	Mentalno in fizično naporni dnevi	Napor	Potek dneva v času zaprtja
M9	Mark je dopoldan naredil nekaj z babico	Dopoldansko delo za šolo s pomočjo babice	Dopoldanska pomoč	Potek dneva v času zaprtja
M10	ko sva midva prišla domov smo še enkrat vse skupaj pregledali, naredili kaj je bilo še potrebno, ustvarjali in podobno	Pregled snovi po vrnitvi iz službe in dokončanje potrebnega dela za šolo	Popoldanska pomoč	Potek dneva v času zaprtja
M11	Bili smo 100 % zasedeni vsak dan	Popolna zasedenost dneva	Napor	Potek dneva v času zaprtja

M12	Čez vikend se je malo bolj sprostito	Manj zasedeni vikendi	Sprostitev	Potek dneva v času zaprtja
M13	Doma smo za snov porabili 3-4x več časa, kot bi jo v šoli	Večja poraba časa za snov, predelano od doma	Napor	Potek dneva v času zaprtja
M14	Žena je prejela podporo s strani delodajalca, da je lahko bila doma en teden za varstvo otroka	Podpora delodajalca za en teden varstva otroka pri ženi	Podpora	Usklajevanje službe in poučevanja od doma
M15	oba normalno delala	Brez sprememb pri delu	Nepodpora	Usklajevanje službe in poučevanja od doma
M16	nisem prejel nobene podpore	Brez podpore delodajalca pri možu	Nepodpora	Usklajevanje službe in poučevanja od doma
M17	imamo babico, ki je še tako fit, da je lahko delala s sinom in nama pomagala v tem času, ko je bilo vse zaprto	Varstvo otroka s strani babice	Pomoč sorodnikov	Usklajevanje službe in poučevanja od doma
M18	Opazilo se je predvsem na delovnih navadah	Manj delovnih navad	Slabšanje	Vedenje otroka
M19	padla je tudi pozornost	Padec pozornosti	Slabšanje	Vedenje otroka
M20	ni bil več tako osredotočen, da bi lahko predelal toliko snovi, kot je lahko v šoli	Padec osredotočenosti	Slabšanje	Vedenje otroka
M21	Prišlo je do slabe volje	Slaba volja otroka	Slabšanje	Vedenje otroka
M22	bil je brez volje do dela	Brez volje do dela	Slabšanje	Vedenje otroka
M23	Računalnik, zadeve za ustvarjanje, tiskalnik	Klasični pripomočki za delo	Pripomočki	Pripomočki za delo
M24	Ni pa potreboval nobenih posebnih pripomočkov, ker jih k sreči tudi v šoli ne potrebuje	Brez specifičnih pripomočkov za delo	Brez pripomočkov	Pripomočki za delo
M25	Obrnili smo se na razredničarko	Pomoč razredničarke	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
M26	go. Anjo, ki Marku nudi dodatno strokovno pomoč	Dodatna strokovna pomoč	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
M27	Obe sta nudili veliko podpore v tem času in se prilagajali, ko je bilo potrebno	Nudjenje podpore in prilagajanja	Prilagoditve	Pomoč ob poučevanju
M28	Mark ima odločbo, v kateri je bila Marku	Dodatna strokovna pomoč	Pomoč	Terapije in druge individualne ure

	dodeljena pomoč od ge. Anje			
M29	Veliko nam je pomagala, 3x na teden je delala z Markom po eno uro	Dodatna strokovna pomoč	Pomoč	Terapije in druge individualne ure
M30	Brez nje bi bilo Markovo stanje po karanteni še bistveno slabše, kot je bilo sedaj	Posledice po obdobju brez pomoči	Brez pomoči	Terapije in druge individualne ure
M31	Edina razlika je bila v tem, da se z Anjo nista mogla videti v živo, ampak sta se dobivala preko Zooma ali Teamsov	Brez fizičnega stika, samo preko spleta	Prilagoditve	Terapije in druge individualne ure
M32	ure z njo potekale enako kot pa prej v šoli	Enak potek dela	Prilagoditve	Terapije in druge individualne ure
M33	Pomoč je bila korektna	Korektna pomoč	Ocenitev	Terapije in druge individualne ure
M34	Anja se je zelo trudila in je šla Marku naproti kolikor je le lahko	Prilagajanje učiteljice	Prilagoditve	Terapije in druge individualne ure
M35	Ne, nismo potrebovali	Brez potrebe strokovne pomoči	Strokovna pomoč	Potreba po pomoči
M36	bi vedela z ženo kam se obrniti	Vedenje kam se obrniti po pomoč	Strokovna pomoč	Potreba po pomoči
M37	več online pouka, kot so ga imeli	Več online pouka	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
M38	z učiteljem naredijo bistveno več, so bolj disciplinirani	Več dejanskega časa z učiteljem	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
M39	Za otroke, ki potrebujejo pomoč bi morali narediti delavnice ali nadomestilo pouka	Delavnice ali nadomestilo pouka za te učence	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
N1	Proti koncu šolanja na daljavo je bila stiska zaradi tega vedno večja	Naraščajoča stiska	Stiska	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
N2	dobro ali zadovoljivo počutje je le kratek čas	Kratek čas dobrega počutja	Slabšanje počutja	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
N3	odgovornost za šolanje Nejca preobremenjujoča	Preobremenjujoče odgovornosti	Preobremenjenost	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
N4	Otroku sem pojasnila situacijo z dejstvi	Direktna opredelitev	Opredelitev	Pojasnitev okolščin s koronavirusom
N5	Ničesar nisem prikrivala	Direktna opredelitev	Opredelitev	Pojasnitev okolščin s koronavirusom

N6	pa tudi ne pretiravala v pojasnjevanju nastale situacije	Brez pretiravanja	Opredelitev	Pojasnitev okoliščin s koronavirusom
N7	Nejc je situacijo dobro sprejel	Uspešni začetki dela od doma	Dobri odzivi	Odziv otroka na poučevanje od doma
N8	Prot koncu je pokazal žalost	Žalost ob zaprtju šol	Slabi odzivi	Odziv otroka na poučevanje od doma
N9	in zaskrbljenost	Zaskrbljenost	Slabi odzivi	Odziv otroka na poučevanje od doma
N10	Nisem potrebovala varstva, ker sem na porodniškem dopustu	Ne potrebuje varstva zaradi ostajanja doma	Brez varstva	Možnosti varstva
N11	V delo z Nejcem smo pa vključili tudi babico, dedka	Varstvo s strani babice in dedka	Varstvo sorodnikov	Možnosti varstva
N12	in občasno dve teti	Varstvo s strani tet	Varstvo sorodnikov	Možnosti varstva
N13	Vse družinsko življenje smo prilagodili šolarju	Prilagajanje šolarju	Prilagajanje	Potek dneva v času zaprtja
N14	Še dnevni ritem za drugega otroka dojenčka, sprehode z dojenčkom tako, da je lahko šel na zrak tudi šolar	Prilagajanje obveznosti za sorojenca šolarju	Prilagajanje	Potek dneva v času zaprtja
N15	Na srečo nismo rabili usklajevati ničesar zaradi mojega porodniškega dopusta	Brez potrebe po usklajevanju	Brez usklajevanja	Usklajevanje službe in poučevanja od doma
N16	Vedenje otroka se je spremenilo	Spremembe	slabšanje	Vedenje otroka
N17	čez čas je postal razdražljiv	Razdražljivost	Slabšanje	Vedenje otroka
N18	besedno napadalen	Besedna napadalnost	Slabšanje	Vedenje otroka
N19	obdobje apatičnosti, brezvoljnosti	Apatičnost, brezvoljnost	Slabšanje	Vedenje otroka
N20	navajal je, da je vse brez veze, nima smisla se truditi, ker se tako nič ne spremeni	Brez motivacije za delo	Slabšanje	Vedenje otroka
N21	Poleg šolskih knjig smo uporabljali še druge knjige, ki jih imamo doma	Knjige	Pripomočki	Pripomočki za delo
N22	računalnik	Klasični pripomočki za delo	Pripomočki	Pripomočki za delo
N23	naravne materiale in podobno	Naravni materiali	Pripomočki	Pripomočki za delo
N24	Pomoč smo prejeli od obeh učiteljic	Pomoč razredničarke (in sorazrednika)	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
N25	učiteljice, ki spremlja našega otroka na	Dodatna strokovna pomoč	Pomoč	Pomoč ob poučevanju

	dodatnih urah strokovne pomoči			
N26	Pomoč je bila korektna	Korektna pomoč	Ocenitev	Pomoč ob poučevanju
N27	vedno na voljo	Pomoč zmeraj na voljo	Prilagoditve	Pomoč ob poučevanju
N28	trudili so se, da bi delo potekalo sproščeno	Sproščeno potekanje dela	Prilagoditve	Pomoč ob poučevanju
N29	vzpodbujali in ne pretiravali z obveznostmi	Prilagoditev dela	Prilagoditve	Pomoč ob poučevanju
N30	za kar smo vsem zelo hvaležni	Hvaležnost za pomoč	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
N31	Nismo jih mogli obiskovati	Brez terapij in individualnih ur	Brez pomoči	Terapije in druge individualne ure
N32	so pa potekale preko telefona	Brez fizičnega stika, samo preko telefona	Prilagoditve	Terapije in druge individualne ure
N33	Je pa bilo tudi to primerno	Primerna pomoč	Ocenitev	Terapije in druge individualne ure
N34	in vedno na voljo	Pomoč zmeraj na voljo	Prilagoditve	Terapije in druge individualne ure
N35	Ne, kot starša nisva poiskala nobene druge pomoči	Brez potrebe strokovne pomoči	Strokovna pomoč	Potreba po pomoči
N36	mislim, da večje spremembe ne bi bile potrebne	Brez potrebnih sprememb	Brez predloga	Spremembe za dosego strokovne pomoči
N37	Vsekakor pa si ne želimo še enkrat doživeti tako dolgega zaprtja šol	Brez zapiranja institucij	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
N38	Bilo je nedopustno predolgo	Predolgo zaprtje	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
S1	S tem nismo imeli težav, da bi bili otroci doma	Kvaliteten čas z družino	Druženje	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
S2	Včasih je bilo le prenaporno	Naporni dnevi	Napor	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
S3	treba usklajevati službo mojo in partnerjevo, šolo in vse druge zadeve	Usklajevanje zadev	Skrbi	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
S4	Priznam, da sem bila včasih v stiski, ker je bilo vsega preprosto preveč	Stiska	Stiska	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
S5	Ampak ker imam na drugi strani nekoga, na katerega se lahko	Podpora drugih	Podpora	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij

	kadarkoli obrnem, je lažje			
S6	se vsake stvari lotimo tako, da ji razložimo in jo tudi ona razume	Opredelitev brez dolgovezenja	Opredelitev	Pojasnitev okolščins koronavirusom
S7	mislim, da je tudi večje razumevanje otrok, če ti to razložiš in si ne misliš, da otrok tega ne bi razumel	Boljše razumevanje ob razlagi	Opredelitev prilagoditvami	Pojasnitev okolščins koronavirusom
S8	Na začetku se ji je zdelo »frajersko«, da je lahko doma	Uspešni začetki dela od doma	Dobri odzivi	Odziv otrok na poučevanje od doma
S9	da ima več odgovornosti, da mora zjutraj vzeti tablico in narediti stvari za šolo	Večja odgovornost	Dobri odzivi	Odziv otrok na poučevanje od doma
S10	Mož je vmes nekaj časa lahko bil doma	Varstvo s strani očeta	Varstvo staršev	Možnosti varstva
S11	za Saro skrbela starejša hči, ki je stara 19 let in je tudi sama imela šolanje od doma	Varstvo s strani sestre	Varstvo sorodnikov	Možnosti varstva
S12	Zjutraj pred službo sem ji pripravila nekaj za zajtrk in malico	Priprava obrokov	Dopoldanska pomoč	Potek dneva v času zaprtja
S13	Ko se je zbudila in najedla me je poklicala v službo, pogledala na mail kaj ima za narediti in mi je to prebrala, da sem ji lahko razložila kaj naj prebere in reši, odgovori na vprašanja. Za vnaprej sva se dogovorili kaj še mora narediti	Priprava na delo za šolo	Dopoldanska pomoč	Potek dneva v času zaprtja
S14	Ko sem prišla iz službe sva pogledali kaj je naredila, uredili kaj je še ostalo	Pregled snovi po vrnitvi iz službe in dokončanje potrebnega za šolo	Popoldanska pomoč	Potek dneva v času zaprtja
S15	Ko sem prišla domov iz službe nas je včasih čakalo po 10 delovnih listov, ki jih je bilo treba rešiti	Velika zasedenost dneva	Napor	Potek dneva v času zaprtja
S16	Drugače pa tako kot vsak dan naprej	Enak potek dneva	Brez sprememb	Potek dneva v času zaprtja
S17	Nisem imela veliko opcij, saj sem morala hoditi v službo, ker delam v zdravstvu	Brez sprememb pri delu	Nepodpora	Usklajevanje službe in poučevanje od doma

S18	mož je dobil nekaj prostih dni za varstvo otroka	Podpora delodajalca za varstvo otroka	Podpora	Usklajevanje službe in poučevanje od doma
S19	Večino časa pa sva oba delala	Brez sprememb pri delu	Nepodpora	Usklajevanje službe in poučevanje od doma
S20	Ko me je vodstvo želelo premestiti na Covid oddelek se je glavna sestra zavzela zame	Zavzemanje nadrejenega	Podpora	Usklajevanje službe in poučevanje od doma
S21	mi odobrila prost teden za varstvo otroka	Podpora delodajalca za en teden varstva otroka	Podpora	Usklajevanje službe in poučevanje od doma
S22	kasneje sem lahko nazaj prišla na svojo delovno mesto	Ostajanje na enakem delovnem mestu	Podpora	Usklajevanje službe in poučevanje od doma
S23	se je prilagodila na situacijo v mojem primeru kolikor se je lahko	Prilagajanje delodajalca	Podpora	Usklajevanje službe in poučevanje od doma
S24	Mislím, da se večinoma ni kaj spremenilo	Brez sprememb	Brez sprememb	Vedenje otroka
S25	Sara je bila na trenutke žalostna	Žalost	Slabšanje	Vedenje otroka
S26	na trenutke pa tudi jezna na način »joj ta korona, naj že gre enkrat stran«	Jeza	Slabšanje	Vedenje otroka
S27	Ona je drugače zelo socialno negovana in je pogrešala družbo	Želja po šolski družbi	Slabšanje	Vedenje otroka
S28	komaj čakala, da lahko gre spet v šolo	Želja po vrnitvi v šolo	Slabšanje	Vedenje otroka
S29	vsak dan treba nekaj izdelat	Potreba po pripomočkih	Pripomočki	Pripomočki za delo
S30	se trgovine, ki imajo te zadeve pa so bile zaprte	Nedostopnost pripomočkov	Brez pripomočkov	Pripomočki za delo
S31	In nismo vedeli kje te zadeve kupit	Nevednost o dostopnosti pripomočkov	Brez pripomočkov	Pripomočki za delo
S32	Nekaj smo naredile	Izdelava izdelkov	Pripomočki	Pripomočki za delo
S33	nekaj nismo	Opustitev izdelave izdelka	Brez pripomočkov	Pripomočki za delo
S34	veliko smo improvizirale	Iznajdljivost	Pripomočki	Pripomočki za delo
S35	Drugače pa kakšnih posebnih pripomočkov Sara ne potrebuje	Brez specifičnih pripomočkov za delo	Brez pripomočkov	Pripomočki za delo

S36	Nismo potrebovali pomoči	Pomoč šole ni bila potrebna	Brez pomoči	Pomoč ob poučevanju
S37	smo se slišali z razredničarko	Pomoč razredničarke	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
S38	smo raje preko maila in telefona, ko je bilo potrebno	Pomoč preko telefona in maila	Prilagoditve	Pomoč ob poučevanju
S39	Tudi, ko smo se obrnili na njo, da je občasno za nas preveč vsega je povedala, da naj naredimo toliko, kolikor se bo Sara počutila, da bo zmogla in kolikor bomo zmogli mi (starši)	Pomoč razredničarke	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
S40	Vse je bilo na neprisiljen način, tako kot je tudi v šoli in to mi je všeč	Neprisiljena pomoč	Prilagoditve	Pomoč ob poučevanju
S41	Zelo dobro je z nami komunicirala, na vsako stvar, prošnjo, vprašanje se je dobro in hitro odzvala	Dobra komunikacija in odzivi razredničarke	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
S42	Terapij in ostale pomoči Sara nima	Brez terapij in individualnih ur	Brez pomoči	Terapije in druge individualne ure
S43	tudi ni potrebovala v času zaprtja	Brez terapij in individualnih ur	Brez pomoči	Terapije in druge individualne ure
S44	Se je z razredničarko nekajkrat slišala po telefonu	Pomoč razredničarke	Pomoč	Terapije in druge individualne ure
S45	Ne, nismo potrebovali	Brez potrebe strokovne pomoči	Strokovna pomoč	Potreba po pomoči
S46	Če bi pa jo potrebovali pa iskreno ne vem kam bi se obrnila	Brez informacij kje iskati pomoč	Brez pomoči	Potreba po pomoči
S47	mi ne bi spreminjali ničesar	Brez potrebnih sprememb	Brez predloga	Spremembe za dosego strokovne pomoči
S48	če bi potrebovala kakšno pomoč, ki bi mi jo lahko nudili v šoli logopedi, delovni terapevti ali kdo drug, bi mi zagotovo razredničarka pomagala priti v stik in urediti potrebno pomoč	Pomoč s strani šolskih strokovnjakov	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
T1	Po eni strani mi je bilo zelo utesnjujoče, ker ne moreš sproščeno nikamor it	Utesnjujoče	Stiska	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij

T2	omejen si samo na občino	Omejenost	Stiska	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
T3	kot družina dejansko skupaj, pa dobro	Kvaliteten čas z družino	Druženje	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
T4	Ni hitenja in skakanja iz ene dejavnosti, šole, drugim	Umiritev	Umirjenost	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
T5	Tukaj se je res vse ustavilo, tudi kolektivno se je vse umirilo in prišlo k eni bazi, tistemu, kar je nujno in potrebno	Umiritev	Umirjenost	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
T6	Bila je možnost se obrniti v sebe in pomisliti, kaj je res pomembno	Fokus nase	Umirjenost	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
T7	Nismo kaj strašno debatirali	Brez pojasnjevanja	Brez opredelitev	Pojasnitev s okoliščin s koronavirusom
T8	Spremljali smo dnevnik in je to (koronavirus informacije) bilo tako prisotno	Prisotne novice	Pridobivanje informacij od drugod	Pojasnitev s okoliščin s koronavirusom
T9	S Taro sva takrat bili na rehabilitaciji in so za njo to bile praktično počitnice	Občutek počitnic	Dobri odzivi	Odziv otrok na poučevanje od doma
T10	Drugače pa ni bilo problema, je bila zadovoljna, da je lahko bila doma	Zadovoljstvo	Dobri odzivi	Odziv otrok na poučevanje od doma
T11	Tara ni imela težav, da ne bi razumela kaj se dogaja	Razumevanje	Dobri odzivi	Odziv otrok na poučevanje od doma
T12	Lahko je počela več stvari, ki jih drugače ne bi oziroma nima toliko časa za njih	Čas za obšolske dejavnosti	Dobri odzivi	Odziv otrok na poučevanje od doma
T13	Sama sem tako doma, imam nadomestilo za izgubljen dohodek	Prejemanje nadomestila za izgubljen dohodek	Brez varstva	Možnosti varstva
T14	nisem imela težav z varstvom	Ne potrebuje varstva zaradi ostajanja doma	Brez varstva	Možnosti varstva
T15	Pomagala je tudi babica, da sem lahko odšla v trgovino in uredila druge zadeve	Varstvo s strani babice	Varstvo sorodnikov	Možnosti varstva
T16	Dejansko nobenih težav	Brez težav varstva	Brez varstva	Možnosti varstva
T17	Naša rutina se je do neke mere porušila	Porušitev rutine	Brez rutine	Potek dneva v času zaprtja

T18	Seveda se nismo zbudali ob pol sedmih zjutraj, ampak se je to zamaknilo in se je posledično zamaknilo vse	Kasnejše bujenje	Brez rutine	Potek dneva v času zaprtja
T19	Drugače je, kot če imaš nek ustaljen tempo, ritem	Porušitev rutine	Brez rutine	Potek dneva v času zaprtja
T20	Vzeli smo si čas za film, druge dejavnosti	Čas za obšolske dejavnosti	Sprostitev	Potek dneva v času zaprtja
T21	vse je bilo bolj sproščeno, kot da so počitnice	Občutek počitnic	Sprostitev	Potek dneva v času zaprtja
T22	Ker ne delam podpore nisem pridobivala	Brez potrebe po usklajevanju	Brez usklajevanja	Usklajevanje službe in poučevanja od doma
T23	bi pa zagotovo bilo težko, če bi bila zaposlena in bi morala vse skupaj usklajevati	Potreba po usklajevanju ob morebitni zaposlitvi	Usklajevanje	Usklajevanje službe in poučevanja od doma
T24	Če sem bila jaz živčna in nervozna, ker se nekaj ni uredilo in ker se je to nabiralo, potem normalno »tečna mama«	Prenašanje slabe volje preko staršev	Slabšanje	Vedenje otroka
T25	ne bi mogla reči, da bi doživljala kako stisko oziroma tega nisem opazila	Brez sprememb	Brez sprememb	Vedenje otroka
T26	prišlo do trenutkov, ko smo imeli »poln kufer« vsega	Občasni dnevi s težavami v vedenju	Slabšanje	Vedenje otroka
T27	ampak imamo psa in je to nekaj novega, drugačnega	Skrb za psa	Izboljšanje	Vedenje otroka
T28	Ni bilo tako hudo, kot bi morda lahko bilo	Manj težav kot predvideno	Slabšanje	Vedenje otroka
T29	Nismo potrebovali posebnih pripomočkov	Brez specifičnih pripomočkov za delo	Brez pripomočkov	Pripomočki za delo
T30	Vse delovne liste in ostale pripomočke smo dobili iz šole	Pripomočki dobavljeni s strani šole	Pripomočki	Pripomočki za delo
T31	Lahko naredimo vse tako, kot je bilo naročeno, z vsemi pripomočki, vendar ni enako kot predaja znanja in informacij preko učitelja	Drugačno predajanje znanja kot s strani učiteljev	Pripomočki	Pripomočki za delo
T32	Ni je bilo veliko	Malo pomoči	Pomoč	Pomoč ob poučevanju

T33	Občasno se je slišala s specialno pedagoginjo	Pomoč specialne pedagoginje	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
T34	Imela je tudi srečanja s psihologinjo	Pomoč psihologinje	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
T35	s katero sta bili v kontaktu preko Zooma in je bilo super	Brez fizičnega stika, samo preko spleta	Prilagoditve	Pomoč ob poučevanju
T36	Veliko sta delali tudi na čustvih, saj je Tara v takem obdobju, ko se sooča s svojimi omejitvami in sprejemanjem tega	Pomoč na področju čustev	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
T37	Bilo je zelo dobrodošlo, da sta bili v kontaktu	Dobrodošla pomoč	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
T38	Tara hodi na delovno terapijo	Delovna terapija	Pomoč	Terapije in druge individualne ure
T39	in na fizioterapijo	Fizioterapija	Pomoč	Terapije in druge individualne ure
T40	V lanskem šolskem letu ni bilo čisto ničesar	Brez terapij in individualnih ur	Brez pomoči	Terapije in druge individualne ure
T41	Takrat je dobresedno vse stalo, kar ni bilo okej in se zelo pozna	Posledice po obdobju brez pomoči	Brez pomoči	Terapije in druge individualne ure
T42	Tara rabi »roko«, ki dela z njo vsak dan	Potrebna vsakodnevna pomoč	Pomoč	Terapije in druge individualne ure
T43	In ko tega na dolgi rok ni, je to veliko razlika	Posledice po obdobju brez pomoči	Brez pomoči	Terapije in druge individualne ure
T44	V letošnjem šolskem letu pa je to bilo omogočeno in je fizioterapevtka imela ob srečanjih nadeto masko, drugih razlik in sprememb ni bilo	Prilagajanje fizioterapevtke	Prilagoditve	Terapije in druge individualne ure
T45	Terapije so potekale tedensko, kot prej	Enak potek dela	Pomoč	Terapije in druge individualne ure
T46	Na nikogar se nisem obrnila	Brez potrebe strokovne pomoči	Strokovna pomoč	Potreba po pomoči
T47	bi pa bila kdaj dobrodošla pomoč	Misel o iskanju pomoči v času zaprtja izobraževalnih institucij	Strokovna pomoč	Potreba po pomoči
T48	Sem že razmišljala, da bi bilo dobro, da bi šla h komu, da se malo pomenim	Misel o iskanju pomoči v času zaprtja izobraževalnih institucij	Strokovna pomoč	Potreba po pomoči
T49	Imam prijateljsko bazo, kjer lahko stvari zventiliram	Pogovor s prijatelji	Laična pomoč	Potreba po pomoči
T50	ampak ni enako kot pogovor s strokovnjakom	Drugačen pogled	Laična pomoč	Potreba po pomoči

T51	ko zverbaliziraš s prijateljico, je čisto drugače	Drugačen pogled	Laična pomoč	Potreba pomoči po
T52	s strokovnjakom, ki ima strokovno ozadje, hkrati pa ni vpleten	Strokovni pogled na situacijo	Strokovna pomoč	Potreba pomoči po
T53	Lahko ti da podporo in me sooči z lastnimi napakami	Strokovni pogled na situacijo	Strokovna pomoč	Potreba pomoči po
T54	Če bi pa se odločila za pomoč bi vedela kam se obrniti in kje jo iskati	Vedenje kam se obrniti po pomoč	Strokovna pomoč	Potreba pomoči po
T55	Teh stvari se sploh ne bi smelo omejiti oziroma ustavit	Brez omejevanja	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
T56	zdravstvenega področja tiče, to je neka baza, ki jo oseba rabi vsakodnevno, je težko nadomestiti in popraviti	Potreba po ohranjanju strokovne pomoči	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
T57	Je kot umivanje zob. Če si ti zob ne umivaš en mesec ne bo v redu. Tako je pri njeni situaciji	Potreba po ohranjanju strokovne pomoči	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
T58	To kar je pomagalo v vsakdanu, da otrok lažje dohaja, bi moralo ostati nespremenjeno	Potreba po ohranjanju strokovne pomoči	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
T59	vendar z nekimi prilagoditvami se vse da	Prilagoditev glede na situacijo	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
Z1	Občutki so bili mešani	Mešani občutki	Mešani občutki	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
Z2	Po eni strani si v bistvu bil vesel, da bo otrok doma	Veselje	Veselje	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
Z3	po drugi strani pa si okvirno že vedel kaj te čaka, da ne bo tako lahko	Pripravljenost na težje trenutke	Skrbi	Občutki ob zaprtju izobraževalnih institucij
Z4	Zari je zelo težko pojasniti neke stvari	Težko pojasnjevanje	Opredelitev prilagoditvami	Pojasnitev okoliščin s koronavirusom
Z5	ker ima zelo rada šolo in je bil zato problem razložiti, da bo doma	Težko pojasnjevanje	Opredelitev prilagoditvami	Pojasnitev okoliščin s koronavirusom
Z6	Od začetka še je nekako šlo, je zdržala doma	Uspešni začetki dela od doma	Dobri odzivi	Odziv otrok na poučevanje od doma

Z7	imela približno koncentracijo na to, kar je bilo treba narediti	Dobra koncentracija od začetka	Dobri odzivi	Odziv otrok na poučevanje od doma
Z8	Je pa bila že od začetka zelo žalostna, ker ji ni bilo omogočeno, da bi lahko hodila v šolo	Žalost ob zaprtju šol	Slabi odzivi	Odziv otrok na poučevanje od doma
Z9	Zaradi Zarinega stanja sem doma, prejemam nadomestilo za izgubljen dohodek	Prejemanje nadomestila za izgubljen dohodek	Brez varstva	Možnosti varstva
Z10	varstva zato v bistvu nisem niti potrebovala, ker ne hodim v službo	Ne potrebuje varstva zaradi ostajanja doma	Brez varstva	Možnosti varstva
Z11	Če bi pa hodila v službo pa bi bila težava, ker ne bi imela nikogar, da bi lahko bil vsak dan z njo	Potreba po varstvu ob morebitni zaposlitvi	Varstvo	Možnosti varstva
Z12	Mož dela cele dneve in ne bi bilo opcije, da bi jo lahko pazil on	Zaposlen mož	Brez varstva	Možnosti varstva
Z13	Potrebovala bi nekoga, ki bi z takimi otroci znal delat in bi imel nekaj znanja in izkušenj	Varstvo s poznavanjem otrokovega zdravstvenega stanja	Varstvo	Možnosti varstva
Z14	nismo mogli iz svojega kraja	Omejenost gibanja na kraj prebivanja	Napor	Potek dneva v času zaprtja
Z15	sama nima obstanka biti samo doma	Brez obstanka	Napor	Potek dneva v času zaprtja
Z16	dan potekal večinoma enako	Enak potek dneva	Brez sprememb	Potek dneva v času zaprtja
Z17	delali za šolo pač v tistem trenutku, ko je pokazala vsaj malo motivacije	Delo za šolo je potekalo, ko je bila Zara na to pripravljena	Učenje	Potek dneva v času zaprtja
Z18	Ker sem doma mi to ni bilo potrebno usklajevati	Brez potrebe po usklajevanju	Brez usklajevanja	Usklajevanje službe in poučevanja od doma
Z19	Zelo se je spremenilo	Spremembe	Slabšanje	Vedenje otroka
Z20	Od začetka še je bilo čisto v redu	Od začetka ni bilo težav v vedenju	Brez sprememb	Vedenje otroka
Z21	So sicer bili /tudi takrat vmes dnevi, ko so bili kritični	Občasni dnevi s težavami v vedenju	Slabšanje	Vedenje otroka
Z22	potem pa se je začel res problem	Pojav težav v vedenju	Slabšanje	Vedenje otroka
Z23	ko ni bilo več volje	Brez volje do dela	Slabšanje	Vedenje otroka

Z24	(ni bilo) želje	Brez želje za delo	Slabšanje	Vedenje otroka
Z25	(ni bilo) motivacije	Brez motivacije za delo	Slabšanje	Vedenje otroka
Z26	Popustila je	Popuščanje pri delu	Slabšanje	Vedenje otroka
Z27	ni ji bilo za nič	Brez volje do dela	Slabšanje	Vedenje otroka
Z28	za šolo ni želela delat	Brez želje za delo	Slabšanje	Vedenje otroka
Z29	Ko je pokazala voljo sem to do konca izkoristila, da sva lahko naredili kolikor je bilo pač mogoče	Ob pojavu volje za delo se je to takoj izkoristilo v čim večji meri	Izboljšanje	Vedenje otroka
Z30	Pojavila se je tudi jeza	Jeza	Slabšanje	Vedenje otroka
Z31	in trma, ki se samo stopnjuje	Stopnjujoča se trma	Slabšanje	Vedenje otroka
Z32	se je zaprla v sobo, si vzela čas, kolikor ga je potrebovala, se zdrla, trmarila in vse kar je želela in ko se je umirila je lahko prišla ven	Umiritev	Izboljšanje	Vedenje otroka
Z33	kasneje je bila Zara v redu in sva lahko nadaljevali z delom	Pomiritev in nadaljevanje z delom	Izboljšanje	Vedenje otroka
Z34	Posebni pripomočki Zara ne potrebuje	Brez specifičnih pripomočkov za delo	Brez pripomočkov	Pripomočki za delo
Z35	če pa je bilo potrebno pa sem se sama znašla	Iznajdljivost	Pripomočki	Pripomočki za delo
Z36	Načeloma pa ni bilo nič	Brez specifičnih pripomočkov za delo	Brez pripomočkov	Pripomočki za delo
Z37	Le računalnik oziroma tablico	Klasični pripomočki za delo	Pripomočki	Pripomočki za delo
Z38	Pomoči večinoma s strani šole nisem potrebovala	Pomoč šole ni bila potrebna	Brez pomoči	Pomoč ob poučevanju
Z39	sem pa imela v tem času enkrat do dvakrat tedensko pomoč s strani punce, ki je z Zaro delala eno uro zadeve, ki jih je bilo potrebno narediti za šolo	Individualna pomoč na domu	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
Z40	Ker je izučena za učiteljico otrok s posebnimi potrebami je imela seveda drugačen pristop in tehniko kot jaz	Drugačni pristopi in boljše sodelovanje kot s starši	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
Z41	Zara bolj sodelovala z njo kot z mano	Boljše sodelovanje z učiteljico na domu	Ocenitev	Pomoč ob poučevanju
Z42	Takrat sem ju pustila, da sta bili sami	Individualna pomoč na domu	Pomoč	Pomoč ob poučevanju

Z43	jaz sem pa ta čas izkoristila za sebe	Izkoristek časa zase	Pomoč	Pomoč ob poučevanju
Z44	Zara posebnih terapij ali individualnih ur nima	Brez terapij in individualnih ur	Brez pomoči	Terapije in druge individualne ure
Z45	Sva pa poiskali pomoč psihologa sedaj, ko je bila doma, pojavile težave z jezo in trmo, nemirnostjo. Urila bo koncentracijo, umirjenost in podobno	Nove potrebne oblike pomoči	Pomoč	Terapije in druge individualne ure
Z46	Pomoči nisem iskala	Brez potrebe strokovne pomoči	Strokovna pomoč	Potreba po pomoči
Z47	Prej sicer nikoli nisem pomislila na to	Brez potrebe strokovne pomoči	Strokovna pomoč	Potreba po pomoči
Z48	sedaj, ko je pa bilo vse zaprto pa mi je prišlo na misel, da bi	Misel o iskanju pomoči v času zaprtja izobraževalnih institucij	Strokovna pomoč	Potreba po pomoči
Z49	ne bi vedela kje iskati	Brez informacij kje iskati pomoč	Brez pomoči	Potreba po pomoči
Z50	Morda bi se obrnila prvo na naš Zavod 13 in od tam naprej iskala	Iskanje pomoči preko poznanega zavoda	Strokovna pomoč	Potreba po pomoči
Z51	Zagotovo bi pa se prvo pogovorila s katerim od staršev, ki tudi ima otroka s posebnimi potrebami	Pogovor s staršem otrok s posebnimi potrebami	Laična pomoč	Potreba po pomoči
Z52	mi morda on lahko ponudil kakšne svoje ideje, kakšne izkušnje ima on	Nasveti starša otrok s posebnimi potrebami	Laična pomoč	Potreba po pomoči
Z53	Morala bi država sama poskrbet, da ti otroci dobijo kakršnokoli pomoč, kar nam bi zagotovo prišlo prav	Nudenje kakršne koli pomoči s strani države	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
Z54	V tem času zaprtja jo pa še posebej potrebujemo, tako starši, kot tudi otroci	Potreba po pomoči s strani staršev in otrok v času zaprtja	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
Z55	Pa ne finančna pomoč	Pomoč, ki ni v obliki financ	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
Z56	naj bodo to delavnice	Pomoč v obliki delavnic	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
Z57	terapije	Pomoč v obliki terapij	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
Z58	skupine za pomoč	Pomoč v obliki skupin za pomoč	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči

Z59	karkoli	Kakršnakoli pomoč	Predlog	Spremembe za dosego strokovne pomoči
-----	---------	-------------------	---------	--------------------------------------

9.4. Osno kodiranje intervjujev

OBČUTKI OB ZAPRTJU IZOBRAŽEVALNIH INSTITUCIJ

Druženje:

- Kvaliteten čas z družino (A1, B1, G1, S1, T3)

Veselje:

- Veselje (Z2)

Podpora:

- Podpora drugih (S5)

Umirjenost:

- Umiritev (T4, T5)
- Fokus nase (T6)

Mešani občutki:

- Mešani občutki (Z1)

Napor:

- Naporni dnevi (A2, E5, S2)
- Brez pomoči partnerja (E6)

Preobremenjenost:

- Preobremenjujoče odgovornosti (N3)
- Naraščajoča nemoč (E7)
- Izčrpanost (E8)

Nemoč:

- Občutki nemoči (E1)

Strah:

- Strah pred neznano prihodnostjo (G2)

Skrbi:

- Usklajevanje zadev (K1, S3, E2, E3, E4, E9)
- Skrbi o potekanju pouka in sprejetju šolanja od doma (K2, M2)
- Skrbi o bivanju brez družbe (K3)
- Zaskrbljenost o nenapredovanju (M1)
- Pripravljenost na težje trenutke (Z3)

Stiska:

- Stiska (S4)
- Naraščajoča stiska (N1)
- Utesnjujoče (T1)
- Omejenost (T2)

Slabšanje počutja:

- Kratek čas dobrega počutja (N2)

Občutki otroka:

- Ni pogrešala sošolcev (B2)

POJASNITEV OKOLIŠČIN S KORONAVIRUSOM

Opredelitev s prilagoditvami:

- Težko pojasnjevanje (A3, Z4, Z5)
- Slabše razumevanje razlage (A4)
- Prilagojena opredelitev (K4, K6)
- Več potrebne razlage (K5)
- Boljše razumevanje ob razlagi (S7)

Opredelitev:

- Preprosta razlaga (A5, E10)
- Direktna opredelitev (B3, M3, N4, N5)
- Opredelitev brez dolgovezenja (M4, S6)
- Brez skrivanja informacij (G5)
- Brez pretiravanja (N6)

Pridobivanje informacij od drugod:

- Prisotne novice (G3, T8)
- Samostojno raziskovanje (G4)
- Samostojno opazovanje (E11)

Brez opredelitev:

- Brez pojasnjevanja (T7)

Razumevanje:

- Razumevanje problema (B4)

ODZIV OTROK NA POUČEVANJE OD DOMA

Dobri odzivi:

- Uspešni začetki dela od doma (A6, N7, S8, Z6, K7)
- Dobra koncentracija od začetka (Z7)
- Razumevanje problema in šolanja na daljavo (B5, E12)
- Razumevanje (T11)
- Večja odgovornost (S9)
- Veselje ob ostajanju doma (M5)
- Občutek počitnic (T9)
- Zadovoljstvo (T10)
- Čas za obšolske dejavnosti (T12)

Slabi odzivi:

- Težje delo ob pogrešanju sošolcev (A7)
- Pojav nejevolje (G7)
- Žalost ob zaprtju šol (N8, Z8)
- Zaskrbljenost (N9)

Nevtralni odzivi:

- Ravnodušnost (G6)

Odziv staršev:

- Strah staršev (E13)

MOŽNOSTI VARSTVA

Brez varstva:

- Invalidsko upokojena (A8)
- Lahko brez nadzora (B6)
- Ne potrebuje varstva zaradi ostajanja doma (N10, Z10, E16, T14)
- Brez možnosti varstva (B7, E14, E15)
- Brez težav varstva (T16)
- Prejemanje nadomestila za izgubljen dohodek (T13, Z9)
- Zaposlen mož (Z12)

Varstvo:

- Potreba po varstvu ob morebitni zaposlitvi (Z11)
- Varstvo s poznavanjem otrokovega zdravstvenega stanja (Z13)

Varstvo sorodnikov:

- Varstvo s strani babice in dedka (A9, G8, N11)
- Varstvo s strani babice (M6, T15)
- Varstvo s strani tete (K10)
- Varstvo s strani tet (N12)
- Varstvo s strani sestre (S11)

Varstvo staršev:

- Podpora delodajalca za varstvo otroka (G9)
- Varstvo s strani očeta (S10)

Brez možnosti ostajanja doma:

- Brez možnosti ostajanja doma za namen varstva otroka (K8, K9, K11)
- Večinoma brez možnosti ostajanja doma za namen varstva otroka (M7)

POTEK DNEVA V ČASU ZAPRTJA

Brez rutine:

- Porušitev rutine (T17, T19, E26)
- Kasnejše bujenje (T18, E18)

Brez sprememb:

- Brez sprememb (B8, B12, G13, G14)
- Enak potek dneva (S16, Z16)

Spremembe:

- Spremenjen potek dneva (E17)

Prilagajanje:

- Prilagajanje šolarju (N13)
- Prilagajanje obveznosti za sorojenca šolarju (N14)

Učenje:

- Samostojno delo za šolo (B10)
- Delo za šolo je potekalo, ko je bila Zara na to pripravljena (Z17)
- Delo za šolo (E20, E22)

- Razporeditev šolskih zadolžitvev čez cel teden (E21)

Dopoldanska pomoč:

- Dopoldansko delo s pomočjo babice in dedka (G10, G11)
- Dopoldansko delo za šolo s pomočjo tete (K14, K18)
- Dopoldansko delo za šolo s pomočjo babice (M9)
- Računalniška pismenost s strani babice in dedka (G15)
- Priprava obrokov (S12)
- Priprava na delo za šolo (S13)

Popoldanska pomoč:

- Pregled snovi po vrnitvi iz službe in dokončanje potrebnega dela za šolo (B11, G12, M10, S14)
- Pregled dela za šolo (K15)

Hišna opravila:

- Manj časa za hišna opravila (A10)
- Hišna opravila opravil mož (A12)
- Usklajevanje hišnih opravil in časa za otroka (K16)

Varstvo:

- Čas preživet s sinom (A11)

Služba:

- Opravljanje službenih dolžnosti (B9, K13)

Napor:

- Naporni dnevi (K12)
- Napor za vso družino (K17)
- Mentalno in fizično naporni dnevi (M8)
- Popolna zasedenost dneva (M11)
- Velika zasedenost dneva (S15)
- Večja poraba časa za snov, predelano od doma (M13)
- Omejenost gibanja na kraj prebivanja (Z14)
- Omejenost na stanovanje (E25)
- Brez obstanka (Z15)

Sprostitev:

- Manj zasedeni vikendi (M12)
- Čas za obšolske dejavnosti (T20)
- Prekinitev dela za šolo (E23)
- Brez obremenjevanja (E24)

- Preživljanje dneva v pižami (E19)
- Občutek počitnic (T21)

USKLAJEVANJE SLUŽBE IN POUČEVANJA OD DOMA

Brez usklajevanja:

- Brez potrebe po usklajevanju (A13, N15, T22, Z18)
- Enako opravljanje službe (B13)

Usklajevanje:

- Potreba po usklajevanju ob morebitni zaposlitvi (T23)

Nepodpora:

- Brez sprememb pri delu moža (G16)
- Brez sprememb pri delu (K19, M15, S17, S19)
- Brez podpore delodajalca pri možu (M16)
- Brez podpore delodajalca (K20, K21)

Podpora:

- Prilagajanje delodajalca (G17, G19, S23)
- Podpora delodajalca za varstvo otroka (G18, S18, E27, E28)
- Podpora delodajalca za en teden varstva otroka pri ženi (M14)
- Podpora delodajalca za en teden varstva otroka (S21)
- Zavzemanje nadrejenega (S20)
- Ostajanje na enakem delovnem mestu (S22)

Pomoč sorodnikov:

- Varstvo otroka s strani babice (M17)

VEDENJE OTROKA

Slabšanje:

- Spremembe (B14, K22, N16, Z19, E29)
- Pojav agresije (A14, K25)
- Nedružabnost (B15)
- Prevelika uporaba telefona in računalnika (B16)
- Apatičnost (G20)
- Žalost (K23, S25)
- Brez želje za sprehod (E30)
- Brez volje do dela (G21, M22, Z23, Z27)

- Brez motivacije za delo (G22, K24, N20, Z25)
- Manj delovnih navad (M18)
- Padec pozornosti (M19)
- Padec osredotočenosti (M20)
- Popuščanje pri delu (Z26)
- Brez želje za delo (Z24, Z28)
- Slaba volja otroka (M21)
- Prenašanje slabe volje preko staršev (T24, E32)
- Razdražljivost (N17)
- Stopnjujoča se trma (Z31)
- Besedna napadalnost (N18)
- Apatičnost, brezvoljnost (N19)
- Jeza (S26, Z30)
- Nervoza (E33)
- Izguba avtoritete (E31)
- Pojav težav v vedenju (Z22)
- Nevzdržno vedenje (K26)
- Občasni dnevi s težavami v vedenju (T26, Z21)
- Želja po šolski družbi (G23, S27)
- Želja po vrnitvi v šolo (S28)
- Manj težav kot predvideno (T28)

Izboljšanje:

- Skrb za psa (T27)
- Ob pojavu volje za delo se je to takoj izkoristilo v čim večji meri (Z29)
- Umiritev (Z32)
- Pomiritev in nadaljevanje z delom (Z33)
- Umiritev z gledanjem TV (E34)

Brez sprememb:

- Brez sprememb (S24, T25)
- Od začetka ni bilo težav v vedenju (Z20)

PRIPOMOČKI ZA DELO

Brez pripomočkov:

- Brez specifičnih pripomočkov za delo (A15, B17, G26, M24, S35, T29, Z34, Z36, E35)
- Spodbujanje dela brez pripomočkov (G25)
- Nedostopnost pripomočkov (S30)

- Nevednost o dostopnosti pripomočkov (S31)
- Opustitev izdelave izdelkov (S33)

Pripomočki:

- Klasični pripomočki za delo(A16, B18, G24, K27, M23, N22, Z37, E36)
- Želja po pripomočkih iz šole (A17)
- Potreba po pripomočkih (S29)
- Ustvarjalni pripomočki (K28)
- Knjige (N21)
- Naravni materiali (N23)
- Izdelava izdelkov (S32)
- Iznajdljivost (S34, Z35)
- Pripomočki dobavljeni s strani šole (T30)
- Drugačno predajanje znanja kot s strani učiteljev (T31)

POMOČ OB POUČEVANJU

Pomoč:

- Pomoč razredničarke (A18, A19, B21, G27, K29, M25, S37, S39)
- Pomoč razredničarke (in sorazrednika) (N24)
- Dobra komunikacija in odzivi razredničarke (S41)
- Pomoč šole (B19)
- Pomoč specialne pedagoginje (B20, T33)
- Pomoč logopedinje (G28)
- Pomoč psihologinje (T34)
- Pomoč delovne terapevtke (G29)
- Pomoč fizioterapevtke (G30)
- Dodatna strokovna pomoč (M26, N25)
- Pomoč na področju čustev (T36)
- Hvaležnost za pomoč (N30)
- Dobrodošla pomoč (T37)
- Malo pomoči (T32)
- Individualna pomoč na domu (Z39, Z42)
- Drugačni pristopi in boljše sodelovanje kot s starši (Z40)
- Izkoristek časa zase (Z43)

Brez pomoči:

- Pomoč šole ni bila potrebna (S36, Z38)
- Pomoč več ni bila potrebna (E38)

- Brez pomoči (E37)

Prilagoditve:

- Prilagoditev dela (K31, N29)
- Nudnje podpore in prilagajanja (M27)
- Pomoč zmeraj na voljo (N27)
- Neprisiljena pomoč (S40)
- Boljše sodelovanje z učiteljico na domu (Z41)
- Pomoč preko telefona in maila (S38)
- Brez fizičnega stika, samo preko spleta (T35)
- Sproščeno potekanje dela (N28)

Ocenitev:

- Dobra pomoč (A20, G31)
- Dobra in solidna pomoč (K32)
- Učinkovita pomoč (B22)
- Korektna pomoč (N26)
- Solidna pomoč (B23)
- Hiter odziv (K30)

TERAPIJE IN DRUGE INDIVIDUALNE URE

Brez pomoči:

- Brez terapij in individualnih ur (A21, B24, G32, K33, N31, S42, S43, T40, Z44, E41)
- Posledice po obdobju brez pomoči (K39, M30, T41, T43)

Pomoč:

- Vaje za delo od doma (G33, G34, G35, K34, E42)
- Potrebna vsakodnevna pomoč (T42)
- Dodatna strokovna pomoč (M28, M29)
- Pomoč razredničarke (S44)
- Delovna terapija (T38, E39)
- Logoped (E40)
- Fizioterapija (T39)
- Enak potek dela (T45)
- Nove potrebne oblike pomoči (Z45)

Prilagoditve:

- Brez fizičnega stika, samo preko spleta (M31, N32)

- Enak potek dela (M32)
- Telefonska pomoč (K36)
- Prilagajanje fizioterapevtke (T44)
- Prilagajanje učiteljice (M34)
- Pomoč zmeraj na voljo (N34)

Ocenitev:

- Dosegljivost (G36)
- Korektna pomoč (G37, M33)
- Primerna pomoč (N33)
- Slaba pomoč (K37, K38)
- Težave z izvajanjem (K35)

POTREBA PO POMOČI

Strokovna pomoč:

- Brez potrebe strokovne pomoči (A22, B25, G38, G39, K40, M35, N35, S45, T46, Z46, Z47, E43)
- Iskanje pomoči s pomočjo razredničarke (A23)
- Iskanje pomoči preko poznanega zavoda (Z50)
- Misel o iskanju pomoči v času ponovnega zaprtja izobraževalnih institucij (K41)
- Misel o iskanju pomoči v času zaprtja izobraževalnih institucij (T47, T48, Z48)
- Vedenje kam se obrniti po pomoč (B26, M36, T54)
- Strokovni pogled na situacijo (T52, T53)

Laična pomoč:

- Pogovor s prijatelji (T49)
- Drugačen pogled (T50, T51)
- Pogovor s staršem otrok s posebnimi potrebami (Z51)
- Nasveti starša otrok s posebnimi potrebami (Z52)

Brez pomoči:

- Brez informacij kje iskati pomoč (Z49, S46)

SPREMEMBE ZA DOSEGO STROKOVNE POMOČI

Predlog:

- Popolna sprememba sistema (A24)
- Spremembe na državni ravni (E44)
- Dobro plačilo strokovnjakom (E47)

- Več razpisanih študijskih mest za strokovnjake (E45)
- Več razpisanih delovnih mest (A25, E49, E50, E46)
- Nudjenje kakršne koli pomoči s strani države (Z53)
- Manj čakalnih vrst (A26)
- Več namenjenega časa pri specialistih (A27)
- Več dela z otroki v takšnih situacijah (A29)
- Potreba po ohranjanju strokovne pomoči (A30, B27, B28, B30, G42, T56, T57, T58, E48)
- Brez zapiranja institucij (B29, G40, K42, N37, E51)
- Predolgo zaprtje (N38)
- Brez omejevanja (K43, A28, T55)
- Omogočeno varstvo za starše otrok v službi (G41)
- Ohranjanje stika z vrstniki (G43)
- Prilagoditve glede na situacijo (K44, T59)
- Več on-line pouka (M37)
- Več dejanskega časa z učiteljem (M38)
- Delavnice ali nadomestilo pouka za te učence (M39)
- Pomoč s strani šolskih strokovnjakov (S48)
- Potreba po pomoči s strani staršev in otrok v času zaprtja (Z54)
- Pomoč, ki ni v obliki financ (Z55)
- Pomoč v obliki delavnic (Z56)
- Pomoč v obliki terapij (Z57)
- Pomoč v obliki skupin za pomoč (Z58)
- Kakršnakoli pomoč (Z59)

Brez predloga:

- Brez potrebnih sprememb (N36, S47, S47)

9.5. Odnosno kodiranje

V fazi odnosnega kodiranja sem iskala primerjave med kategorijami, da bi jih uredila v odnose.

Našla sem le malo povezav.